

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

KNUD BOKKENHEUSER

STUDENTER VI KALDES –

MUNTRE MINDER FRA MIT STUDENTERLIV

MED PORTRÆTTER OG ILLUSTRATIONER

KØBENHAVN 1920
H. HAGERUPS FORLAG

STUDENTER
VI KALDES –

KNUD BOKKENHEUSER
STUDENTER
VI KALDES –

MUNTRE MINDER FRA MIT STUDENTERLIV

MED PORTRÆTTER OG ILLUSTRATIONER

KØBENHAVN 1920
H. HAGERUPS FORLAG

H. H. THIELES BOGTRYKKERI, KØBENHAVN

TILEGNELSE

Jeg husker den grant, som var det i Gaar,
mit Livs allerlyseste Dag!
Med Huen paa Sned
jeg vandred' af Sted,
og Skolen og Sliddet laa bag.
Ad Strøget jeg gik,
jeg syntes, hvert Blik
nødvendigt paa mig maatte hvile.
Jeg hilste paa En,
jeg nikked' til To,
og alle til mig vilde smile!
Verden var saa lys og skøn,
og min var nok den hele,
og selv var jeg saa glad og grøn:
med alle jeg vilde den dele!

Saa fandt jeg da nede ved Holmens Kanal
min Ungdoms herligste Hjem.
Hvor fik jeg dem kær,
de gamle især,
hvert Billed har trofast sit Gem!
Fra Messingjens' Stol
til Schwensens Reol,
ak ja, hvor jeg husker dem alle!
Og H. C. A. Lund
jeg mindes en Stund,
da Ordene drøjt maatte falde.
Abrahams'es lyse Vid
og Conrad Møllers Sange,
Karneval med Prøver, Slid
og rædsomt Skældud af »den Lange«!

Med Sorg har jeg set, da de jævned' med Jord
det gamle velsignede Hus.
Dets smukke Portal,
dets herlige Sal,
ak, de maatte synke i Grus!
Den kolde Kontrakt
fik hjerteløst sagt,
at Musernes Hjem skulde svinde;
det vakte vor Harm,
det skar i vor Barm,
at ej vi fik blive derinde.
Alt, hvad der syntes os frisk og ungt,
det sank nu i Tidskravets Bølge,
Rus, du maa tro, det var trist og tungt
det Minde til Graven at følge.

Med vajende Faner og klingende Spil
vi hilste vort nye Palæ!
Vi smykked det flot,
vi hygged det godt,
der fandt vi for Minderne Læ!
Og Ungdommen kom
og fylked' sig om
vort gamle uplettede Banner.
Tag Mindet i Agt,
staa trofast paa Vagt,
og vogt det med oprejste Pander!
Værn det varsomt, raske Rus,
hold kækt vort Hjem i Ære,
lov det højt under Kindens Blus:
Dets Riddersmand vil du være!

I nde i de stille Stuer, Studenterforeningen bød os i visse For- middags- og Eftermiddagstimer, traf vi unge de Rester fra svundne Dage, der havde faaet Fjenderne i Badstuestræde til at betegne »den gamle Slavekirke« paa Gammelholm som »en aaben Begravelse«, noget, Vilh. Bergsøe ret vittigt sigtede til i sin Sang til Russen ved vort Rusgilde, hvori det hedder;

»Hvor Slavekirken til Kæltringers Gru
med jernstængte Gittere stod,
der ligger en Slaveanstalt endnu,
som kuer den kækkestes Mod.
En aaben Begravelse ligner den næsten,
— i Kisten er Friheden lagt —
og tale maa slet ingen der uden Præsten,
han ene skal noget ha' sagt.
Og vover til Skaglen du at slaa,
straks faar du en Spændetrøje paa
|: eller :|
et Fur, og saa kan du gaa!«

Og Axel Sørensen parodierede i en anden Vise det nye Johannes-Jørgensenske Skaberi i en Hilsen fra de »vidløse Stimer af fordummede udbrændte med livlignende Bevægelser«, hvori det hedder:

»Her i nulsvanger, støvblank Vraa
blive Rushjerter drukne;
se Vampyren med gravblank-blaa
lange Fangben optrukne!
Lumsk han lurer i traad-blankt Spind
nok saa H-C-A-Lundt paa en Pind
i den aabne Begravelse
paa Gammelholm!«

Hvad var det da for tilstøvede, edderkop-lignende Vampyrer, vi unge den Gang traf i de stille Stuer der inde?

I en Forening af den Alder, vor havde allerede i 1887, maatte der naturligvis findes nogle Levninger fra Fortiden. Op-

rigtig talt følte vi unge det netop som hyggeligt, at vi kom ind »i en gammel Familie«, hvor der ogsaa fandtes »Tanter«, der af og til ved deres Vaner kunde irritere, men dog hørte med til Billedet, og som vi i ældre Alder kun mindes med et vemodigt Smil.

Den ældste var vel nok »Messingjens«, hvis Tilnavn absolut ikke havde nogen Tilknytning til Blichers Noveller; Sagnet fortalte, at han havde sit Epiteton, fordi han i Tidernes Morgen havde gaaet med en rød Paryk, hvis Haar efterhaanden var blevet saa afslidte, at man kunde se Messing-Stellet, der bar den, skinne igennem. Han hed Bruun og havde været Præst; der var onde Tunger, som sagde, at han havde faaet sin Afsked, fordi han i sin Ungdom selv havde drukket Altervinen og givet Altergæsterne en meget tarvelig Slave-Cognac i Stedet.

Han var af et forlængst afgaaet Seniorat blevet begunstiget med at have Lov til at have sin egen Gyngestol staaende i Avisstuen; der sad han fra Kl. 10 om Morgenen, til han gik hjem ved Femtiden, ved det Vindue, der vendte ud mod Holbergsgade med Udsigt til Hotel l'Europe, det nuværende Ø. K. Tidlig paa Dagen var han ret livlig, saa var han umaadelig taknemlig for, at en ung Student eller en af Tjernerne læste højt for ham af »Nationaltidende«; men naar der var gaaet en halv Snes Minutter, hvori han tømte sin Kop Kaffe, den eneste Nydelse, han tillod sig under sit langvarige Ophold, faldt han regelmæssig i Søvn, hvorefter Forelæseren tog fat paa at læse nogle Avertissementer op, og naar den gamle var faldet godt i Søvn, listede han af.

Med længere Mellemlum vaagnede Messingjens, saa sig forbavset om, ræbede højt, spyttede og gyngede sig paa ny i Søvn. »Det er det, man paa Fransk kalder rêverie«, sagde nuværende Professor Frantz Dahl, der havde indproponeret mig i Studenterforeningen, da han præsenterede mig for Fænomenet. Men Messingjens gjorde ikke en Kat Fortræd, og da han midt i Halvfemserne døde og havde testamenteret Foreningen sin Gyngestol, savnede vi ham dog og saa med Vemod paa den gamle Stol, som vi knap nok nænnede at sætte os i.

Af en helt anden Type var gamle Rektor Hans Kofod Whitte, der nogle faa Aar i Forvejen havde taget sin Afsked fra

Randers lærde Skole. Han var den Gang 77 Aar gammel; vi kendte alle hans Navn fra Cæsars: »De bello Gallico«, som han havde udgivet til Skolebrug, og som vi havde tyret i Skoleaarene. Han var en statelig, lidt foroverbøjet Mand, med et bredt Ridderbaand i sin sorte Diplomatrakke; der var noget fornemt og stilfærdigt over al hans Færd, han lignede en gammel Lehns greve med sit store, hvide Skæg, og han havde da ogsaa færdedes i adelige Kredse; han havde været gift med en Komtesse Scheel fra Gammel-Estrup.

Men nu var han baade Enkemand og Pensionist, og han fandt til sin Død i 1894 sit daglige Hjem i Studenterforeningen, hvor han spiste sin Diner til 40 Øre i Spisestuen nede til højre for Vestibulen imellem de unge Studenter. Han var aldrig gladere end, naar han sad der mellem de unge Studenter, livlig og aandsfrisk som han var; han fulgte med i alle Dagens Begivenheder, var en ivrig Tilhænger af Estrup; men naar man ikke netop kom ind paa Politik med ham, røbede han sit humane og frie Syn paa Livet, og vi unge havde det Indtryk, at hans Livsanskuelse fuldt ud svarede til hans Valgsprog, Terentses Ord:

»Homo sum; humani nihil a me alienum puto«,

hvilket til Efterretning for Nutidens mindre latin-stærke Studenter er udlagt:

»Jeg er et Menneske; jeg anser intet menneskeligt for fremmed for mig.«

Randrusianere gav ham det samme Lov, og den gamle fine Herre var aldrig gladere end, naar han kunde give en af de unge et godt Raad.

Et Eksempel herpaa er ganske karakteristisk for Whitte. Det var i hine Tider Skik og Brug, at en Artiumskandidat skulde møde op til det grønne Bord i Kjøle, som ogsaa den Gang var et ret kostbart Klædningsstykke, som de fleste Provsstudenter sjældent fik Brug for i de første Aar, og naar Tiden endelig kom, da de kunde benytte den, var de vokset ud af den.

Saa kom en ung Student til Whitte og spurgte, om han ikke kunde anbefale ham en Marskandiser, der vilde købe hans Kjøle. »Nej, det kan jeg ikke«, svarede Whitte med en stor Skælm bag sine store Hornbriller. »Men det er ogsaa det dummeste,

De kan gøre, De skal meget hellere gaa op og sætte Kjolen paa Assistentshuset, og saa skal De sælge Seddelen til en af Tjenerne her nede, saa faar De det dobbelte for den«.

Saa var der gamle Toldforvalter Paulli, en lille, buttet, rødhaaret Mand, der, saa vidt jeg husker, haltede lidt. Hans Skikkelse er en af Forgrundsfigurerne paa Seligmanns Maleri fra Spillestuen, hvor han yderst karakteristisk er anbragt med en Avis i Haanden; men han holder den ned ad det ene Bukseben. Det første, den livlige gamle Mand gjorde, saa snart han kom ind, var nemlig at bemægtige sig en Avis; men han kom aldrig til at læse den; han gik med den i Haanden, som Billedet udviser, og saa snart han traf een, han kendte, gav han sig staaende til at passiare med ham, og var han færdig med ham, fandt han en ny, han havde noget at meddele til, og da han kendte alle deroppe, naaede han i den Tid, han havde til Raadighed, aldrig at faa sat sig ned, end sige at læse i den Avis, han holdt utrættelig i Haanden til stor Rædsel for alle dem, der dog gerne vilde have læst det saaledes beslaglagte Blad.

Det fandt man sig roligt i, som oftest var det nemlig Tillægget til »Berlingske«, han havde faaet Fingre i; langt værre var det med en anden, »Avisæderen« kaldte vi ham, men han hed Hartvig. Han var en af de mindre sympatiske Typer der oppe. Han var en middelstor, blegfed Mand med et stort Fuldskæg og en snavset Tot Vat ud af det ene Øre, og selv var han højst usoigneret, lige ud til Neglene, der under deres Spidser gemte flere Maaneders Snavs. Ikke saa snart var Hartvig kommet ind i Foreningen, før han fór rundt i alle Stuerne og snuppede alle Dagens Blade, som han satte sig paa ved det store, runde Bord i Konversationsstuen, han lettede sig kun, naar han efter at have læst det ene skulde begynde paa det næste. H. C. A. Lund blev altid gal i Hovedet, naar han saa det, og han sagde i sit morsomme staccato-Sprog: »Man-kan-sgu-se, han-er-Jøde, han-læser-Bladene-bagfra!«

Blandt de allermest sympatiske af de daglig besøgende Gamle i Studenterforeningen var Bibliothekar ved Universitetsbibliotheket Sophus Michael Gjellerup.

Naar Gjellerup var færdig med sin Bibliotheksgerning, som

han varetog ikke som en almindelig Pligt-Embedsmand, men som den besøgendes gamle, erfarne Ven, — en Egenskab, jeg kun ellers har truffet hos Arkivar Kringelbach i Rigsarkivet, der glædede sig ved at arbejde videre, naar man ikke selv var til Stede, — gik han hjem til sin beskedne Bolig i Fiolstræde — »Linden« hedder Gaarden den Dag i Dag, og der boede han, fra han blev Student 1857, til han døde den 24. November 1910.

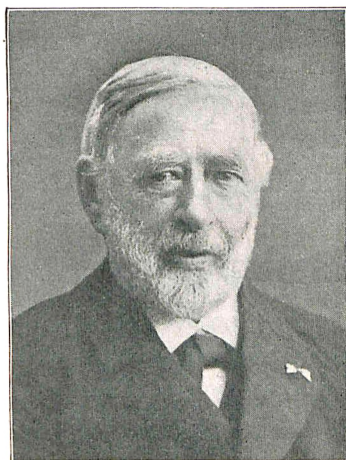
Han havde her huset sine yngre Brødre, medens de læste til Embedseksaminer, og sig selv havde han aldrig i Livet tænkt paa. En lærd Mand var han; hans Arbejder over dansk Historie i Renæssancetiden vil bevare deres Værdi til alle Tider; men han var ogsaa en beskeden Mand, som man aldrig mærkede

paa, at han betød noget, uden at man kom ham personligt nær.

Og saa var han saa lille, ja, i Grunden saa grinagtigt lille, at han, naar han ved Femtiden arriverede op i Studenterforeningen, hvor han indtog sin Middagsmad, efter denne satte sig paa sin vante Stol ved det store, runde Bord i Konversationsstuen, ikke kunde naa ned med Benene til Gulvet. Bagfra ser saadant noget morsomt ud, og vi Dreng — for andet var vi jo ikke, — begyndte med at more os over det og over ham, som havde en ganske bestemt Særhed, nemlig at Aftenberlingske og Aften-Nallen skulde bringes ham først, inden nogen anden maatte faa den.

Men gamle »Onkel Sophus« holdt ganske op med at være latterlig, den Dag man lærte ham at kende. Han saa sine Folk an, og dem, han ikke syntes om, lod han være Luft; men han var ogsaa en mere end faderlig Ven for alle de andre.

Det første, han sagde til os unge, var, at vi skulde lade være at gøre Gæld hos »Christian«, som var en Fællesbenæv-

BIBLIOTHEKAR S. GJELLERUP

nelse for Tjeneren ved Buffeten paa første Sal; »det bliver ikke til andet end Kludder her nede og Løgn til Forældrene hjemme«.

Der gik ikke mange Aar, inden vi maatte give »Onkel Sophus« Ret; en af vore Kammerater, der ikke havde fulgt hans Raad, var kommet saa haardt i Klemme med »Christian« at vi andre maatte skillinge sammen for at hjælpe ham ud af den. Det syntes »Onkel Sophus« nu slet ikke, vi skulde have gjort; det var umoralsk; derimod havde der ikke været det allermindste i Vejen for, om Synderen var kommen til ham og havde forklaret ham sin Vaande, at han da havde betalt det hele. Det havde ingen i den vide Verden med hans gode Vilje faaet at vide.

Men der var det mærkelige ved hans Interesse for de unge, at han blev hel ked af, at nogen betalte ham alt det tilbage, han var kommet til at skylde ham; saa tabte han lidt af Interessen for vedkommende, ikke, aldeles ikke, fordi han søgte at faa eller havde nogen Magt over ham, som han for øvrigt aldrig vilde have benyttet, men han havde vel den samme Fornemmelse som en Høne, der har ruget Andæg ud og staar paa Bredden og ser Ællingerne begynde at svømme; han vidste ikke, hvor det bar hen, han kunde jo ikke følge dem. — Og dog fulgte han alle sine Protegéer i Studenterforeningen igennem deres Liv; han vidste nøjagtigt, hvorhen hver enkelt var kommet, og det er ingen Overdrivelse at sige, at det var ham en Hjertesorg, naar det gik en af de unge, han holdt af, mindre godt, saa talte han helst slet ikke om ham.

Til sig selv brugte han, som før bemærket, aldrig noget, og da han stod for Tur til at blive Overbibliothekar, sagde han Nej, fordi han var glad for det Embede, han havde, og han undede en yngre at komme frem. Nogen Tøj-Jon var han ikke; vi kendte ham i de omtrent samme Klæder fra Aar til Aar, og hans Extravagance i Studenterforeningen bestod ene og alene deri, at han Søndag Formiddag, naar han kom fra Guds-tjeneste i Holmens Kirke, trakterede sig selv med en Kop Kaffe med to »Marskals-Kager« til; dem holdt Værten udelukkende for hans Skyld, og man kunde kun faa dem om Søndagen. Men han befandt sig ikke vel, naar han ikke til dette

»Kaffebord« havde en eller anden ung Student til Gæst; og der var mangan en, som maaske ikke havde andre Steder at gaa hen, som søgte op til lille Gjellerup for at faa den Kaffe Søndag Formiddag.

I Politik blandede Gjellerup sig ikke. Der er meget faa, der nogensinde har set ham paa Salen, hvad enten der var Generalforsamling eller Gilde; det lod han de unge om. »Det er Studenternes Forening, ikke Kandidaternes«, sagde han, »og hver Tid har sin Smag; lad dem, der skal bære fremad, bære Ansvar«. Men der var dog een Gang, »Onkel Sophus« kom i Harnisk. Det var, da der var Tale om Kvindernes Optagelse. Vi kunde ikke forstaa, hvad det var, der fik ham til baade at stemme og agitere blandt de unge imod Kvinders Optagelse. Han var dog ellers saa liberal, og ude i Livet var han en stor og dejlig Onkel Sophus for alle sine Niecer og andre fjernere kvindelige Slægtninge, som kom og søgte Raad og ofte Hjælp hos ham. Men her var han ubøjelig. »Studentforeningen egner sig ikke for Damer«, sagde han kategorisk, naar man vilde forsøge at omvende ham.

Saa hændte der en Dag det mærkværdigste af alt. »Onkel Sophus«, som ellers havde ringeagtet Ankeprotokollerne, som i hans Øjne kun var en Tumbleplads for unge, forlorne Ærgerligheder, gik op paa Læsestuen Dagen inden den afgørende Generalforsamling, hvor Kvinderne skulde optages — og for øvrigt ogsaa blev det —, og tog Ankeprotokollen; og i den skrev han for første og sidste Gang i sit Liv en Anke, som indeholdt hans Grund til, hvorfor Studentforeningen ikke egnede sig for Kvindernes Optagelse. Det laa i Garderobe-forholdene. Skal de, skrev han, begive sig fra Vestibulen over til Udlaanstuen i Bibliotheket over Haven, maa de absolut være henvist til at passere Mændenes Pissoir, i hvilket der er en klar Rude, og selv om denne blev gjort mat, vilde Sammenstødet mellem Kvinder og Mænd her være yderst pinligt for Damerne. Og desuden maatte der af let forklarlige Grunde tillige indrettes et Aftrædelsesværelse for Damer, og det kunde, som Forholdene var, kun blive et »almindeligt Lokum«, ikke et W. C., og maatte ligge midt imellem den store og den lille Læsestue. Saa megen Agtelse havde den gamle Pebersvend for

Nutidens unge Damer, at han forstod, at en dansk Studenterforening ikke kunde byde den Slags Vilkaar, naar de endelig skulde optræde som Kammerater blandt »de Herrer i Aandernes Rige«. Det var vist den eneste Gang, »Onkel Sophus« stemte i Studenterforeningen; men Udfaldet gik ham imod, hvad der dog ikke hindrede ham i med samme Glæde og Elskværdighed at tage imod de unge Studiner, der lod sig nøje med »et almindeligt Lokum«, som han altid tog imod deres unge heldigere stillede mandlige Kolleger.

Da Sophus Gjellerup døde, ret pludseligt for Resten, flagede den nye Studenterbygning paa halv Stang til hans Ære, og Sorgen over hans Bortgang var almindelig baade blandt Studenterne og — ikke mindst — blandt Funktionærerne; derom vil Forvalter Andersen sikkert være det bedste og paalideligste Vidne —; men der flagedes ogsaa paa halv Stang i mange Studenterhjerter ude i Landet, hvor der sad gamle Studenter som Præster, Læger og Jurister og ved Budskabet om hans Død fik en ærlig Taare i Øjet og sagde som jeg: »Ære være hans Minde!« Hans Portræt, som er let at faa, burde hænge i Foreningen.

En diametral Modsætning til gamle Gjellerup var den anden Bibliothekar, han fra »det store Kongelige«, A. C. Larsen, men han var i ingen Maade mindre sympatisk. Tværtimod levede han mere med i det daglige, skønt hans Livskald i Foreningen netop i de Aar ikke kan have været særlige behagelige, hvad der kun tjener til hans Ære. Der er, det tør man nok uden Overdrivelse sige, aldrig af den Mands Mund udgaaet et eneste Ord, som han ikke til sin Dødedag stod ved. Men han var Idealist, uforbederlig Idealist.

Vi maa jo huske, at »Aargangene« 1884, 85 og delvis 86 havde bragt overvejende radikale Studenter til Verden; det var det i 1882 stiftede Studentersamfund, som var begyndt at vokse sig større, og det var jo i alt Fald noget nyt, som alle skulde prøve; men 1887'erne var gennemgaaende konservative, og det Møde, Samfundet havde indbudt Russerne til, var forløbet højst uheldigt. Vi var fra Foreningens Lokaler, som i de Tider syntes os rummelige, lokkede ned i de rædselsfulde Hummere i Badstuestræde, hvor man havde plukket et Par ganske uøvede

Talere blandt Russerne ud for at lade Folk som Ove Rode og Herman Trier gennemhegle dem, medens vi andre hverken kunde komme frem til Talerstolen eller overhovedet ind i Salen. Det var — som jeg senere skal komme tilbage til — i »Piratens« bevægede Dage, og det er ikke til at undres over, at vi unge var rasende over denne Behandling. Mødet dernede trak længe ud, og saa overlod man os unge, der gerne vilde have noget at skulle have sagt, til enkelte »Bearbejdere«. I min Lod faldt det at blive behandlet af den daværende glødende Radikaler, Redaktør Carl Behrens, og vi fulgtes, da han boede i Skovshoved og jeg i Charlottenlund, i en sommerlys Nat hjem ad Strandvejen, men han opnaede ikke at overbevise mig; og saaledes gik det saamænd ogsaa mange af mine Kammerater. Men vi havde derved opsuget en Antipati imod alt, hvad der hed »Oppositionen«, og da A. C. Larsen jo sammen med nuværende Kreditforeningsdirektør, Grev Reventlow, repræsenterede denne i Studenterforeningen, begik vi den Uretfærdighed at slaa disse Begreber sammen og delvist at betragte A. C. Larsen og hans Konsorter om ikke just som samfundsfarlige Individuer, saa dog som saadanne, der i al Hemmelighed sympatiserede med Badstuestræde-Folkene og derfor maatte være vore fødte Fjender.

Det varede dog ikke længe, inden A. C. Larsen overbeviste os om, at det modsatte netop var Tilfældet. Studenterforeningen ejede ingen bedre Ven end ham.

Han havde det til fælles med Gjellerup, at han var en lille Mand, han kom ogsaa ned i Foreningen efter sin Gerning paa Bibliotheket, og der var han lige saa venlig og hjælpsom mod os unge som den anden paa sit Sted. Men han var maa-ske lidt morsommere i sin Vejledning. Der eksisterer adskillige Historier om ham, naar han sad paa Bibliothekets Læsestue. En af dem husker jeg. Han havde altid den Vane, naar en Mand, der ikke var vant til at færdes paa en Læsestue og derfor talte højt, saa det rungede i Hallen, at sige: »Pst, Pst!«, og saa fortsattes Samtalen mere dæmpet. Saa kom der en Dag en Herre ind og ønskede at sætte sig ind i »Verdenslitteraturens Perler«, der var Titlen paa en Samling oversatte Klassikere, som da netop udkom. »Pst, pst!« sagde A. C.

Larsen, »skriv Goethes Faust!«. Han fik Bogen, men fandt ingen Perler deri; han forlangte derefter efter Larsens Raad Dantes »Helvede«, Oehlenschlägers »Aladdin« og meget andet uden Resultat, hvorpaa A. C. Larsen i sin Fortvivlelse til sidst sagde: »Pst, pst! Skriv Madam Mangors Kogebog!«

Hvis denne Historie ikke er sand, er den godt fundet paa. Thi paa samme Maade kunde A. C. Larsen, naar han mødte i Studenterforeningen, bearbejde os unge med sine Argumenter, og naar de ikke hjalp, greb han til »Madam Mangor«s Kogebog der oppe, det vil sige, at han satte sig ind i Spillestuen og spillede Skak med vedkommende, og det gjorde han som en Mester; men under Skakspillet vandt han den Tillid og den Sympati, han under sin almindelige Agitation ikke kunde finde, og man kaldte derfor haanligt de til Partiet omvendte for »Skakbrikkerne«.

Veltalende var A. C. Larsen paa sin Vis; naar han ved Generalforsamlingerne stod helt henne til venstre paa Talerstolen og sendte sine veltunerede Replikker ud over Forsamlingen, var der ingen af hans Modstandere, der ikke følte, at han talte fra sit Hjertes Grund, og han beviste da ogsaa Gang paa Gang gennem sine Nederlag, og de var mange, at der ikke var nogen, der med Ret kunde tvivle om hans Kærlighed til Studenterforeningen. Han viste det for Resten langt senere, da man solgte den dejlige, gamle Bygning paa Gammelholm; han kæmpede imod Salget til det sidste, ikke fordi han var bleven saa konservativ, at han ikke kunde tænke sig en Forandring, men fordi han af sit Hjertens Dybde mente, at vi ikke havde Raad til at flytte, at vi maatte forbygge os, og at det vilde komme til at svie til Foreningen i lange Tider. Enhver af os, der i de Tider søgte det Kgl. Bibliotheks Læsesal, havde Møje med at faa Ro til vor Læsning, fordi han kom ned til os for at tude os Ørene fulde af Jeremiader over al den Ulykke, vi vilde skabe for Studenterforeningen, om vi stemte for Salg og Nybygning. Hverken han eller vi vilde nogensinde faa Glæde deraf eller føle os hjemme der.

I saa Henseende fik han Ret. Han selv drog med ned paa Vestre Boulevard; men alene det, at han, der var bange for at gaa i en Elevator, skulde vandre op paa fjerde Sal for

A. C. LARSEN SPILLER SKAK

Efter Tegning af G. Seligmann.

at finde Spisestuen og efter endt Maaltid skulde ned paa første for at naa sit kære Skakbord, gjorde ham saa bitter i Sindet, at han til alles Forbavselse paa sine sidste Dage meldte sig ud af Studenterforeningen og ind i — Handels- og Kontoristforeningen, noget, han kunde, fordi han havde været Medlem af »Athenæum«, hvis Bibliothek og Medlemmer den sidste Forening havde købt. Men heller ikke der følte han sig hjemme. I sine sidste Aar var han — Ungkarl som han jo var — hjemløs; hans Hjerter hang ved Studenterne fra Gammelholm, og jeg tør roligt sige, at vort Hjerter ogsaa hang ved ham.

Da han døde den 12. Februar 1914, følte alle vi »Gammelholm-Studenter« en lignende Sorg som ved Sophus Gjellerups Død; vi mærkede, at der var gaaet et Stykke Tid fra os, hvis Repræsentant han med Ære var, og vi mindedes hans Skikkelse, lille og beskeden som den var i sit Ydre, som en af dem, der ragede op iblandt vore bedste Minder og var en Pryd

for den Stand, vi uden Hovmod har Lov til at føle det som en Ære at tilhøre.

A. C. Larsens Træk er forevigtet paa Seligmanns morsomme Billede. Han sidder og spiller Skak med en ung, theologisk udsæende Student; desværre er denne Skikkelse ikke nogen Students; det er den eneste lejede Model, der findes paa Billedet. Han burde have haft Grev Reventlow til Med-spiller.

*   *   *

»Alle fæle-smaa-Pi-ra-ter
har jeg hældt paa Dø-ren,
alle-vore Senio-ra-ter,
det er mi-ne Pleje-bø-ren« —

saaledes sang man i den første Revue, jeg har set i Studenterforeningen; det maa have været i 1888, og det meste af den handlede om, at Seniorerne Koch (nu Retspræsident) og Nellenmann (nu Højesteretsdommer), havde været paa en Rejse i Italien og kom hjem og fandt alt uforandret i Foreningen, deriblandt ogsaa H. C. A. Lund, den mest forhadte og mest for-guede af alle Spidserne i Foreningen, og det var ham, de citerede Ord var lagt i Munden. — Han var konservativ til det yderste, »Plougs Bindehund« kaldte hans Fjender ham, fordi han havde den Opgave til daglig at sidde i Værelset foran Plougs Kontor paa »Fædrelandet« og der hindrede alle dem i at trænge ind til Redaktøren, som kun kunde tænkes at ville forstyrre ham. Da han havde noget underligt staccato i sin Stemme, kunde man paa Afstand godt tage dette for en Gøen, og der var desuden noget martialske i hans Væsen, repræsenteret ved hans Skæg, Knebelsbarter og Fip, der kunde faa Folk til at mindes 48-49-50. Det hed han ogsaa mellem sine Fjender; thi han var Formand for det politiske Velfærdsudvalg, der kaldtes »de 30 Tyranner«; det var dem, der faktisk bestemte alt i Foreningen, og da de 30 hvert Aar supplerede sig med en Rus, var denne Genstand baade for Beundring og Foragt, alt efter de Øjne, der saa paa ham. Da jeg var Rus, var den yngste Tyrann den senere Magister A. Halling, der blev kendt som Oversætter og Assistent paa Universitetsbiblio-

theket; han var i hine Tider ualmindelig gemytlig og vel proportioneret; men i sine senere Aar svandt han mere og mere ind, og samtidig svandt hans Humør, han, som var den sidste Adelsmand af Navnet Halling, hvad han holdt af at konstatere gennem »den røde Bog«, blev, inden han i en altfor tidlig Alder døde, sur og bitter mod os andre og gad knap hilse paa gamle Kammerater paa Gaden.

Mit Aars »Tyran« var en lille væver og fiks Rus, Svend Mygind, som studerede Medicin og excellerede i at spille Damerollerne i Studenterkomedierne. Skønt han ikke havde meget Talent, var han alles Yndling, men han ejede i maaske for høj Grad »disjecta membra poetæ«; derfor tog det lang Tid, inden han naaede sin Embedseksamen, og han døde en altfor tidlig Død som Læge i Troense d. 5 August 1896. Om end nogen foragedes over Svend-Mygind-Dyrkelsen (i en Vise stod der saaledes: »selv en Mygind blev en Elefant«), er der sikkert ikke een af hans gamle Kammerater, der ikke mindes den lille, elskværdige »tredivte Tyran« med Sympati og Velvilje, og det til Trods for, at vi i samme Aargang havde en langt betydeligere »kvindelig« Skuespiller i nuværende Pastor Paul Hedemann, som saa bedaarende ud som Zigeunerske ved et Fastelavnsgilde, hvor Overretssagfører Steinthal var Toreador, Overretssagfører Johan Ludvig Nathansen Troldmand — han havde altid excelleret i Tryllekunster, — og jeg en ganske vederstyggelig gammel Spaakvinde, som Troldmanden skød ind i Munden, hvorpaa alle mine Tarme i Form af Papirstrimler blev trukket ud af Munden paa mig. Jeg havde dem i Kæberne i to tæt rullede Forme, og samtidig svandt jeg, der var yderst velproportioneret til at begynde med, ind til næsten intet, hvilket skete ved, at jeg pressede to Hovedpuder, hvoraf den ene var min Mave, den anden min Ryg, ned ved Hjælp af Snore, jeg hemmeligt trak i.

Ja, denne lille Afstikker skulde synes at føre langt bort fra H. C. A. Lund, som Talen gerne skulde være om; men Omvejen er slet ikke saa lang. Det var nemlig H. C. A., som saa saa barsk og afvisende ud, og som bjæffede saa haardt paa Generalforsamlingerne, som fik os unge til at være med, ikke at gaa ned i Foreningen for at mores, men for at more os,

og han ejede en sjælden Evne til netop at føre dem sammen; som passede til hinanden. Det var ret træffende, da vor allerbedste Kammerat i de Tider, Forfatteren Albert Gnudtzmann, til hvem jeg siden skal komme tilbage, skrev i en Vise, at »vi er

glade, naar vi vaase ka'
lidt med vores H. C. A.
i det gamle Hjørne
om de gamle Bjørne.« —

H. C. A. Lund havde noget gammeldags-officersmæssigt i sin Holdning, i sin Takt og Tone; af og til kunde vi smile derover. Jeg husker en Eftermiddag, han sad der nede, og vi talte om de mange kedelige Frakketyverier, der havde fundet Sted i den senere Tid, da Jens, Portvagten, kom op og fortalte, at nu var der igen stjaalet en Frakke, men Tyven maatte endnu befinde sig i Bygningen. Saa fór H. C. A. Lund op og raabte ganske teatralsk:

»Alle brave danske Studenter følger mig!« —

og vi drog alle af Sted og fandt til sidst Tyven, en sølle Seminarist, der var krøbet ud paa Taget gennem et Vindue i den lille Læsestue.

H. C. A. Lund var til sine næsten helt gamle Dage Ungkarl, saa giftede han sig pludselig til alles Overraskelse og trak sig tilbage fra Foreningen. Da var han titulær Professor; de yngre kendte ham knap; men vi, der har levet med ham der nede paa Gammelholm, mindes ham som den noble og brave Fanatiker, der satte et mægtig Arbejde ind paa at holde Studenterforeningen fri for al den Raaddenskab, der kom til os fra Salon-Radikalismen; og der har næppe levet nogen ærligere dansk Mand end han. Man kan sige om ham uden at overdrive, at han var en Ridder uden Frygt og Dadel, og at hans Ridderskjold var blankt til hans Død. Allerede af den Grund er det retfærdigt, at et til Foreningen knyttet Legat bærer hans Navn; men det havde for den Sags Skyld ikke været nødvendigt; thi H. C. A. Lund har knyttet sit Navn uløseligt til Studenterforeningen ved, at han har skrevet dens Historie indtil Kampaarene.

Det var Samfundsmændenes aarlige Forlystelse at spørge paa Generalforsamlingen, na ar H. C. A. Lunds Historie, til hvilken han havde oppebaaret en meget beskeden Understøttelse af Foreningens Kasse, kom; der blev aldrig svaret herpaa, før Bogen selv udkom.

Men enhver uhildet Dommer vil indrømme, at denne mægtige Bog, om hvis Forarbejders Omfang kun vi Fagmænd, der ved, hvad det er at søge og samle, kan have et tilnærmelsesvist Begreb, blev et Standard-Værk i dansk Kulturhistorie, fordi den, samtidig med at den let og læseligt underholdt Læseren om Studenternes lystige Folkefærd, indsneg en saadan Baggrund af historisk Staffage, at man helt kunde danne sig Scene og Billed af de svundne Tiders aandelige akademiske Liv, det blev med

PROFESSOR H. C. A. LUND

andre Ord ikke blot Studenterforeningens; men hele Tidens akademiske og politiske Historie, givet med en virkelig Historikers upartiske Berette-Kunst, hvilket man i saa meget højere Grad maatte beundre, som vi, der kendte den parti-fanatiske Forfatter, vilde have forsvoret, at han kunde have frigjort sig saa helt fra alt personligt, som Tilfældet var.

Naar nu H. C. A. Lunds Værk skal fortsættes, og det skal det jo, maa vi haabe, at det bliver i hans Aand og med hans Overlegenhed.

Rent bortset fra H. C. A. Lunds offentlige Fremtræden paa »Fædrelandet«s Kontor og i Studenterforeningen, hvor han i Kampens Hede undertiden kunde synes utiltalende, ja til Tider næsten brutal, vil der endnu i en god Del af en Menneskealder leve Studenter, som med mig vil vidne, at de sjældent har kendt nogen ærligere Sjæl, sjældent nogen Overbevisningens mere uegennyttige Tjener end ham; og vi, der, hvad Parti vi end stod paa i Foreningen, indsaa dette, vil i dyb Respekt

bøje os i Mindet om denne brave danske Student, som elskede sin rød-hvide Kokarde og gjorde alt for at lære os andre, at vi skulde være stolte af at have Ret til at bære den paa vor Studenterhue.

Det var Folk som disse, Ove Rode i »Piraten«, som netop udkom i Efteraaret 1887, stemplede som fordummede, aandsløve Idioter, Edderkopper og Rumlepotsdyr; vi sang derfor ogsaa under stor Jubel ved Rusgildet Bergsøes Protest herimod, der endte:

»Jøsses, Jøsses,
der faldt fra »Piraten« et Skud.

Et Nødskud var det; thi Skuden staar fast
paa Løgnens Rendestensgrund.
Se, Masterne kappes i lynende Hast,
ak, Skroget har lækket sin Bund.
Naa — lad ham kun synke, han savnes vist næppe,
— af Drengene har Verden jo nok —;
men hører du Knaldperlepogene skræppe,
saa tro dem ej alle en bloc.
Nej, vil du vide, hvad i os bor,
og vil du lære vort Kendingsord,
|: er det :|
vi elsker, vi haaber og tror.

Vi elsker vort Land, dets Værn og dets Flag
og haaber en Fremtid for dem.
Vi tror, at en kommende lysere Dag,
skal føre til Enhed os frem.
Vi elsker den livsfriske, huslige Kvinde
og tror, at hun frejdigt og kækt
vil fostre os Sønner, der sletter det Minde,
der pletter den haabløse Slægt.
Thi vi ere ikke Nederlagsmænd —
nej frejdigt klinger, hvor vi drage hen:
|: Fremad! :|
til vi fanger Sejr igen!

Det var med store Forventninger, at vi unge saa hen til vort Rusgilde, der skulde finde Sted St. Remigii Nat — Natten mellem 1ste og 2den Oktober 1887, og vi mødte med alle vore Øjne aabne; thi selveste Henrik Ibsen, der opholdt sig her i Byen paa Gennemrejse, havde afslaaet en Indbydelse til Samfundet, men sagt Ja til os. Dette gav Anledning til en Mængde Angreb dels paa Henrik Ibsen selv og dels paa Studenterforeningen, som jo dog netop havde fortjent Ros, fordi den gav sine Medlemmer Lejlighed til baade at se og være sammen med den store Mand.

Men hvor blev vi dog skuffede, da vi kom ham paa nært Hold. Der kom en lille, mavesvær og herdebred Gubbe, der nærmest lignede en Skibsrheder fra Bergen, ind og anbragte sig paa Hæderspladsen, og vi unge, der nylig havde drøftet hans »Rosmersholm« i hede Diskussioner i vore smaa Elev-Foreninger, tænkte os ham ganske anderledes, maaske ogsaa, fordi Billederne med den store Manke og de brede Bakkenbarter havde faaet os til at tro, at Overkroppen og Underkroppen svarede nogenlunde til hinanden.

Det var nu ikke det, der skuffede os mest; vi ventede os udødelige Ord af hans Mund, og da han saa endelig efter at være blevet hyldet som Nordens største Digter, rejste sig for at tale, og der blev dødsstille i Salen, sagde han: »Jeg er glad for i Aften at have været sammen med Danmarks akademiske Ungdom, denne Aften vil være mig uforglemmelig.« — Det var alt; for os var det en Spand koldt Vand over Hovedet.

Men Sagen var, at Ibsen var ked af og ærgerlig over, at hans Nærværelse i Foreningen havde givet Anledning til Angreb ikke paa ham, dertil var han vant, — men paa Foreningen. Han fortrød ikke bagefter, at han havde været med, som man forklarede i de radikale Blade; det var netop den Følelse, at hans Nærværelse som Gæst kunde gøre hans Værter Fortræd, der pinte ham, og som sikkert gjorde den ellers meget tavse Mand endnu mere indesluttet. At dette er rigtigt, vidner et Brev om, som den ledende Senior, nuværende Borgmester, Landstingsmand Godskesen modtog, efter at han Dagen efter Gildet forgæves havde forsøgt at aflægge Ibsen en Visit paa

d'Angleterre. Lad Brevet, som her gengives i Facsimile, tale for sig selv:

København, d. 10. 87.

Kjære Mand: Lydskesen,
 Tillad mig herved at bringe Dem min bedste tak for besøget. Jeg kan desværre ikke gøre gengæld, da jeg netop står i begreb med at afrejse.

Det gør mig ondt at min nærværelse i Studenterforeningen ved festen i lørdags har fremkaldt bemærkninger i pressen.

At jeg ikke på nogen måde har foranlediget disse, håber jeg det er overflødigt at forsikre Dem om.

Deres erbideligt forhåndne
 Henrik Ibsen.

Det fik nu endda være med Henrik Ibsen; Skælm giver mere, end han har, og Ibsen vidste jo med sig selv, at han ikke var nogen Cicero; værre var det dog, at Vilhelm Bergsøe, om hvem vi alle vidste, at han egentlig talt ikke var noget Sandhedsvidne, midt under Rusgildet stod op og holdt en Tale, som ikke netop gik ud paa at forherlige Ibsen, men paa at stille Bergsøe selv i et flatterende Lys. For det første titulerede han i sin Tale uafbrudt Mesteren »Henrik« og »Du«, hvad man ret tydeligt kunde se paa Sfinxens Ansigt, ikke behagede ham, men desuden diskede han op med en Række Oplevelser, han

havde haft med Ibsen i Italien, og at disse for en stor Del var fri Fantasi, mærkede man paa Ibsens stadig mere gnavne Udtryk; ja, det hændte endda ikke en, men flere Gange i Talen, at Digteren rystede energisk paa sin Løveманke, som om han vilde protestere imod nogensinde at have oplevet de Ting, Bergsøe vilde paadutte ham.

Hertil kom desuden, at en Student, som var et Par Aar ældre end vi, og som bar et Navn, der i særlig Grad knyttede ham til Foreningens Historie — han er forøvrigt i Øjeblikket Amtmand her i Danmark — stillede sig op nede i vort Hjørne og stadig afbrød Bergsøes Tale med Tilraab som: »Løgn!« — »Er det nu ogsaa rigtigt?« o. s. v., hvilket gjorde Sagen endnu mere pinlig. Noget smukt Indtryk af en dansk Digter, hvis Bøger vi dog havde læst baade med Glæde og Udbytte, og hvis Sang, som jeg ovenfor har citeret, vi for nylig havde sunget under Jubel, fik vi Russer sandelig ikke.

Det allerpinligste ved vort Rusgilde blev den sørgelige historiske Begivenhed, at Holger Drachmann var Aarets Rustaler og præsterede den største — maaske nok hellere sagt den eneste Skandale, der nogensinde er hændt ved et Rusgilde i vor kære gamle Forening.

Vi kom dragende derind med Hjerter og Øren fyldte af al hans dejlige Ungdomsdigtning; han stod for vor Fantasi som Helten for alle, den uforfærdede Svend Trøst, der bar sin Hat, som han vilde; og af Billederne havde vi lært at beundre hans stolte Skikkelse. Kunde vi unge have ventet os noget større og bedre af vort Rusgilde end netop det, at Ibsen var til Stede, og at Drachmann skulde holde Rustalen?

Dejlig saa han ud, som han traadte ind, Mesteren med det store hvide Haar og Skæg og det skønne Hoved svunget stolt opad og bagud, og da han rejste sig for at holde Hovedtalen, gik der ligesom et Gisp igennem Forsamlingen af Spænding og Lydhørhed, saa man kunde have hørt en Knappenaal falde til Jorden.

Men saa aabnede han sin Mund, og det var, som alt det guddommelige pludselig var som strøget af ham. Hans Stemme var høj og pibende oppe i Diskanten, og det Digt, han hyldede Russen i — det kan for Resten læses i »Berlingske Tidende«

for samme Aften, — læste han højst maadeligt op af sit Manuskript. Havde vi behandlet ham, som vi nogen Tid senere bar os ad med en langt ringere Poet, der deklamerede efter Manuskript, og en af os — Beskedenheden forbyder mig at nævne Gerningsmanden — da Verset blev os for langt, satte et Lys til Rapiret, saa Taleren maatte holde inde, — saa var det sikkert ogsaa gaaet Holger Drachmann ligesaa. Han havde overhovedet i det Øjeblik intet kunnet præstere.

Men han hakkede sig igennem sit Manuskript, og da han kom til Ritualet, hvor der i de Tider fyldtes en halv Flaske Portvin i hans Bæger, — det plejede alle andre Rustalere at lade, som de stak ud; men efter Drachmann-Katastrofen blev Vinen forandret til almindelig Rødvin —, og da han havde sagt de berømte Ord:

»De gamle Mure lyttet har til Eden
ved Ungdoms Fest,
nu drikker jeg som den katolske Præst
for hele Menigheden —«

indtraf Katastrofen. Han drak Bægeret ud, og dette berusede ham lidt efter lidt.

Vi mærkede det først, da Russen — det var en selvbestaltet, saare ringe Taler, men stor Vigtigpeter, som endte som Docent ved et tysk Universitet, — begyndte at savle Ibsen og Drachmann til med de vamløse Komplimenter. Det kunde Drachmann ikke dy sig for at afbryde i, og vi gav ham Ret; for han var morsom i sine Afbrydelser. Og det lykkedes ham at faa den sølle Rus til at gaa ganske fra Koncepterne, hvad der forøvrigt for Russens Vedkommende var ret tilgiveligt og ogsaa let blev ham tilgivet. Men saa rejste Drachmann sig igen, endnu kun let paavirket af sin Rus, og her kom vi til Gildets skønneste og mest uforglemmelige Punkt. Han ligesom voksede for hvert Ord, han sagde, da han nu udbragte en Skaal for Danmarks Ungdom, og efterhaanden som Talen steg, og han selv lod sig rive mere og mere med af sin Stemning, gled han over i improviserede Vers, saa dejlige, som kun Drachmann kunde digte dem, det hele formede sig som en Hymne baade til vort Sprog, vort Land og vort Folk, som vi aldrig havde hørt Mage til, og jeg tror, at om man havde bedt Digteren

selv skrive disse Ord ned, lige efter at Talen var færdig, vilde det have været ham en Umulighed, ligesom det har været umuligt for alle os Tilhørere siden blot tilnærmelsesvis at give noget af den Poesi igen, vi her blev grebne af.

Da Drachmann satte sig, var der dødsstille i Salen i en Minut, saa bragede Bifaldet løs, saa de gamle Mure rystede; men derefter skete det værste, der i dette Øjeblik kunde ske —, og det var Tilfældigheder, der her var paa Spil.

Ved Rusgilder er der altid en Række officielle Taler, som følges i en bestemt Orden, og nu var Turen til den Senior — jeg tror, det var nu afdøde Kriminalretsassessor C. E. Cold, — som skulde tale for vore norske og svenske Gæster. Talen gik udmærket, men ganske naturligt kom Taleren til at vende sig til den fornemste skandinaviske Repræsentant, der var til Stede, nemlig Henrik Ibsen, og han benyttede Udtrykket om ham, at han var Nordens, maaske hele Verdens største Digter. Denne Vending gjorde Drachmann aldeles rasende af Jalousi; han forsøgte at afbryde, — han vilde gøre opmærksom paa, at han selv var til Stede; men han blev holdt nede; han blev mere og mere urolig, og vi, der sad, saa at vi stadig kunde se ham, lagde Mærke til, at han Resten af Aftenen drak usædvanlig meget; selv om den Punch, han nød, var Senioratpunch, den saakaldte »Nimbus«, som havde Navn af, at dens Opskrift skyldtes Kammerraad Nimb, der i Tidernes Morgen var Vært i Foreningen og havde deponeret Opskriften, der bestandig holdes hemmelig for uindviede, — og det ikke var det Fluidum, vi andre nød, og som var et Produkt af den daværende Vært Ægidius' dristige Fantasi (den smagte, som den havde været lagret i et Par gamle Galocher) — saa var mange Glas »Nimbus« dog meget farlig, og Drachmann havde aldrig kunnet taale meget.

Dette er ogsaa den eneste Undskyldning, han kunde have for den frygtelige Skandale, der derpaa indtraf, og som gjorde, at alle vi Russer, der oplevede den, tabte Agtelsen for Digterens Person, hvor højt vi end elskede hans Digtning, og jeg tør sige, at der var ingen, der nogensinde helt genvandt den. Personlig har jeg senere i mit Liv udenfor Foreningen haft sørgelige Erfaringer for, hvor gavnligt det vilde være, om man

kunde glemme Personen Drachmann for Digteren af samme Navn; men naar det ikke er os muligt, bærer han og ikke vi Skylden, og han har aldeles ingen Undskyldning for dette Faktum. Saalænge vor Generation lever, kan Drachmann aldrig blive »kanoniseret« som Nationalhelgen; naar Historien en Gang har lagt sin Glemselens Patina over ham, kan Sagen muligvis stille sig anderledes. — Mèn tilbage til de celebre Begivenheder ved Rusgildet!

Soldet blev hævet, og de indbudne marcherede langs Vinduesvæggen til højre over Talerstolen forbi Bøgegrenen for at komme ned til den ventende Kaffe i Senioratsværelset og Sangforeningslokalet. Da Ibsen var ved at forlade Salen, hilstes han med Bifaldsklap, men da Drachmann et Øjeblik efter viste sin høje Skikkelse i Salens Baggrund, raabtes der et »Holger Drachmann leve!«, der blev besvaret med jublende Hurraraab og bragende Klapsalver af de unge. Havde den ulykkelige Udbringer af dette Leve anet, hvad Følgerne blev, havde han vel hellere bidt Tungen af sig end udtalt de skæbnesvangre Ord.

Følgen blev nemlig, at Drachmann sprang op over fire, fem Borde, hvor han sparkede Glas og Puncheboller til Side, og da han endelig naaede omtrent midtvejs frem i Salen, holdt han en Tale, som i hele sit Indhold var fuldkomment meningsløst, men som var plettet af saadanne Ord, at det allerede var forargeligt, at »Piraten« i sit næste Nummer gengav det med let gennemskuelige Prikker i Stedet for Ordene.

Værst gik denne Scene ud over den ulykkelige yngste Senior, som lige var blevet valgt ind i Senioratet selvanden som Repræsentant for en af disse forunderlige Studenterpolitik-Blandinger, som i de Tider kaldte sig »de Frikonservative«. Det var nuværende Domprovst Martensen Larsen, der, medens hans Meningsfælle, nu Pastor Skovgaard-Petersen klogeligt fulgte efter Henrik Ibsen, sprang op paa Bordene og forsøgte at trække Drachmann ned, inden Skandalen var sket; han naaede kun at blive indfanget af Digterens Arme og næsten pulveriseret i hans Favntag; men det skal siges til hans Ære, at han blev hængende der, til han efter Skandalen fik ledet Drachmann ned i Senioratsværelset, hvor Skandalen fortsattes.

Der maatte gaa lang Tid, inden man atter forsøgte at faa Drachmann til Gæst i Studenterforeningen, først da hans 60 Aars Fødselsdag (9. Oktober 1906) nærmede sig, fandt den daværende ledende Senior, Dr. E. Bøcher, at han kunde forsvare at indbyde Drachmann igen; det skete i Marts Maaned 1906, og Drachmann lovede at komme i Løbet af April, foreløbig paa Betingelse af, at man indbød hans kære Ven, Charles Kjerulf, som skulde udfylde den musikalske Del af Aftenen. Han raadede over »nogle fortræffelige unge Kræfter, som med Glæde vilde give Møde ved en saadan Anledning«, hvorimod Digteren selv ikke vilde forpligte sig til at faa noget Foredrag færdigt i samme Anledning, men mulig vilde indskrænke sig til »at sige noget«.

Det var omtrent lige saa galt, som det kunde blive, og for at forebygge yderligere Risiko, benyttede Bøcher sig af den gamle Skik at henvende sig til den optrædende og sige, at, hvis han ønskede nogle enkelte paarørende med til at overvære Aftenen, var man glad for at kunne indbyde dem. Dette faldt hos Drachmann i en for Senioratet uventet god Jord, hvad følgende Breve, som endnu eksisterer i Dr. Bøchers Eje, fuldt ud beviser:

Puggaardsgade 7 B, 2/4 06.

Hr. Reservelæge E. Bøcher!

Tak fordi De spørger mig, om jeg ønsker, at nogle af mine Venner overværer Aftenen d. 7. ds. De nævner selv Deres Svigerinde*). Maa jeg tilføje Navnene paa mine nærmeste Venner — og takke Dem, hvis De vil skrive til dem. —

Forlagsboghandler Jakob Hegel og Frue (Amaliegade 15). Hr. Direktør Peter og Fru Betty Nansen (Nørrevold 48). Professor Georg Brandes og Frue (Havnegade 55). Dr. Vilhelm Andersen og Frue (St. Annæplads 19). Sagfører Vilh. Nielsen og Frue (f. Hørup) Bredgade 65, min Søster Fru Erna Juel-Hansen (Overgade n. V. 15). Overretssagfører Viggo Lachmann (Frederiksberggade 27). Maleren Professor L. Tuxen og Frue (Strandvej 24), Maleren Michael Ancher med Fru Anna Ancher og Frk. Saxild (Amalievej, F.) Digteren Helge Rode og Fru

*) Fru Agnes Henningsen.

Edith Rode (Enighedsvej 1, F.), Hr. Svend Heyman og Frue (Helge Rodes Svoger, Adressen igennem Rode) — samt min Søn Student Poul Drachmann (Adr. gennem mig).

Hvis Listen er for lang, kan jeg jo forkorte den — men mine Venner er mange. Undskyld Ulejligheden!

Deres

venligst forbundne

Holger Drachmann.

Jeg glemte Professor Harald Høffding og Dr. V. Pingel.«

Dette trak jo op til noget meget alvorligt i Retning af Dispositioner over Raadighedssummen, der den Gang var yderst kneben; men Enden var ikke endda, Dagen derpaa modtog Dr. Bøcher endnu en lille Skrivelse:

»Puggaardsgade 7. 3 April 06.

Hr. Reservelæge E. Bøcher.

Undskyld endnu en Tilføjelse til Listen igaar — som De frit kan forkorte, hvis den er for lang.

Men jeg vilde gerne se min gamle Ven Prof. Otto Borchsenius blandt mine Tilhørere ved den Lejlighed.

Nu kan jeg glæde Dem med den Meddelelse, at jeg faar mit Foredrag færdigt —, og at det hedder »Digtning og Liv«. Der bliver vist adskillige varme Ord deri, netop til og for de Unge.

Ihast

Deres

Holger Dr.

Jeg haaber, at Charles Kjerulf og hans Frue kommer.«

Der var ikke andet for det ulykkelige Seniorat at gøre end at indbyde alle de mange Venner, Drachmann havde opgivet. En Del af dem kom ganske vist ikke; thi det var saa længe siden, at de havde været i snævrere Forstand Venner med Digteren, at de ikke fandt Anledning til at give Møde; men der kom dog saa mange, at man maatte dække op i Sangforeningslokalet til dem, hvad man ellers kun gjorde ved Nytaarsgilder og andre store Lejligheder.

Der er ingen af dem, jeg har talt med, der husker Drach-

Ungdom!

Stark Længen lid- og hin tillige,
 og Ordene løb op ad Toveus Skige
 og svang Troppe rigtig som katolske Hvir.
 Og Manden stod Torvde og Sea' til
 og mikked ad det sammensatte Spil....
 da lid for skyr'et, i Mændene satte Raab:
 lang stærke end nogen Biffers'ist
 jaar Livets, "Lang om Livets Ungdom."

Ju, T:sen forer hen og skifter Læng-
 Ungdommen skifter aldrig, var og længe!
 du svigr, et houstændt sin kakkallic.
 smart er du jakobimærket at skive
 smart som ~~skive~~ Torvde, hvid af
 Perdybrast —
 men Ja stod eller stærke hestand, fast:
 lang dybe end Mads, T: og Læng
 brænder sig iud i: Livet Livets Ungdom!

Og her i aften i se gamle Kaller
 - som onde Tunge "Slaves Kirke" kaldes,
 her findes borte Slaves, Vende, Gøther -
 men ~~og~~ ^{og} Love med op-rakte Pater,
 og berøst Hjerte, rigt klammende,
 og Flindende-øjne, an den danske blode -
 her findes, Gid Melor, Læng Hæder
 for hver en Bølge, og ^{Trøst} Trøst
 endnu som i fortallet. Dyrke Ungdom — !

T. Marts 1906 Holyst Brachmann
 Den leve!

manns Foredrag om »Digtning og Liv«; det er dog sikkert forløbet uden Vanskelighed, og Drachmann selv var saa glad og vel tilfreds, at han bagefter ved Soldet misbrugte en af Foreningens »Duge«, der som bekendt var af Maskinpapir, til at nedskrive med Blyant et Digt, som Dr. Bøcher reddede i Haandskrift, og som gengives her i Facsimile.

Det har dog den Fejl, at Drachmann har taget fejl af Datoen og skrevet 7. Marts 1906 i Stedet for 7. April; dette har jo mindre at sige, og saaledes kan vi trøste os med, at Holger Drachmanns sidste Møde med de danske Studenter, som han i sin Ungdom havde smædet ved sit Digt om »de danske Studenter med Kokarderne paa«, forløb fuldt ud harmonisk.

Men dog var hans Saga i Foreningen ikke helt ude.

I 1906 fyldte Drachmann som bekendt 60 Aar, og ved Festen paa Raadhuset skete der som lige saa bekendt den berømte Skandale, hvor Drachmann holdt sin Tale for Kvinden og hendes Bagdel, og hvor Anna Larssen dansede paa Bordet.

Dette bragte Minderne fra 1887 op i os Studenter, der den Gang havde været saa skuffede, og det var derfor i og for sig intet Under, at Dumreicher og jeg, der skrev det Aars Nytaarsrevue, hvis Indhold jeg senere skal komme nærmere tilbage til, lod Drachmann optræde som en af Hovedfigurerne, Halfdan Vinraadeskjald, der bl. a. sang en Vise om sin 60 Aars Fødselsdag, om hvis Forfatterskab jeg kun kan oplyse, at vi var lige gode om det; men Hovedsagen var, at den blev sunget aldeles mesterligt af nuværende Direktør i »Transatlantic Co.«, cand. jur. Richard Krause, der var maskeret saa godt som Drachmann, at der var Folk, der virkelig til at begynde med troede, at det var ham selv.

Visen, der blev sunget paa »Den Spillemand...« til Miskows Musik, lød i sin Helhed saaledes:

Gud fri mig for mere at blive de 60,
næ — jeg er komplet tilfreds
med, at jeg endog blev 60.

Af Pigerne smaa
lod faa jeg kun gaa,
jeg gamle og isengraa.

En tændende Vals,
 en blændende Hals —
 saa let jeg dog kan falde
 Jeg giftes med een,
 Jeg skilles fra to,
 Men kysser til Hverdag dem alle!
 Slæng dit Skørt og løs dit Haar,
 læg af de fleste Klæder,
 paa Skagen Bryllupsdansen gaar
 med Fryd og mangeslags Glæder.

Jeg fingred mig over mit hvide Skæg,
 den Gang jeg til Raadhusfest
 for nylig gik hen som Gæst.
 Men haver du lidt
 og elsket og stridt,
 saa selve dit Haar blev hvidt:
 Lad Faklernes Hær
 ej komme dig nær,
 naar Hartvig-Møller*) skal vræle.
 Et Skæg eller saa
 det lader jeg gaa,
 men svært ej de ædlere Dele.
 Bind mit Slips og vask mit Haar,
 læg an en anden Skjorte,
 i Skallen Fakkeldansen gaar,
 som gjorde mig Klæderne sorte.

Charles Kjerulf slog sig ned ad sin Læg
 med temmelig stort Besvær,
 for Charles er vel svær der:
 I Piger kær,
 vi danser med Jer,
 naar Festen er færdig her.
 Ti svinger jer let,
 I er jo kun klædt
 i Spindel og intet for Resten!
 Saa gaar vi — i Haanden to og to —
 og snakker med Blaumüller**) — Præsten!

*) Rektor H.-M. bragte som Ordfører Drachmann en Hilsen i Spidsen for et Fakkeltog, hvis Os svinede Drachmann helt til. **) Det havde vakt nogen Forargelse i konservative Blade, at Digteren Blaumüller, skønt Præst, havde været med i Komitéen for Drachmann-Festen.

Børst dit Skørt, og sæt dit Haar
 og brug dit Lommetørklæde,
 i Raadhushallen Dansen gaar,
 naar jeg ikke mer' er til Stede!

Saa gik da Dansen, den var ej træg,
 men mere privat og sjov,
 mens flere og flere sov.

Der stod et Spor
 i det Spisebord,
 hvorpaa Anna Larssen fik Lov.
 Og Dagningen kom,
 og Hallen stod tom,
 det hvisled og lo mellem Støvet.
 Da Klokken slog fire, da skiltes der to,
 men da var den ene bedøvet!
 Bind dit Skørt og sæt dit Haar,
 og glem ej noget Klæde,
 i Dansen Anna Larssen gaar
 til mange Mandfolks Glæde!«

At Krause gjorde meget stor Lykke som Drachmann viste sig ogsaa derved, at Revuen, som forøvrigt gik mange Gange for fyldt Hus, fik en Opgave bag efter, som han udførte saa mesterligt, at han nær, lige som Drachmann selv plejede, var kommet til at ødelægge en hel Fest.

Efter Raadhusfestens Opgørelse viste det sig, at Komitéen havde et mindre Overskud, og da den ikke kunde tænke sig at anvende det til noget særligt, besluttede man at spise det op ved en lille Middag, der stod hos Forfatterforeningens daværende Formand, Professor Karl Larsen, som boede i Laxegade. Den evig opfindsomme Ernst Bojesen var maitre de plaisir, og han, der havde set Krause i Foreningen, aftalte med denne, at han midt under Middagen skulde arrive maskeret som Drachmann selv (denne vilde man nemlig efter Raadhus-skandalen ikke have med!) og synge et Par af Viserne fra Revuen.

Krause kom, og straks troede de tilstedeværende, at det var ham selv, først da han begyndte at synge, gik det op for Husets Frue, Fru Mimi, at det var Komædie. Hun havde endda, saa snart hun saa Drachmann træde ind, ærgerligt udbrudt: »Aa, Herregud, er han nu der! Nu sad vi og havde det saa rart!«

FRA DRACHMANN-REUENS GENERALPRØVE

Da Krause havde afleveret sine Sange, vilde han trække sig tilbage, men Karl Larsen rakte ham et Glas Champagne i slebet Krystal, og uden at tænke paa dettes Værdi blev Krause i Drachmann-Rollen, og da han havde tømt Glasset, knaldede han det i Gulvet med de berømte Ord: »Af dette Glas drak Danmarks største Digter sidst!«, hvorpaa han skyndsomst trak sig tilbage, efterladende en grædende og jamrende Fru Mimi, der syntes, at Glasset var meget mere værd end den Fornøjelse, hun havde haft, noget, hun dog ganske sikkert havde Uret i.

En af de Mænd, jeg hurtigst kom til at lære at kende nede i Studenterforeningen, var Forfatteren Carl Møller, som jeg tidligere havde truffet i Emil Bergmanns Boghandel paa Kongens Nytorv i d'Angleterres Ejendom. Han var — for at bruge et Udtryk, som nuværende Dr. Ludvig Andersen i Ordrup i en Samtale med mig ret slaaende har anvendt — én underlig uligevægtig Mand. Forklaringen herpaa laa jo

deri, at han var en Slags Kvartals-Dranker, og i de Tider, hvor den Sag stod paa, var han arrig, utilnærmelig og til Tider ganske ondskabsfuldt uforskammet. Vi vidste, naar vi mødte ham, »den Lange« kaldte vi ham, hvorledes det havde sig. Kom han selv forrest nede i Nybrogade, derefter hans Hund og til sidst Husholdersken, var der ikke noget i Vejen; men var Ordenen den omvendte, var det, fordi han maatte lade sig »pace«, som han selv sagde, og saa var han ikke god at komme nær. Husholdersken havde en Evne til at se, hvem han skulde hilse paa, og hun gav et lille Tegn tilbage, naar en saadan nærmede sig.

Men »den Lange« kunde have ganske charmerende Egen-skaber; der var faa, der kunde overtale som han. Da han saaledes ved en Komædie absolut skulde bruge Andresen, som paa Grund baade af sit sceniske Talent og sin dejlige Sopran var uundværlig som Dame i Studenterkomædiene, — hvem, der har set ham som den skønne Vandmølleforpagterske Chabli i »Vandmøllen i Apenninerne« eller som Malene i »Zozodont«, glemmer ham ikke —, var denne ved Juletid stærkt optaget af at læse til Embedseksamen, og han skulde op i Januar, saa han mente, det vilde være uforsvarligt at optræde ved Julegildet. Carl Møller bad ham da bare komme ind en Formiddag i Senioratsværrelset, han kunde maaske give sin Stedfortræder nogle Vink.

Andresen kom, og Carl Møller erklærede, at han fuldtud respekterede hans Afslag; thi Examen var jo Examen, og saa skulde Andresen jo blot synge de Par Sange igennem paa Prøven, saa klarede de sig nok. Andresen gik ind paa det; men paa Vej op til Salen begyndte »den Lange« at forandre Signaler. Han fortalte ham Eksempler paa, at der var flere, der netop medens de læste til Embedseksamen havde fundet en forfriskende Hvile i at spille med ved Julegilderne, det spredte Tankerne, og mærkværdig nok havde alle disse faaet Laud. Og inden man var naaet op paa Prøven, havde Andresen givet efter, han spillede Rollen, gjorde ogsaa Lykke og, hvad det mærkeligste var, Carl Møllers Spaadom gik i Opfyldelse, han hentede trods alt Komædianteri sit Laud ved medicinsk Eksamen i Januar.

Carl Møller havde det Valgsprog, at det var vidunderligt, hvor megen scenisk Virkning man kunde skabe ved lidt. Naar vi tænker paa, hvor store Apparater der nu sættes i Bevægelse for at skabe Effekter, maa man alligevel give Manden Ret. Der spillede saaledes i mine første Studenteraar et Stykke, der foregik paa en Badehusbro, og Publikum skulde tænke sig til, at der af og til sprang et Menneske i Vandet inde bag Badehuset. Denne Illusion skabtes ved, at en Student smed først to og saa eet Stykke Bøgebrænde ned i en stor vandfyldt Zinkbalje. Det virkede fortræffeligt.

Til disse Carl Møllers Effekter bag Scenen knytter sig ogsaa min første »Optræden« i Studenterforeningen. Der gik et Stykke, der hed »Aladdin eller den forunderlige Potte«; dets Indhold blev mig aldrig klart, for jeg saa det kun fra neden. Jeg var nemlig »Røg«, som skulde stige op fra Gulvet, hver Gang Troldmanden, der lød Navnet »Nu er De 'en«, stampe i Jorden, hvilket han kun kunde gøre, naar han stod ovenover det Hul i Scenegulvet, hvor jeg laa nedenunder paa Ryggen med tændt Pibe for ved hvert Tramp af alle mine Lungers Kraft at blæse i Piben, saa Røgen steg op om hans Fødder.

Naar jeg senere tænker paa denne min Bedrift, forstaar jeg overhovedet ikke, at jeg turde. For det første var selve den gamle Sal, hvad der ved en senere Lejlighed viste sig, umaa- delig brandfarlig, og der var kun een Nedgang fra den; dernæst bestod Scenegulvet kun af Soldeborde, der blev baaret af de sædvanlige Bukke, og for hvert Skridt, de rollehavende tog, duvede det i Bukkene, som om de skulde falde sammen. Jeg havde været den første, der uhjælpeligt havde været en Askehob, om noget var stødt til. Alligevel maa jeg have bevaret mit Humør godt; jeg husker nemlig, at da den onde »Nu er De 'en« ved Aladdins Nedgang til Hulen udbød »Nu er Du min!«, hvorpaa Aladdin skulde svare: »Nej, Allah! din!«, pustede jeg med Vilje ikke Røgen op under Troldmandens Fødder, men den blev et Øjeblik borte, til jeg fik anbragt mig ved en Sprække længere henne paa Scenen. De optrædende viste sig dog Situationen voksne; Aladdin spurgte haanligt:

»Saa Du Røgen?«, hvortil »Nu er De 'en« — da han fik Øje paa Røgsøjlen i det fjerne svarede: »Ja, der røg 'en!«

Men det er jo ogsaa kun store Kunstnere, som kan klare en saadan Situation, og det sagde Carl Møller bag efter, at vi alle tre var; da de andre harmfuldt protesterede mod, at denne Ros kunde gælde mig, smilede »den Lange«, saa Munden var ved at støde sammen med sig selv i Nakken og sagde: »Jeg har, Fanden gale mig aldrig set nogen bedre Illustration til »Enfin seule«.

Naar Carl Møller sagde Rektors Parti og Intermediet i Ruskantaten, gjorde han det med en saadan Kunst, at han ingen sinde er overtruffen af andre, end ikke af Helge Nissen, som dog er fortræffelig.

De første Komedier, jeg saa i Studenterforeningen, var jo alle spillede af lutter Mænd, Kvinder var ikke Medlemmer endnu. Og det interessanteste Øjeblik ved disse Opførelser var gerne Generalprøverne, ikke saa meget paa Grund af de optrædende, som fordi Tilskuerne var saa morsomme. Det var nemlig det fineste og — som man skulde tro — mest kritiske Publikum, man kunde tænke sig. Det var Skuespillerne fra det Kgl. Theater, som efter endt Forestilling paa Theatret kom her over i en sen Aftentime for at more sig, og de blev hele Natten; saa langt fra at være kritiske morede de sig kongeligt, og Samværet med dem bagefter var umaadelig fornøjeligt. Blandt de staaende Generalprøvegæster var Emil og Olaf Poulsen, Schram, Simonsen, gamle Kolling, lidt senere Zangenberg, Sophus Petersen, fra de andre Theatre Folk som gamle Zinck, Dorph-Petersen, Stigaard o. fl.

Men næsten hver Gang hændte det, at Simonsen blev gal i Hovedet; thi enten spillede der »Vandmøllen i Appeninerne« eller en anden Opera-parodi, hvori han altid blev parodieret, og i disse mine første Aar var det gerne nuværende Amtmand Nørgaard i Hjørring, der havde den Opgave at give Kammersangeren, som saa fnyste af Raseri, til man endelig fik ham beroliget. Godmodig og smaat begavet som han var, lod han sig let snakke til Rette; det blev i Almindelighed Opera-repetitør Levysohn, der fik ham til Ro. — Een Gang fik han Simonsen saa vidt, at denne erklærede: »Jeg tror, jeg gaar

hen og drikker Dus med Nørgaard!« — »Ja, gør det, det har han godt af?« — Og Simonsen gjorde det. — En anden Gang fik man ved Aftensmaden Nørgaard til paa ny at parodiere Simonsen, og denne sad mærkværdigt rolig. Da det var forbi, rejste »den Lange« sig op, og saa sagde han: »Nu vil Kammer-sanger Simonsen parodiere Hr. Nørgaard« —, og saa sang Simonsen saa skønt, som ingen kunde huske at have hørt det. Det var hans Hævn, og den var jo i Grunden ædel.

Mange Aar senere parodierede Torben Krarup Simonsen i et Stykke, som Hartvig-Møller, nu Rektor ved Hellerup Gymnasium, og jeg havde skrevet. Det var det farligste Sted, man overhovedet kunde parodiere Simonsen; thi det var en Stump Parodi paa »Drot og Marsk«, og Marsken var som bekendt baade dramatisk og sangligt Simonsens bedste Rolle. Men morsomt var det gjort, endda saa godt, at Levysøhn, som ellers kun plejede at smile diskret paa de stærkeste Steder, ved en Prøve kom til at le højt. — Saa kom da Generalprøven og Simonsen med den. Nu vilde Skæbnen, at Simonsen paa det kgl. Theater ved den sidste Opførelse var kommen til at træde i Fru Ingeborgs — Frk. Dons' — Sørgeslør, og under det store Opgør havde været nødt til under Theatrets Munterhed at trampe rundt i det. Ogsaa dette havde Krarup med, da han trampede ind, og allerede dette vakte Jubel; men da han saa sang:

»Hvi tier du, min Hystru ker,
hvi fliver du mig icke ner,
hvi ta'r du ej din Lommeklud,
hvi er den sort, tal ud, tal ud,«

var det ganske umuligt for ham at faa Lov at komme videre. Men Kammersangeren selv var grædefærdig af Raseri, og han faldt over Levysøhn, som atter reddede Situationen ved at sige: »Kære Ven! Du tager paa Veje for ingen Ting, Du kan da nok forstaa, at naar en Dilettant som Krarup forsøger at efterligne dig, kan det kun blive Parodi.« Og den godmodige Simonsen var til sidst helt henrykt over at have faaet denne Opfattelse af Skuespillets Art og Tendens.

God og godmodig var Simonsen til det yderste; jeg tror nok, man kan sige, at han i det ganske Land ikke ejede en

eneste Fjende; men han var et stort Barn. En Gang sang han ved en Sommerfest fra Balkonen i Foreningen, og da jeg, som var kommen lidt senere, var blevet standset af en tæt sammenstuvet Menneskemængde helt nede ved Holmens Bro, kunde høre hans vældige Stemme syngesit: »Fliv, Fugl, fliv!«, fortalte jeg Simonsen det, og han blev glad og sagde: »Tænk, kunde De here mig der? Det havde De ikke kunnet, hvis det havde været Herold. He, sikken en Kammersanger!«

Det var jo i det hele taget en Orm for Simonsen, at Herold var bleven Kammersanger. Det fortaltes, at han, da han hørte, at Udnævnelsen var kommen, skal have udbrudt: »He, sikken en Kammersanger, han kan jo ikke en Gang spise Esters!« — Dette er maaske Løgn, men det kunde godt være sandt. Mit sidste, lidt tragiske Møde med Simonsen fandt Sted, da Hartmanns Statue blev afsløret paa St. Annæ Plads Nytaarsaften 1905. Man havde paa Grund af det raakolde Vejr holdt Festligheden inden Døre i Prins Wilhelms Palæ, og Simonsen var ked af, at han ikke, da vi til sidst samledes omkring Statuen, fik Lov at synges »Flyv, Fugl, flyv!«. — Han plejede jo at trodse alle Strabadser. — For at faa lidt Røre i Kroppen fulgte han mig ud ad Østerbro til, hvor jeg da boede. Paa Vejen fik vi Øje paa, at det Kgl. Theater havde faaet rød Plakat til Nytaarsdag, og da jeg vilde gaa hen og se, hvad der var i Vejen, sagde han: »Det er unødvendigt! Det er naturligvis Herold, som er bleven hes! Sikken en Kammer-sanger! Jeg har Fanden ta' mig aldrig været hes, og for min Skyld er »Carmen« aldrig bleven aflyst!«

Han havde Ret; men desværre viste det sig, at han ikke skulde faa det ret længe. Allerede i Januar 1906 blev den stærke Mand syg; han kæmpede imod sin Sygdom som den Helt, han var; men det var en Ynk at se ham optræde i »Mignon« i Marts Maaned, sidste Gang han var paa Scenen, endnu sørgeligere var det at se hans Kæmpeskikkelse svunden ind til slet intet, da han en Maanedstid efter var staaet op af Sengen og lod sig fotografere for sidste Gang: og det var vel nok en Lykke, at han den 25. Maj 1906 fik en Ende paa sine Lidelser. Han havde mindst af alle egned sig til at leve som Pensionist og Vrag; han ejede den Naadegave, vi kalder den

hellige Naivitet. Alle, der kendte ham og hans smaa forføngelige Latterligheder, holdt af ham som Menneske; og man kan mene, hvad man vil om hans dramatiske Brist, der paa hans ældre Dage blev særlig iøjnefaldende, saa var han dog en Kunstner af Guds Naade, som aldrig har fundet og sikkert ej heller vil finde sin virkelige Afløser paa vor kongelige Scene. »Hans Heiling« og Marsken i »Drot og Marsk« staar mejslet i vor Erindring som de Mænd af ægte kunstnerisk Støbning, der kun kan skabes i den evige Kunsts Værksted, som de indviede nu een Gang faar Lov at betræde.

Inden jeg vender tilbage til mine afsluttende Bemærkninger om Carl Møller, maa jeg tale om endnu et Par af Tilskuerne ved hans natlige Generalprøver. Allererst Kammersanger Peter Schram, »Danmarks Riges Skraalehals«, som han baade kaldte sig og skrev paa de Portrætter, han forærede bort. Han var ikke Student, men lige til sin høje Alder en Ven af Ungdommen, ikke blot den mandlige, men endda i høj Grad af den kvindelige, og han holdt af at blive indbudt til Ballerne og Karnavallerne; men han forlangte rigtignok da ogsaa at faa en ung, køn Dame til Bords; derimod yndede han ikke, naar man i et Anfald af vanvittig Gæstfrihed sagde: »Og saa haaber vi jo ogsaa at se Deres Frue!« — Han udbød da ogsaa altid ved et saadant Spørgsmaal i en mærkelig S sammensurium af Eder: »Aa Herregud, Jemini, for Fanden, hvorfor vil De nu spolere mig hele Fornøjelsen?« — Jeg maa indrømme Manden, at han til en vis Grad maa have haft Ret. Thi da jeg en Gang kom op til ham i Peder Skramsgade 2 for at indbyde ham, blev jeg modtaget af »Schrammeline«, som han kaldte hende, med en Vandkande i Haanden, — dens Indhold havde jeg vist faaet i Hovedet, hvis jeg ikke havde trukket mig skyndsomst tilbage. »Ja, den Pulverheks«, sagde Schram, »hun havde netop den Dag opdaget, at jeg havde købt seks Par lækre Silkestrømper til Clara Skytt.« — Det var i hine Tider en af Theatrets yngste Sangerinder.

Schram sværmede altid for de yngste Damer, saaledes ogsaa for Frk. Noack. Hun skulde synge i Operaen »Lakmé« en Gang ved Juletid; men hun blev syg, og der kom rød Plakat. Det skete Dagen inden Julegildet; ved dette var der til Bort-

lodning en græsk Mønt, en Drachme, og da jeg gerne skrev mine Deviser under Paavirkning af de allersidste Dages Begivenheder, skrev jeg Devisen, der i al sin Tarvelighed lød:

»Gud ved, hvad der stak me',
jeg gav en Drachme
til Lakme,
men saa snød Frøken Noack me'!«

Gamle Schram hylede af Grin; men han helmede ikke, før han havde faaet baade Devisen og Drachmen med til Frk. Noack.

Naar vi i en sen Nattetime i hine Dage gik hjem fra Studenterforeningen, havde vi undertiden de sælsomste Løjer for. Det var vel den evigt elskværdige Politiasistent With, der selv var god gammel Student og for Resten er det den Dag i Dag, vi kunde takke for, at vi, naar vi kom fra Foreningen om Natten, især Lørdag Nat, blev behandlet med en Humanitet, hvis Taalmodighed kun en enkelt Gang kunde briste. Og paa mangan af vore Udflugter havde vi gamle Schram med os; han var til Tider den kaadeste af os alle. Jeg husker enkelte Situationer, som jeg her skal fortælle. Eet-Marchen omkring Hesten var jo kun Børneleg; men vi kom ind paa den mere dybtgaaende Spøgefuldhed, naar vi havde været nede i Herluf-Trollesgade, hvor der boede en Bager i Kælderen, som ved Totiden havde varme Boller. Dem købte vi Lørdag Nat en Mængde af, og han vidste, at vi kom. Og Schram var tit med paa de Expeditioner, for det morede ham at se, hvortil de blev brugt.

Vi trakterede nu hyppig ensomme Nattevandrere med saadanne Boller, af og til vækkede vi ved vor Hjemkomst vore blidt slumrende Søstre med Boller paa Sengen; det syntes de saa godt om, at i al Fald mine Søstre ikke mente, at det var gaaet rigtigt til en Lørdag Aften, naar jeg ikke kom med Bollerne til dem paa Sengekanten. Men undertiden gik Bollerne ogsaa en anden Vej. Naar vi saa en Droske, der førte en ensom Dame hjem fra et Bal, kunde det falde os ind at stikke Kusken en Krone for at faa ham til at holde stille et Øjeblik, hvorpaa vi lukkede begge Dørene op, sagde: »Undskyld, Frøken, vi skal bare igennem!« — og saa gik vi een for een gennem Drosken og lagde en Bolle paa Sædet. Til at begynde med

var Damen ved at dø af Skræk, men efterhaanden som hun saa disse mange Studenterhuer og opdagede, at der var Fred og ingen Fare, kom hun gerne til at le, og naar saa til aller-sidst gamle Schram travede igennem Vognen og med sin dybeste Bas sang: »Ensom er jeg, ej alene!«, harmonerede vi gerne med Damen. Jeg husker, een en Gang sagde: »Tænk, er der ikke flere; det var da kedeligt!« — Og en anden sagde til mig: »Far har aldrig været bange for at lade mig køre alene hjem i en Droske fra Bal. Han sagde: Har vi blot gamle Schick paa Bukken, kan der intet ske!« — Det viste sig, at den samme gamle Schick ikke var nogen ringere end den Droske-mand, der i længere Tid sad sigtet for det endnu uopklarede Mord paa Lampevejen; Schick søgte aldrig Navneforandring, det gjorde derimod Vejen; den bærer nu det i alt Fald for Damer langt mere betryggende Navn af Howitz-Vej.

Det var den 3die December, at vi med Schram i Spidsen gik ned for at gøre vore Bolleindkøb i Herluf Trollesgade. Han var den Nat ganske ellevild, skønt han vel nok var omkring de halvfjerds. Da vi var kommet ned i Holbergsgade ved Tordenskjoldsgade-Krydset, sagde han: »Mine Herrer! Nu leger vi Springvandet i Alhambra!« Derpaa lod han os alle stille op i en Rundkreds med Front ud ad til, og vi lavede da »Springvand«, medens han stod i Midten og brølede som en Løve, for at vi skulde befinde os vel i Løvegaarden. Derpaa gik vi til Bageren, hvor vi skulde hente vore Boller. Paa første Sal var der Bal, og Damerne stod ved Vinduerne og luftede sig. Det kunde Schram ikke modstaa, vi skulde synge: »Sparsomt i Norden!« Midt under Sangen lød der et Varsels-raab: »Det lyner!« — og virkelig viste der sig i Horisonten to Politibetjente; men Schram sagde: »Bliv bare ved! Jeg kender alle Gammelholms Politibetjente. Enten har de været eller vil de gerne være Kærester med en af mine Piger!« Og virkelig viste det sig, at de to Politibetjente, da de saa Schram, tog til Chakoen og sagde: »Naa, er det Dem, Hr. Kammer-sanger!« og vi fik Lov at synge videre.

Men det var jo den 3die December, og som den Litteratur-historiker, jeg allerede den Gang var, maatte jeg gøre opmærk-som paa, at det var Holbergs Fødselsdag. Det vedtoges, at

han skulde have en Bolle i Haanden, og vi gik til det kgl. Teater, efter at Schram dog var fulgt hjem.

Som den mindste og yngste blev jeg valgt til at kravle op paa Statuen for at anbringe Bollen i Holbergs Haand. Nu var det Frostvejr, og der var »Rim paa Digteren«, saa jeg havde stort Besvær med at naa der op. Næppe havde jeg anbragt Bollen, før jeg følte mig brutalt grebet i begge Benene. Det var to Politibetjente, som trak mig ned. »Deres Navn!« tordnede den ene. Jeg svarede med et Citat, jeg syntes passende til Lejligheden:

»Hvad er et Navn?

Den Blomst, vi kalder Rose, dufter dog,
hvad end den kaldes!«

— let tillempet efter Shakespeares »Romeo og Julie« — men i denne Vinternat havde Politiet ingen Sans for saa skær en Poesi, og den ene svarede: »Hold Kæft! Jeg spurgte om Deres Navn!« — Da traadte min frelsende Engel til i Form af min udødelig komiske Studenterkammerat — Røde Bruhn — (jeg skal senere komme tilbage til ham!). Han var ved et mærkværdigt Tilfælde i høj Hat — han paastod siden, at det var, fordi han havde pantsat sin Studenterhue —, og han henvendte sig til Politiet og sagde paa et Svensk, som godt kunde tages for »Cederlundsk« paa den Tid af Natten, til en af Betjentene: »Inte skulle herran kunna säga mig vägen til Store Konungsgatan?« — Betjentene vendte sig høfligt om imod ham og begyndte at pege; men »Røde Bruhn« blev ved at tage fejl af Gothersgade og Store Kongensgade, og medens disse Forhandlinger stod paa, slap jeg bort.

Schram sang gerne i Studenterforeningen en Vise, som fortalte om en Mand, der havde en Masse Børn, som alle var uheldige, men »den næste, den næste!« var altid værre, og dette Omkvæd kunde han variere med en Kunst, saa at man, selv om han havde hørt Visen nok saa mange Gange, altid fandt, at han varierede det hele paa en ny Maade. Han gjorde det saa overlegent, at jeg sagde til Carl Møller: »Ja, den kan han jo!« — »Mon?«, svarede den Lange. »Kom her ind og se paa Dyret, inden han skal synge i Aften!« — Og det var virkelig mærkværdigt. Blot ti Minutter før Schram skulde op-

træde, trak han sig tilbage til »Dameværelset«, som det ene af de smaa Sideværelser til den store Sal kaldtes; der sad gerne nogle af de medvirkende og ventede eller hvilede, og derfor kunde Carl Møller ugenert trække mig med der ind under et Paaskud.

Saa gik Schram op og ned ad Gulvet uden at ænse de andre tilstedeværende. Han brummede og trommede med Fingrene i Luften, og hver Gang han passerede det lille Bord, sørgede »den Lange« for, at der stod et af disse smaa Hankeglas, der da var nødvendige for, at svensk Punch skulde smage, fyldt, og Schram greb det uden at ane hvad han gjorde, tømte det og spadserede videre og brummede og trommede. Saa pludselig standsede han og sagde: »Hvor mange Glas tror I egentlig, jeg har konsumeret?« — »Tyve halve, hele syv!« nynnede »den Lange« med en let Allusion til Heibergs »Kong Salomon og Jørgen Hattemager«. Og Schram før med sin Haand gennem sin Løve-manke og sagde: »Den næste — den næste!« og med et komisk fortvivlet Blik fløj han ind i Salen efter at have slugt et Glas til og sang om »Den næste«. — I Sandhedens Interesse maa jeg dog tilføje, at jeg aldrig nogensinde har set den gamle Kammersanger i mindste Maade paaavirket af Spiritus. Han taalte maaske nok meget; men han holdt altid op, mens Legen var god. Jeg husker hans Forargelse, da han saa en af sine yngre Kolleger ikke være rigtig sikker paa Benene. Han sagde da: »Jeg anser det at drikke sig fuld i godt Selskab for lige saa stor en selskabelige Falliterklæring, som det er, at Mandfolk sætter sig til at spille Kort, hvor der er Damer til Stede.« — Jeg har altid givet gamle Schram Ret i dette Syn paa Selskabeligheden og dens virkelige Værdi.

Medens jeg egenligt slet ingen Indtryk har af Brødrene Emil og Olaf Poulsens natlige Besøg i Foreningen, hvor de holdt sig meget beskedent eller maaske fornemt tilbage, husker jeg saa meget bedre gamle Otto Zinck. Han var jo Student og han havde endogsaa i Tidernes Morgen været Senior. Mod mig var han altid elskværdig, men jeg tror ikke, han i al Almindelighed var det. Han havde en vis velbehagelig Tone i sin Stemme, naar han hørte, at det var gaaet en eller anden

af vore fælles Bekendte mindre godt. Saa spurgte han i sit knirkende Sprog: »Tror De, det bliver til Vand og Brød? — Naa, inte det; men lidt Tugthus? Naa, ja — Gudskelov!«

Det var ved et Julegilde i den gamle Bygning, at Zinck, der især gjorde Lykke paa Salen ved at synge en Remse-Visé om »Schönes Gretchen, charmantes Mädchen«, hvor han mesterligt varierede forskellige Instrumenter i Omkvædet: »Was sagt die Geige, Was sagt die Flöte,« havde paataget sig at instruere en lille fornøjelig Bagatel, som jeg maa have været med til at skrive, siden jeg fik Lov at være med til Prøverne. Da jeg løb ned ad den brede Stentrappe, der førte fra den store Sal ned efter, traf jeg ud for Konversationsstuen nuværende Professor Dorph-Petersen, som jo selv var gammel Student og desuden Zincks Direktør paa Folketeatret. Han spurgte, om han maatte gaa op og se paa Prøven, og jeg fulgte ham selvfølgelig, intet ondt anende, der op.

Det skulde jeg ikke have gjort; thi fra det Øjeblik blev gamle Zinck aldeles rasende. Han vilde ikke have Censor her — Dorph-Petersen havde ikke sagt et eneste Ord! — og pludselig forsvandt han ud af en Bagdør. Og han kom aldrig igen.

Nu vilde Skæbnen, at vi havde opdaget, at Zinck netop det Aar havde et eller andet Jubilæum, og vi havde arrangeret det med et Sølvbæger, som skulde overrækkes ham ved selve Julegildet. Men han kom ikke. Under ret ironiske Former blev det ham saa overrakt »in effigie«, og jeg tog imod det for næste Dag at bringe ham det i hans private Bolig.

Jeg kom der ud. Zinck tog imod mig med de Ord: »Naa, hvordan gik det? Skidt selvfølgelig. — Naa, inte?« — Zinck plejede oftest selv paa Forhaand at svare paa de af ham stillede Spørgsmaal. — »Deres Sufør var da noget Møg, ham, den pukkelryggede Skomager.« — Jeg bemærkede, at den pukkelryggede Skomager Aas, som vi i de Tider altid benyttede til Sufør, havde virket fortrinligt. »Ja, saa har han vel baaret Forestillingen, for Rollerne kunde de sgu inte.«

Jeg forsikrede, at de alle kunde deres Roller, og der var kun et Sted, hvor Aftenen havde haft et Brist. »Naa, det var der dog! Savnede De maaske mig, eller kunde Dorph spille Rollen?« — Nej, det kunde han ikke, for — ja, saa trak jeg

Sølvbægeret med Inskriptionen frem og fortalte, at vi netop paa et bestemt Sted havde savnet ham. Og det kan nok være, at Zincks Ansigt fortrak sig i de mærkeligste Afskygninger; nogen stor Skuespiller var han aldrig; i Sammenligning med sin Kammerat, Harald Kolling, der vel nok var en af sin Tids. genialeste Kunstnere, var han vel kun en behagelig Sekundant, der passede i Ensemblet; men naar man fik Zinck paa Tomandshaand og saaledes overrumplede ham, gav hans Ansigt sig alligevel en Række Udtryk, som, hvis det havde været Skuespil, havde været Kunst. Der var Arrigskab, Rørelse, Glæde, Sorg, Selvopgivelse og Fanden-i-Voldskhed i det, til endelig Taarerne trillede ned ad Kinderne. »Jeg er et Bæst«, sagde han, »hvorfor kunde jeg dog inte taale den Smule? Men jeg skal sige Dem, jeg er to Personer.«

Og saa forklarede han mig, hvorledes han selv saa tit kæmpede mod sin medfødte Ondskabsfuldhed og sit Hjerte, og som vi sad der og snakkede sammen, kom jeg virkelig til at holde af den gamle Mand. Det generede ham helt selv, at han var blevet, som han kaldte det, »sentimental«, »det er inte min. »Løst« at være i Julestemning«, sagde han. Og saa gik han hen til sit Chatol og tog et Billede ud, som han forærede mig; det var et Narrebillede, hvor man ser Zinck hilse paa sig selv. »Ja«, sagde han med et underligt Smil. »Saadan er jeg. Der staar een Zinck og hilser paa den anden!« — »Ja, men hvem er saa den rette?« »Det skal jeg skrive paa Billedet til Dem!« svarede Zinck med en Skælm i Øjet. Og saa satte han sig ned og skrev to Linier, hvormed jeg kom lige nær; de lød:

»Hvem er den rette?

Ja, nu kan De gætte!«

Da jeg gik fra Zinck den Dag, havde jeg dog den bestemte Fornemmelse, at den rette Zinck var Hjertemennesket, alt det ondsksfulde og frastødende ved ham var kun en Skal, som Bitterhed, der skabtes i ham fra hans Ungdoms Skuffelser ved det Kgl. Theater, havde lagt over ham.

Men fra de aftenlige Gæster ved Carl Møllers Generalprøver maa vi vende tilbage til ham selv. Det var vel egentlig hans Idé, at vi unge, naar vi kom fra Rus-Auditoriet hos Kro-

man eller Høffding, skulde samles nede i Foreningen, inden vi gik hjem til Middag. Han havde stiftet en Forening til Brandernes Udryddelse — det gjaldt om at faa saa mange ud som muligt — og det kunde for en Gang eller tos Skyld være ganske morsomt at være med dertil, — jeg har fortalt derom andetsteds og skal ikke gentage det her, — men vi Russer fandt derved paa at mødes med hinanden, først til smaa Diskussioner, senere desuden under muntre Former, hvor vi øvede hinanden i at finde den rette Replik, naar vi sloges om slet ingenting, og fra at diskutere paa staaende Fod morede det os at føre hele Processer paa Vers. Jeg har desværre ingen af disse Diskussioner og Indlæg tilbage, men jeg husker, at min bedste Ven i de Dage, nuværende Pastor Paul Hedemann i Kolding, og jeg blev udlagt som Modparter, fordi jeg havde beskyldt ham for at have forsømt et Retsmøde for at have Stævne ved Hesten paa Kongens Nytorv, — det viste sig under Sagen, at Damen var hans Stedmoder, Generalinden, saa der var jo ikke noget at sige til det. Derfor dømte alligevel de strænge Dommere, nuværende Overretssagførere Steinthal og Nathansen, ham for modvillig Udeblivelse til »tre Omgange«, det var ganske almindeligt Øl; men just, som jeg vilde triumfere over min letvundne Sejr, blev jeg selv idømt en Bøde paa fire Omgange for »Bulder i Retten og løgnagtig Sagførelse«. Det første skyldtes, at jeg en Dag, da jeg skulde læse mit versificerede Indlæg op, blev afbrudt af Nathansen, som hævdede, at man ikke kunde rime »sød« paa »Nød«, naar man talte om Frugten Nød og ikke om den Rim-nød, hvori jeg selv havde befundet mig; jeg var letsindig nok til at svare Rettens Formand med et:

»Aa, hold Kæft,
at rime er min Geschäft!
jeg benytter de Rim, jeg kan faa,
og dem la'r i Retten jeg gaa.«

Det var Bulder i Retten at rime falsk! Og saa havde jeg desuden ført løgnagtig Procedure. Det bestod i, at jeg skrev:

»Da bragte mig min Terne
fra Hedemann et Brev,
jeg brød det hjertensgerne
og læste, hvad han skrev.«

men Steinthal havde med pinlig Nøjagtighed bevist, at Udtrykket »min Terne« var løgnagtigt og tilmed pralende; thi da jeg logerede hos mine Forældre, havde jeg ingen Terne, det maatte være min Faders, og han vidste, at Terner var Jomfruer, og vor, som hed Amanda, var ikke netop det; altsaa havde jeg pralet med noget, jeg slet ikke havde. Det var de to Omgange til, desuden skulde jeg betale for Tort og Kreditspilde, idet jeg ved Parallellen havde sat Hedemanns Dame ved Hesten i Miskredit.

Ja, saaledes spøgede vi unge om Formiddagen i Studenterforeningen, og nogle kan kalde det Tidsspilde. Det var det ikke. Vi vandt Venskaber der, som gælder for hele Livet, og vi lærte at mestre vort Sprog paa Rim og i Prosa, saa vi senere rent direkte har haft Nytte af det i det praktiske Liv, hvad enten vi blev Jurister, Journalister eller blot skulde skændes lidt med vore Koner.

Men det var nu ikke der, jeg mødte min egentlige Skæbne, lige saa lidt som jeg fandt den i »Pirat«-Skænderiet, som jeg nødig vil ofre for mange Linier paa, fordi jeg syntes, at det var under al Studenter-Værdighed, at en Mand som Ove Rode slog sig til Ridder paa, at Professor Paludan, der havde en medfødt skæv Mund, »sad og hældte sig en Bajer i Øret«, eller jeg fandt det ridderligt, at samme senere Minister, der dog selv begik Ironien »Harlekins Omvendelse«, vovede at eftervrænge Kirkens Velsignelse i den Tale, hvor han paa min første Generalforsamling i Studenterforeningen førte sit Forsvar for sin Viol-Buket- og Laksko-Kampagne for til sidst at blive lempet over Jerngitteret ved Hjælp af Politiasistent Tvermøes' kraftige Haand.

Der er Tider og Lejligheder, hvor jeg senere af og til har følt en lille Smule Sympati for »Piraten«s daværende Redaktør; men jeg har desværre altfor ofte siden haft Indtrykket af, at Faneflugt, selv om den gik i radikal Retning, er baade ubehagelig og i høj Grad usmagelig. Og skal jeg en Gang senere samle mine Indtryk fra mit Rusaar i en enkelt Udtalelse, haaber jeg, at jeg aldrig bliver saa gammel, at jeg vil sige god for al den Forlorenhed, hvormed Datidens saakaldte Frisind søgte at erhverve sig Proselyter for et Blad, som dog bar Hørups ulastelige Navn paa sin Fane. Lad mig have været saa uenig

med Hørup i mine Anskuelse, som vel tænkeligt er, saa var han dog en Mand, der kæmpede for sin Overbevisning, og det bøjer loyale Modstandere sig altid for. Men jeg kan ikke i »Pirat-Kampagnen« og maaske netop derfor heller ikke forsones mig med den »Frisindets« Repræsentant fra 1887, der bar Navnet Ove Rode. Nu har jeg sagt min Hjertens Mening om det, og Ove Rode skal ikke have den Sorg at se sine Diner'er og Drikke-orgier, som han nøjagtig aflagde Beretning om i sin Avis, optrykt her. »Harlekens Omvendelse« taler jo selv!

Det var Arthur Abrahams, min gamle, elskelige Lærer fra Efterslægten, der første Gang førte mig i Arbejde i Foreningen, og det var ved Devise-digtningen til det gamle Julegilde i 1887. Han havde lært mig i Forvejen, at de Ting, man kunde sige paa to Linier, maatte man ikke bruge fire til. Og da jeg viste mig anvendelig i saa Henseende, kom jeg med til at skrive Deviser allerede ved mit første Aars Julegilde.

Naar jeg tænker paa, hvad der senere blev bortloddet ved Jule- og Nytaarsgilder i Studenterforeningen, saa maa jeg rose vore Fædre, fordi de var bedre end vi, de nøjedes med mindre end vi; der var kun to rigtige Gevinster, den ene var Gyngestolen, som var traditionel, den anden var en Gave fra Foreningens Nabo, Grosserer M. E. Grøn, som i Almindelighed excellerede i »Tøj til et Par Bukser«, men af og til kunde rive sig ved at forære en Opdækning med to Sølvskeer, to Gaffer, en Dug, 12 Østers og en Flaske Champagne. Ellers var Reitzel, Foreningens Boghandler, den flotteste Giver; han sendte gerne sine bedste Bøger. Jeg husker fra et af de første Aar, at en Søn af Universitetsboghandler Gad vandt nogle samlede Skrifter, jeg tror Fru Gyllebourgs, — og vi blev forargede over, at han, der jo maatte kunne faa dem billigere end vi andre, beholdt dem. Vi døbte ham da onskabsfuldt om fra at hedde Oscar T. Gad til at hedde Tosk-ar Gad, og det Navn kunde han ikke befri sig for siden, skønt han rigeligt erstattede sin Gevinst i Ungdommens Aar med Gaver ved senere Lejligheder.

Resten af Gevinsterne var gerne det værste Møg. Man sagde, at to af Seniorerne blev sendt ned til en berømt Forretning med Nips paa Hjørnet af Holmensgade og Lille Kongsgade for at købe ind. Og som Abrahams docerede: »Vi kan bortlodde det værste Skidt, naar det har en god Devise, men ikke de fineste Ting, naar Devisen ikke duer«, saaledes gik det almindeligvis i de Dage.

Og ved »de vise Mænds« Møde første Gang, jeg var med, havde jeg den Ære at virke sammen med selveste Carl Ploug, hvis Deviser altid var strengt pointerede, men aldrig helt anstændige. Det kan vel nok gaa an nu til Dags at citere hans allerberømteste, der gik med en Porcellæns-Stork; den lød:

»Naar Storken kommer, jo Hvermand ved,
at den kommer fra Ægyptens Moser og Enge;
men Børnene, som den bringer med,
plejer mere at komme fra Sofaer og Senge.«

Naar Ploug kom med sine Deviser, lagde han dem altid med Bagsiden opad under Genstanden, og først om Aftenen, inden Sagerne skulde bortloddet, blev de læst op. Ved denne Sædvane kunde jeg ogsaa en Gang narre Professor Ellinger, som var en udmærket Oplæser af Deviser. Han havde ikke set min, før den ledsagede en Attrap, som var en Patteflaske, i hvis Prop der, naar man trak den op, hang 6 Pattebørn. Og Devisen lød:

»Kun seks, nej, de Kvindfolk er nu til Dags Skrællinger,
jeg kendte en Kone, og hun fik sgu Ellinger.«

Abrahams kunde ikke skrive en Devise, uden at han havde Genstanden i Haanden; saa sad han og drejede den lidt og sagde: »Kunde man ikke sige? — nej, det lyder kortere saaledes!« hvorpaa Devisen faldt med et Applomb, som fik os alle til at le.

Inde ved Devise-Skrivningen traf jeg ogsaa første Gang i mit Liv Studenteforeningens allerfornemste Visedigter, Hofpiano-fortefabrikant Conrad Møller, hvem vi, hvad jeg siden skal fortælle om, hædrede som vor Helgen. Han havde ellers sin Force i at arrangere Karnevaller og Fester; men han kunde ikke dye sig for ogsaa at skrive Deviser; men han gjorde det

altid »bag Kulisserne«, hvilket vil sige, at han under Bortlodningen lod sig animere af de Deviser, der gjorde Lykke, til at skrive nye, som kom ind frisk fra Fad uden at have været underkastet den Censur, vi andre maatte gennemgaa. Men Conrad Møller lærte dog bl. a. Andreas Buntzen, der mig bevidst ikke har skrevet Deviser, men baade alene og sammen med mig en Række Intermedier til Jule- og Rusingilder, at en — om end nok saa velturneret Vittighed skal kasseres, naar ens tilfældige Tilhørere ser uforstaaende paa hinanden, og Forfatteren maa begynde med de Ord:

»Det morsomme bestaar deri, at . . . « —

Gud ved, hvor mange Gange Andreas og jeg har siddet langt ud paa Natten og skrevet Revuer og Intermedier sammen, og saa den ene syntes, at det, der stod, var uendelig grinagtigt, hvorpaa den anden har svaret: »Det morsomme bestaar deri —«, hvorpaa vi i Kor udbrød: »Tak, saa stryger vi den!«

Overlærer Axel Sørensen, der i over 50 Aar skrev de mest velturnerede Viser til Rus- og Julegilder, blev egentlig først rigtig min Ven, da vi af Vanvare kom til at skrive Deviser sammen. Saa underligt det lyder, kendte han, der dog var en Snes Aar ældre Student end jeg, ikke Devisens Kunst og dens Hemmelighed; da vi arbejdede sammen, forstod han først, at seks Linier let kan gøres til to, — det havde han som Viseforfatter forlængst lært en opmærksom Elev som mig; men paa det specielle Omraade var han til at begynde med en Novice, hvor jeg havde lært Mester Abrahams' Kunst efter fattig Evne.

Naar jeg nævner Axel Sørensen, kan ingen nulevende Student fortænke mig i, at jeg benytter Lejligheden til at bringe hans Minde en Tak, ikke blot fra mig selv for hans trofaste Ven-skab mod mig gennem Aarene, men fra alle rigtige, danske Studenter, fordi han, til Trods for, at han i mange Henseender blev en baade lærd og betydelig Mand, aldrig svigtede sin Fælles-sans med de vekslende Tidens Studenter; han var og blev i Ordets bedste Forstand og uden ond Bagtanke, der kan ramme alle os andre, studiosus perpetuus. Derfor vidste vi Studenter, der havde samlet os i det saakaldte »Redningskorps«,

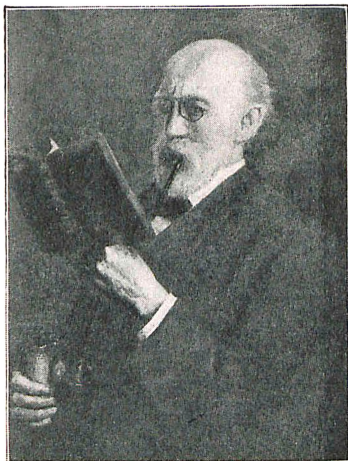
heller ingen bedre Maade at hædre ham paa, da han blev 60, end den, at vi overrakte ham et Blækhuis af Krystal, hvis Laag var en Sølvstuderthue; og vi ved ogsaa, at vi ved dette Valg ramte vor gamle Ven lige i Hjertet, saa vist som vi følte, at netop han havde Ret til fremfor nogen anden dansk Student at smykke sig med Studenternes evigunge Hue, der bærer baade Korset og Dannebrog's hvide og røde Farver.

En ganske speciel Glæde var det derfor ogsaa for mig, at Axel Sørensen valgte mig til sammen med ham at skrive den lille Bagatel, hvormed vi indviede den nye Scene i Bygningen ved Vesterboulevard; vi tog en Repræsentant for det gamle, og vi fandt hertil en saa glimrende Fremsteller som selveste Bjørn Stephensen, som ikke

i mange Aar havde optraadt i Foreningen, til at forestille det gamle, Traditionen, og vi kunde vel næppe heller have fundet en yndefuldere Repræsentant for det nye end vor daværende Primadonna, Fru Elna Jørgen-Jensen. Da de to sluttede Forestillingen af med de Ord:

»— Nu rækker jeg gamle det nye Haand, —
og vi indvier det ny i det gamles Aand,«

var hele Salen i Føling med dem oppe paa Scenen; men nede i Salen sad Axel Sørensen og jeg og rakte hinanden Haanden i al Stilhed under Bordet; vi følte vist nok eens den Gang, at det var som en Bølge af Taknemlighed for alt det, den gamle Forening nede paa Gammelholm havde givet os af Minder, Venskab og Samliv, der mødtes i en brydende Bølge af Haab for, at alt det, der grundlagdes i den nye Bygning og for den nye Ungdom, som vi begge gerne vilde følge med, men ikke helt forstod, maatte føde en Fremtid for de danske

OVERLÆRER AXEL SØRENSEN

Studenter, lige saa lykkelig og glad som den Fortid, vi to nu kunde se tilbage paa. Axel Sørensen staar for mig som Ridderen med det blankeste Skjold, som den eneste, der aldrig har klynket over det, han havde mistet, men altid fandt Trøsten og langtfra Erstatningen, men tværtimod Midlet til nye Maals Rækkevidde i de unge, for hvem han hvert Aar sang den allermorsomste eller aller-hjerteligste Sang ved Rusgildet i hele 50 Aar uden at blive træt.

Og sad man saa en Dag eller en Aften med Axel Sørensen paa Tomandshaand, saa sprudlede hans Aand af Viden, saa voksede Minderne op af de enkelte Ord, saa smilede vi tit, saa hvilede vi lidt, men vi havde altid den samme gode, hjertenskære Kammerat i Stuen, der saa ud, som han gjorde det, da vi første Gang mødtes for 30 Aar siden, om det saa var den samme Gang, maaske den samme Hat eller noget slidte Pels, — for Tøj-Jon var Axel Sørensen heldigvis ikke, men den samme Hjertevarme, den samme Hjælpsomhed, den samme uopslidelige Villen-gaa paa, — som endda af og til har fristet ham til at være med til de vildeste Ideer, naar vi — efter at de traditionelle gule Ærter, der serveres for Nytaarskomitéen, naar den skal træde i Arbejde, — fandt paa det nye. Saa tog Axel Sørensen sin Blyant frem og noterede op, hvad han mente, han kunde paatage sig, og i Modsætning til — jeg havde snart sagt alle os andre — mødte han præcis med sit Arbejde færdigt, og ganske uangribeligt var det altid. — Men desuden var han Forligsmanden, naar en og anden havde ladet sig fornærme ved, at hans Arbejde var kasseret eller omarbejdet — Forfængelighed er jo en Ungdommens Svaghed —; men Axel Sørensen har Æren af mangt et bilagt Sammenstød, fordi han forstod begge Parter.

Den Dag, Axel Sørensen døde, mistede vi danske Studenter vort bedste Forbillede, som bar Traditionerne fra Slægt til Slægt med saa stille og beskeden en Magt, at han knyttede de Traade sammen, der var ved at komme i Vildrede, alle de Divergenser, som vi »gamle« er for tilbøjelige til at skabe mellem os og de unge — de er jo ikke »rigtige« Studenter mere, de kan jo ikke noget! saaledes hedder det nu, og saaledes

sang de gamle ogsaa til os fra 1887, — fandt han Vej over med sit milde Smil.

Der var en Gang, at han og jeg, som arbejdede sammen paa mange andre Omraader end netop Studenterforeningens, fandt paa at »gøre vort Regnskab op«; da sagde han til mig: »Kære Knud! Hvad tror du egentlig, Folk vil sige om os to om 100 Aar?« Og jeg kunde af mit ærligste Hjerter kun svare: »Om dig intet andet end godt!«

Han ængstede sig altid saa kært for sine Venner, naar der var noget, der gik dem imod. Jeg glemmer aldrig en Oktober Aften for mange Aar siden, da jeg havde maattet søge Hvile ude i Hornbæk Kro, fordi Arbejdet med Registret til »Schønbergs Haandbog« havde gjort mig overnervøs. Jeg vidste ikke, hvad jeg skulde gribe til for at faa det færdigt. Saa gik Døren op, og ind traadte Axel Sørensen og bragte mig Trøsten: »Giv mig alle dine Lapper, og jeg skal gøre det færdigt«.

Og som den myreflittige Mand, han var, bragte han det i Orden, men ingen maa tro, at han nogensinde vilde have Honorar derfor. Glæden ved at hjælpe en Ven var ham mere end nok.

Til det allersidste arbejdede vi sammen paa disse Studenterhistorier; det var de muntre Oplevelser, vi havde sammen, vi slog fast.

Nu sidder jeg alene her og gør det færdigt. Kan jeg gøre det i hans Aand, maa det blive en god Bog. Thi han var en god Student. En af de bedste, vi har haft.

Jeg vilde ønske, at alle vi, der holdt af ham, kunde slutte os sammen og i Studenterforeningen faa indsat et Relief eller noget lignende med hans kære Træk og med blot to Linier under, som mindede om, at den ædle, fine og trofaste Kammerat, som i 50 Aar skrev og sled for Studenternes baade muntre og alvorlige Samliv, hørte til dem, der højnede vor Stand, fordi han ejede Studentersindet, som det kun findes faa Steder endnu.

Da jeg skulde have mine samlede Københavnerbøger ud i Fjor, var Axel Sørensen allerede en dødsmerket Mand; jeg bad ham alligevel, som jeg altid havde gjort før, læse det igennem, jeg havde skrevet, fordi hans lydhøre Øre for det danske Sprog aldrig slog Fejl. Han gjorde ikke alene det, men han paatog sig hele Korrekturen, og jeg har aldrig set noget, der var finere læst.

Naar jeg nu forsøger at ridse et lille Billede op af min tabte Ven, saa gør jeg det saaledes, at jeg kunde høre ham sige, som han saa tit godmodigt sagde, naar vi arbejdede sammen: »Nu snyder du mig, Idéen var min!« — jeg lader ham, skønt med nogen Betænkelighed, fordi det kunde se ud som Selvros, selv faa Ordet, idet jeg laaner det af det Brev, jeg fik fra ham, da jeg i Fjor fyldte de halvtredsindstyve Aar.

Kære gamle ven!

— eller jeg kunde næsten fristes til at skrive i stedet for »unge ven«, for nu har jeg været ven med Dig i så mange år og egentlig haft fornemmelsen af, at vi var så omtrent lige gamle, og så opdager jeg pludselig, at en værdighedskløft åbner sig imellem os og viser mig, hvor ung Du endnu i grunden er, og hvor pilgammel jeg er, som om et par dage kan fejre halvtredsindstyveårsdagen for den mindeværdige begivenhed at sætte den Mutter-Thraneske sorte silkekasket på ens ungdommelige hoved. Dengang jeg slog et langt søm i klædeskabet ved fodenden af min seng, for at studenterhuen kunde blive det første, mit blik faldt på, når jeg vågnede om morgenen, da lå Du altså og brølede i Din vugge som et lille uvidende nor, der endnu havde en lang, lang vej at slide Dig igennem for at nå mit overlegne akademiske storsyn på tilværelsen!

Men jeg skal love for: Du var hurtig i vendingen; og da vi så mødtes — Du oven i købet mod det baggrundsrelief at være min højtbeundrede regnelærers søn — så følte jeg Dig som min ligemand lige straks. Og jeg kan endda lige så ærligt tilstaa, at jeg mangen en gang senere følte Dig som min overmand, når jeg glædede mig over dine kvikke studenterrevuer, som jeg ikke havde kunnet gøre Dig efter, og hvorfor jeg jævnlig undrede mig over, at Du med mund og pen saa mangen en gang forherligede mig for mine visers skyld, som jo dog kun svarede til en brøkdæl af, hvad Du havde præstet i studenterverdenen.

Se, alt dette skal Du vide nu på din halvhundredårsdag; så vil Du kunne forstaa min taknemlighed overfor al din broderlige og kammeratlige trofasthed imod mig i årenes løb.

Desværre kunde jeg ikke efterkomme din hustrus elskvær-

dige indbydelse til at samles med dine nærmeste venner på din Fødselsdag; Du kender mig tilstrækkeligt som gammel soldebroder til at vide, hvor nødigt jeg gav afkald på at være sammen med jer på din højtidsdag, men jeg har i de sidste måneder fået indbanket den triste tanke, at jeg nu er en gammel mand, afhængig af mit legeme, som forbyder mig den ene efter den anden selv af så beskedne kropslige nydelser som mørkt rugbrød, kaffe, tobak og lidt banko med sodavand i med et par måneders mellemrum. Men det være langt fra mig at klage; selv sygdommen har alligevel taget forholdsvis blidt på mig og har ikke berøvet mig det, jeg altid har glædet mig over som den vigtigste gave: min arbejdslyst og min arbejdskraft. Så længe jeg blot får lov til at arbejde, så skal jeg nok holde humøret oppe; mad og drikke er det mindste af det, jeg har altid i saa henseende været spartansk nøjsom.

Nå — men det var jo egentlig ikke mig men Dig, jeg vilde tale om i dette snaksomme lange brev; hvad står der ikke udi *Madvigii grammatica: senectus est natura loqvaciore!*

Modtag da mine varmeste og bedste lykønskninger i anledning af dagen og de bedste ønsker for en smuk fortsættelse af Din dygtige forfattervirksomhed! Og hils din elskværdige hustru og ønsk hende fra mig endnu mange lykkelige år ved din side!

Din hengivne gamle ven

Axel Sørensen.

Axel Sørensen har i disse Linier givet et saa levende Billede af sig selv, at det jo egentlig ikke behøver Kommentarer.

Den ældste Studentervise-forfatter, jeg kan huske, var gamle Stempelpapirforvalter Otto; han var en snurrig gammel Mand, som altid tilbragte sine Aftener i Foreningen; han var meget stilfærdig; spadserede gerne først nogle Gange gennem Stuerne, medens han røg paa en Cigar, som han bar paa en højst ejendommelig, kejtet Maade imellem højre Haands Pegefinger og Langfinger, saaledes som det kan ses paa Weidemanns Karrikatur af ham paa den lange Frise, som viser, hvorledes man

flyttede fra Boldhusgade til Gammelholm i det Herrens Aar 1863. Naar Otto havde spadseret nok, stak han Hovedet ud ad Døren til Buffetten og sagde regelmæssig: »Christian! Min Toddy og en Krans!«, og det fik han øjeblikkelig. Som oftest sad han saa stille og smaasnakkede med en af de yngre, blandt disse var saaledes nuværende Højesteretsdommer Cato Hanssen, som i de Tider hver Dag spiste sin Middagsmad i Foreningen. En Dag kom gamle Otto dog usædvanlig oprømt og rødmosset op i Konversationsstuen ved Otte-Tiden, og da han blev spurgt, hvad der var hændet ham, erklærede han, at han kom lige fra en bedre Frokost, der havde varet lige til nu. En saadan Extravagance havde den gamle, nøjsomme Mand aldrig været ude for før.

Paa Salen kom Otto saa at sige aldrig, skønt hans mange, fornøjelige Viser altid gjorde Lykke. Han var derfor ogsaa saare lidt kendt blandt de menige Medlemmer, og han rejste sig aldrig for at takke, naar der blev klappet ad hans Sange. Stor var da ogsaa hans Forbavselse eller muligvis snarere Forfærdelse, da Conrad Møller ved Gammelholmbygningens 25 Aars Jubilæum havde skrevet en udmærket Vise, der endte med en Skaal for gamle Otto. Han forsvandt næsten under Bordet, saa lille gjorde han sig.

Blandt mine Venner fra de allerførste Aar var ogsaa Forfatteren Albert Gnudtzmann, som desværre døde altfor tidlig. Nogen Adonis var han ikke; men han var et Hjertemenneske og utrolig fyldt med morsomme Indfald, som han altid fremsatte paa en egen tør, gryntende Maade. Jeg lærte ham først at kende ved Prøverne paa hans eget Stykke »Sol-skin«, som blev opført i mit Rusaar paa Dagmartheatret. Deri spillede jeg en ung Pige, og jeg husker kun to Begivenheder ved den Lejlighed, mig selv vedrørende. Da jeg skulde sminkes til Dame, viste det sig, at jeg fik det yndigste røde Skæg, og til min rædselsblandede Stolthed kommanderede Carl Møller Sminkøren til øjeblikkelig at skrabe det lille Skidt. Det var første Gang i mit Liv, at jeg blev barberet.

Under Forestillingen skulde jeg danse, og da jeg med min Herre kom ned imod Rampen i en flot Mazurka, havde jeg det Uheld, at min elegante Damestraahat fløj af mig og tog

Parykkèn med sig ned i Orkestret til Publikums udelte Jubel. Jeg kunde slet ikke gaa ind paa Scenen mere i den Akt, hvor jeg dog skulde have sagt et Par Replikker i en Bazarscene. Dem maatte en anden overtage; thi jeg kunde ikke faa fat i mit Haar og min Hat før i Mellemakten.

Den Dag, jeg kom Gnudtzmann nærmest, blev til en hel Nat. Og at det blev en af de morsomste Nætter, jeg har oplevet i Studenterforeningen, kan jeg takke baade ham og Arctander for.

Klokken var vel otte om Aftenen, da den daværende ledende Senior, nuværende Landsdommer Chr. Schmidth, som da førte Navnet Schulin-Schmidth, ringede til mig, der boede i Niels Juelsgade, at jeg øjeblikkelig maatte komme over i Studenterforeningen, da der var to Herrer, som absolut maatte tale med mig.

Dette sidste viste sig at være Løgn; thi der var ringet akkurat den samme Besked til Arctander og Gnudtzmann; vi mødte omtrent samtidig, og da vi var kommet til Sæde i Senioratsværelset, opdagede vi, at vi var lukket inde. Igennem den Klap, der kunde aabnes ud mod Spisestuen, blev det os betydet, at, naar vi vilde trække i det berømte Klokkegreb, der sad bag Sofaen, vilde man servere os alt, hvad vort Hjerte begærede, selv om det grænsede til det vanvittige; men vi kom ikke ud, før vi havde skrevet den Julekomedie, som man manglede, fordi den tidligere indleverede var blevet infamt kasseret.

Vi saa lidt paa hinanden, men blev efterhaanden enige om, at dette her kunde være ganske morsomt, navnlig hvis vi kunde finde paa at forlange noget sindssygt.

Det maa have været i December Maaned 1898, at denne historiske Begivenhed fandt Sted; dog inden d. 10. Man talte nemlig om, hvem der skulde have den ved Alfred Nobels Testamente indstiftede Nobelpræmie, som man da ventede uddelt første Gang det Aars 10. December — Testators Dødsdag —; vi anede ikke, at der fra Arvingernes Side blev gjort saa meget Vrøvl, at Præmien først blev uddelt første Gang tre Aar efter; men vi vidste, at Bjørnstjerne Bjørnson med den ham egne Beskedenhed havde ventet at faa den, netop

første Gang den da skulde uddeles. Samtidig dermed havde hans Stykke, »Laboremus«, gjort Fiasko paa Dagmartheatret. Det gik som bekendt kun een Gang.

»Dette«, sagde Gnudtzmann, »er et Grundlag for en virkelig Handling. Jeg foretrækker Handlinger i Revuer for Humbug«. Vi var da hurtig enige om, at Scenen skulde forlægges til Sverige, helst til en øde Egn, en Brændehuggers Hytte, hvori der, som det altid var Skik i hine Tider, maatte findes en Rovmorder og en Telefon. Rovmord i Sverige var da paa Mode, og nylig havde »Nationaltidende« forsikret os om, at der i Modsætning til i Danmark var et saa højt udviklet Telefonnet i Sverige, at det var saa billigt, at selv en Brændehugger i det inderste af Landet, naar han ikke havde andre Fornødenheder i Huset, alligevel ejede en Telefon.

Vi begejstredes ved Tanken om det billige Udstyr, som ikke krævede nogen Carl Lund til at overgaa sig selv.

Foreløbig vedtog vi hver for sig at skrive Parodier paa Bjørnsøns Vers; dertil var det nødvendigt, at vi havde hans samlede Værker. Vi ringede paa Værten og forlangte i Henhold til den forlængst forduftede Schulin-Schmidths falske Løfter: »En Gang Bjørnsøns samlede Skrifter« ind ad Laagen. De stod ikke paa Menuen, og jeg maatte ringe hjem til min intetanende Kone, om hun vilde udlevere dem til Piccoloen, naar han kom. Dette skete.

Men vi skulde jo have i alt Fald een Konkurrent til til Nobelpræmien, de skulde rejse samtidigt og søge at komme hinanden i Forkøbet. Efter nogen Drøftelse blev »Lotte Wiehe«, som den Gang under Biskop Leunbachs livlige Assistance gjorde Lykke paa »Casino« som den ret uartige »Dame fra Natkaféen«, valgt til Bjørnsøns Konkurrent, og som den tredie Hovedfigur i Stykket fastslog vi hurtig at vælge Professor Nicolaj Bøgh, hvis Skrivelser om Chr. Winther i de Dage havde vakt alle ikke smagsforladte Menneskers Forargelse, da de handlede om Mandens allerintimeste Privatliv, lige til hvilken Parfume han brugte paa sine Lømmetørklæder. Han rejste, som Gnudtzmann forarget sagde, rundt og samlede paa »berømte Mænds sidste Ord«, derfor omdøbte vi ham til »Nekrolaj Bøgh«, og ganske morsomt var det, at det netop i de Dage,

da vi var blevet færdige med vor Revue, blev fortalt, at Fru Sødring, som ikke befandt sig helt vel og var sengeliggende, da Nic. Bøgh meldte sit Besøg for at se til hende, skal have udbrudt: »Aa, Herregud, Børn, I kunde da gerne have sagt mig, at jeg var saa syg!«

Medens Arctander nu tog dristigt fat paa »Han tvær over Bænkene hang« og fik »Laboremus« udleveret for sin Mund, fik jeg »Ræven laa under Birkerod« og »Ørnen løfter med stærke Slag« til Behandling. Gnudtzmann erklærede, at han »vilde selv rage«.

Da vi, der havde forlangt vore Forfriskninger i bagvendt Orden, saa at vi begyndte med Kaffe, derefter forlangte Smørrebrød og endte med en varm Ret, var naaet til Kl. 12, var vi alle færdige med noget. Hvad Arctander og jeg præsterede, skal jeg komme til om lidt; nok er det, at vi under Gnudtzmanns hjertelige Deltagelse henrykt læste vore Mesterværker op — rettere vil det være at sige, at jeg læste mine, medens Arctander med sit lille fine Foredragstalent sang sine, under en stadig Hoppen rundt paa Gulvet og Ageren, som var virkelig illustrerende, — Gnudtzmann gryntede derefter lidt og begyndte paa en uudgrundelig Melodi at synge:

»Je reviens de Paris
avec de Schulin Smi'
odeur de l'eau de vie
sur une Nattekafie
c'est une Kattemelodie«

ja, mere husker jeg desværre ikke, men Rimene og Sproget var bedaarende, saa man kunde høre »Lotte Wiehe« synge det hele, og da vi bebrejdede ham, at det jo ikke var Bjørnson-Parodi, svarede han, at det var »Lotte-ri«, og uden det kunde vi overhovedet ikke spille. Denne rædselsfulde Replik gik med over i Stykket, om hvilket jeg kun husker, at det var deri, Chr. Schrøder første Gang optraadte, han var Bjørnson og gjorde stormende Lykke. Lotte Wiehe var Ernst Bojesens da rusfødte Søn, nu Dr. Aage Bojesen, og Nekrolaj Bøgh blev mesterligt fremstillet af den senere Dramaturg og Dr. udi Theaterhistorie Normann, som vist da for første og sidste Gang kreerede en Rolle i Studenterforeningen.

Med Hensyn til Arctanders Vise, synes jeg, at den var saa god, at den fortjener at bevares in extenso. Da Foreningens daværende Arkivar, en senere havareret Overretssagfører, ikke gemte vore Manuskripter i Arkivet, kan det maaske have yderligere Interesse at optrykke den her. Den lyder:

Første Gang »Laboremus blev spil't,
var der smækfuldt og forud-bestilt.
I Balkonen sad jæk,
og jæk gottede mæk,
thi at Stykket var Vaas for det meste,
— sé, det var der ingen, som vidste.

I en Loge sad Doktor E. B.,
alle Kunstnefne, de skælvede ve' det.
Jamen jæk smilte blot,
jæk var nylig jo gaaet
fra en Middag, hvor sammen vi spiste,
men det var der ingen, som vidste.

Det begyndte præcist — Klokken Ni.
Først ved Tretiden var det forbi.
Oh, Martinius' Ild
gjorde Damerne vild,
hans Tr-r-rikot, det var nær ved at briste,
men det var der ingen, som vidste.

Jæk paa langs af Balkonen mæk hang,
da Fru Larssen i Dansen sæj svang.
Hun spøjte, hun lo
med en og med to,
hvilken Vane hun har for det meste,
hvad nok ogsaa adskillige vidste.

Kort og godt: »Laboremus« gik stolt.
Gud maa vide, hvorfor det ej holdt!
Een enorme Succes
første Aften skam ble', —
at den første tilmed blev den sidste,
det var noget, som jæk ikke vidste.

Mine Viser var ogsaa Travestier. »Ræven laa under Birkerød bort ved Lynget« blev til »Lotte laa udi Birkerød, i en Gyng« — og »hun glitred' for, og hun glitred' bag, det blev til noget med Solskinsdag i den Gyngel« — og »Ørnen løfter« blev noget mere drastisk til »Bjørnson løfter den ene Ben op ad de høje Fjælde, gør, hvad han kan i Begejstring ren — ned ad de høje Fjælde«.

Da vi ved Firetiden var færdige med Mesterværket, erklærede Arctander og jeg, at nu vilde vi hjem; vi var ærligt talt begge dødtrætte; men Gnudtzmann sagde, at han vilde blive og skrive det hele rent, og det gjorde han. Først Kl. 7 forlod han Foreningen efter at have spist Spejlæg i Madeirasky; men saa laa ogsaa Manuskriptet færdigt; men da Gnudtzmanns Haandskrift udmærkede sig ved at være næsten lige saa ulæselig som hans Journalist-Kollega Carl Muusmanns, nægtede Maskinskrivningsdamen Dagen derpaa at skrive derefter, og jeg maatte skrive det hele om, hvilket fik Gnudtzmann til at udstøde nogle høje Henrykkelsesgrynt, da han fik det at vide.

Min sidste Samvirken med Gnudtzmann i Foreningen fandt Sted ved et Karneval, hvor han var i Komitéen, og jeg var med til at redigere Karnevalsavisen, hvortil jeg selv havde skrevet en Drikkevise, som han virkelig var glad for, og som han fik selve Einar Christiansen til senere at optage i »Illustreret Tidende«: jeg husker ikke andet af den end at Omkvædet var det advarende Ord: »Men Rusen blunder paa Bægerets Bund«.

Da vi sad ved det sidste Redaktionsmøde, fik vi Underretning om, at den franske Digter Prudhomme, som ingen her hjemme anede hvem var, havde faaet Nobelpræmien. Og Gnudtzmann fik da det fast sindssvage Indfald at telegrafere til den lykkelige Digter og anmode ham paa de danske Studeters Vegne om at sende os et Digt til vor Avis.

Trods al fornuftig Beregning lykkedes det Gnudtzmann i den yderste Time at faa baade et Svar og et Digt, og uden at han naaede at meddele mig noget, tog han min dejlige Drikkevise ud og satte Prudhommens Digt ind i Stedet.

Da vi sad hjemme ved den Middag, man altid skal bruge til Grundlag for et godt Karnevalshumor, kom Bladet til mig

fra Knudtzons Bogtrykkeri, og jeg blev naturligvis rasende over, at Gnudtzmann netop havde taget mit Vers ud til Fordel for Prudhombres.

Blandt mine Gæster var da en ung Student Vagn Hagelberg, som for Resten spillede god Komedie, — hvor Vorherre har ham nu, ved jeg ikke. Han var blevet maskeret som »Brædestablen«, og da han vilde ind ad min Port i Niels Juelsgade, nægtede Portneren ham Adgang, saa jeg maatte selv ned at hente ham op. Han gik helt op i sin Rolle; da vi skulde i Vognen ud til Karnevallet, lod han, som han faldt ned ad Trappen, og først, da han var kommet et Par Etager ned, sagde han: »Av, for Pokker, det gør sgu ondt!« Da var hans Ryg ogsaa baade gul og blaa.

Men han havde nu imidlertid lovet, at han vilde genere Gnudtzmann, som var let kendelig, fordi alle Komitemedlemmerne var i Pjerrotdragter, saa meget som muligt. Og han gjorde det ogsaa eftertrykkeligt. Han blev ved at vælte sig ind paa den ulykkelige Mand med baade Knojærn og Skældsord og spurgte, hvor meget af Nobelprisen Hr. Prudtzmann havde faaet for det Digt, saa at Gnudtzmann til sidst i Fortvivelse kom hen til mig og sagde: »Kan du dog ikke skaffe mig af med det Bæst!«

Det lykkedes mig ved at henlede Brædestablens Opmærksomhed paa gamle Højesteretsadvokat Nillemann, som i Domino sad og drak Champagne med et Par særdeles satte ældre Damer. Brædestablen gik øjeblikkelig hen til den ær- og elskværdige Herre og plantede sig ved Bordet og sagde: »Hør, Nillemand! Det var sgu noget skidt Vand og Brød, du skaffede mig sidst, nu maa du gi' Skum«. Og den gamle Advokat gav »Skum«.

Lidt efter spadserede jeg med Hagelberg i en Procession igennem Salen, foran os gik et Par Herrer i sort Domino; hverken »Brædestablen« eller jeg anede, hvem de var; men den ene sagde til den anden: »I Aften er jeg da ganske incognito!« — hvorpaa »Brædestablen« puffede ham i Ryggen og sagde: »Aa Sludder, vi kender dig sgu nok, Fræ'rik!« — Da Maskerne faldt, viste det sig til vor store Forfærdelse, at det var Kronprins Frederik (senere Kong Frederik d. VIII),

Hagelberg havde puffet i Ryggen og kaldt »Fræ'rik«. Men det havde aabenbart moret Hans kgl. Højhed; thi Kammerherre-Bull, som var hans Ledsager, kom et Øjeblik efter hen til »Brædestablen« og sagde, at Kronprinsen gerne vilde hilse paa ham. Men Hagelberg holdt sig i Rollen, slog værdigt ud med Haanden og sagde: »Kommer ikke i det Selskab!«.

Det var for Resten ved det samme Karneval, at min Kone og jeg var blevet enige om, at der ikke var noget kedsommeliger end, at vi to hang over hinanden hele Aftenen; det var tidsnok, at vi mødtes Kl. 4, naar vi skulde hjem. Vi saas da heller ikke før ved Garderoben; der stod hun med — Ernst Bojesen. Han havde danset med hende alle de Danse, som Højesteretssagfører Ivan Kondrup, som var en bedaarende Beduin, havde ladet uoptagne; men han anede ikke, hvem hun var, og først, da jeg kom og »hentede« hende, udbød han paa ægte »bøj-sk« — »Du gode Himmel, er det Deres Kone! Det skulde jeg bare have vidst.« — Han var jo min Forlægger! — Delvist da! —

Blandt de altfor tidlig bortgangne, som jeg i min tidligste Studentertid lærte at kende, var ogsaa Kriminalretsassessor C. E. Cold. Han skrev udmærkede Viser, og han talte et perfekt Fransk. Der var medens han var Senior, en Repræsentant for et eller andet fransk Universitet her oppe, han hed Mr. Mélon. Cold holdt en ganske brillant Tale for ham paa Salen; saavidt jeg husker talte ogsaa Etatsraad, Dommer i Ægypten Nyholm ved den Lejlighed; men Cold var helt tosset for at faa os til at hilse paa og drikke med »Melonen« bag efter; vi turde ikke rigtig vove os ud i dette fremmede Sprog, men Cold sagde: »Aa Skidt, brug Fingrene, brug Glassene, c'est un Netmelon!« og virkelig fik han os unge letsindige Fyre til at bruge baade Fingre og Glas, saa vi snart forstod hinanden.

Om Cold husker jeg ogsaa, at han en Gang, da Striden om Hertugen af Aumales Krav paa den franske Trone stod paa, optraadte som Hurtigmaler, idet han vadskede en Masse Klatpapir, der var spændt over nogle Olietryk, af et »Lærred«, der stod paa et Staffeli, og han indledede sin Séance

med de grufulde Ord: »Man har set, at en Mand er bleven fattig af o' male, at een er bleven rig af o' male; men kun een er bleven Hertug af Aumale, og her er han.« Og ti Penselsstrøg var nok til at fremtrylle Hertugens Portræt.

Cold var Pointens Mester. Han skrev, da vi fik Scharlings Bog »Sverre Præst« op til Bortlodningen, en Devise, hvori han mindedes, at Pastor I. Fjord Aaret i Forvejen havde været Senior, men nu var blevet Præst:

»I Fjor
kunde en Senior
ha' skrevet Devisen til Sverre Præst,
desværre i Aar
det ikke gaar,
for i Fjor blev I. Fjord desværre Præst.«

Det var en af de Deviser, man tilgiver, at den er paa seks Linier.

I et Sørgevers, fordi Værten Ægidius forlod os, kulminerede Colds Rimtørst i følgende:

»Saa tænd da med en Fidibus
din Sørgefakkell, smid i Grus
dit Ansigt ned, o, blide Rus,
thi nu er væk Ægidius.«

Cold var en af de Mænd, som man egentlig talt ikke skal beklage, fordi han ikke blev gammel; man kunde ikke tænke sig ham som gammel Herre, der ikke kunde rigtig følge med de unge; han fulgte med til det sidste, og det var en Glæde for os unge at træffe ham, naar han i sine seneste Aar i Ny og Næ ikke kunde dye sig for at komme ned til »os gamle«, som han kaldte os, og saa var han altid igen Pointens Mester, saa skarpt endda, at der var Folk, der troede, at han manglede Hjerte; de sagde: »han er cold;«; men hvor var det dog skrup forkert. Enhver, der har været paa Tomands-haand med ham, ved, i hvor høj Grad han følte og var med i alt det, der angik hans Kammerater; hvor han spejdede ivrigt for at se og opdage noget nyt og godt hos alle dem, han havde moret sig med i Foreningen. Her er atter et Bevis, et knusende Bevis for, hvor stor den Løgn er, som Ove Rode spredte ud i sin »Pirat«, at vi spildte vort Liv i »Slavekirken« og satte vore

Livsværdier over Styr. Vi vandt dem der i Venskab, i Kamp for vore Meninger, i Kærlighed til vort Land, i Tro paa vor Fremtid, i Tillid til de Maal, vi satte os, og vi tabte aldrig vore Idealer af Syne, derfor blev vi mere end de af Drachmann haanede Studenter med Kokarderne paa; vi blev Mænd, der holdt vort Ord overfor vort Land. Gid blot Cold havde levet og set Genforeningen og den mægtige danske Stemning, der lyste ud af den; saa havde sikkert ingen sagt, at han manglede Hjerte. Og han var blevet en af Hjertets Talsmænd for os med sin skarpe Tunge, der formaaede at holde alle os unge varme. Det lille, lune Glimt i hans Øje, naar han afleverede sin Mening, smældede ikke blot, det smøg sig ømt netop om det, han vilde, vi gerne skulde ville. Og han vandt!

Og naar jeg har talt om Cold, glider mine Tanker let over til Sophus Bauditz; de to lignede aldeles ikke hinanden af Ydre; men de havde meget til fælles i Hjerte og Tankegang. Sophus Bauditz pointerede ogsaa sine Taler, og som Rustaler var han uovertræffelig. Man havde Indtrykket af, at disse Taler, der kunde strømme over af Lyrik i det ene Øjeblik for i det næste at explodere i et Fyrværkeri af Brandere, var improviserede; men Sandheden var, at de var Frugten af et meget flittigt Hjemmearbejde. Derfor var det paa rette Maade studentikost onskabsfuldt, at vi en Gang ved et Julegilde bortloddede »det Spejl, hvori Sophus Bauditz havde indstuderet sine berømte improviserede Taler«.

Da Sophus Bauditz blev 60 Aar, havde vi, der havde kendt og elsket ham igennem mange Aar, og som aldrig forgæves havde banket paa hans Dør, naar det gjaldt alvorligere Sager end netop Studenterforeningens, samlet os til et Gilde, der arrangeredes af »Studenterforeningens Redningskorps«, alle de Mennesker, der havde fundet den samme Glæde som han i at gøre alt for at »redde« Kammeratlivet der nede, som af og til stod i Fare for at glide ud i Politik.

Det er det mest gennemførte Studentergilde, jeg har oplevet. Vi samledes — det var i den nye Bygning, — i den lille Sal, som Carl Lund havde omdannet til en veritabel Skovridergaard, hvor vi opvartedes af de skønneste unge Kvinder, det var selvfølgelig vore Koner og de rigtige, sunde Studiner, med Mad-

kurve, der indeholdt alt, hvad der hørte med til en rigtig Jagt-frokost; da denne var indtaget, gik vi ind i Skovridergaarden — Selskabslokalerne ved Siden af, — hvor alt var saa Sophus Bauditzsk, at endogsaa Tændstikkeæskerne bar hans Billede i Stedet for Tordenskjolds; der skød vi til Fuglen, da vi mente, at Bauditz »Jægerblod« var bedst inden Døre. Hver Gang nogen af os andre skød, rystede Fuglen, der var skabt af Tusendkunstneren Westermanns Snille, vemodigt paa Hovedet; men til sidst skulde Bauditz selv skyde, og Resultatet blev, at han knap havde hævet sit Gevær, før alle Fjerene faldt af Dyret, og det selv faldt død ned, inden Skuddet var gaaet af.

Ved det muntre Sold bag efter talte Sophus Bauditz selv igen baade lyrisk og pointeret, akkurat som i de gamle Dage paa Salen paa Gammelholm. Saa fulgte »Sangerkrigen paa Hjortholm«, hvor Kammersanger Helge Nissen og Cornelius, Overretssagfører Cornelius Olsen skulde kappes om at synge til Sophus' Pris. Paa Forhaand var det givet, at Helge Nissen skulde vinde, vi holdt og holder alt for meget af ham til, at vi vilde ladé ham overgaa den Tort at tabe; derfor havde Forfatterne — E. & K. B. — i Forvejen forsynet ham med en Vise, der hentydede til Bauditz daglige Liv, navnlig ogsaa hans Sukces med »Sne«, som gik paa det kgl. Theater, og Axel Thiess havde øvet sin muntre Pen paa en Række Randtegninger, som gjorde stor Lykke. Visen, som Bauditz var glad for og som mærkeligt nok ikke er citeret i Sønnens Bog, lød saaledes:

Husker du i Høst, naar du ud over Marken gik,
Hjorten sendte mod dig et ængsteligt Blik;
men, naar du mod den skød,
venligt dens Stemme lød:
»Sig mig, lille Sophus, hvad sigted' du paa?»

Husker du i Vinter, vi sad omkring Hyttens*) Bord,
du fortalte Eventyr, som ingen af os tror,
skønt op mod dig vi saa,
gik du dog ej i Staa,
sig mig, lille Sophus, hvad troede du selv?

*) Bræddehytten, hvor B. var Stamgæst.

Husker du i Julen, Theateret tændte Lys,
 Lygtens svage Flamme fyldte din Sjæl med Gys,
     du saa paa den saa vist,
     at den blev rød til sidst,
 sig mig, lille Sophus, hvad tjente du da?

Se, nu er det Foraar, og Tivoli lukker op,
 Frøken Nimb serverer, Serine staar i Knop.
     Du gaar, saa vidt jeg ved,
     lige i Grøften ned.
 Sig mig, lille Sophus, hvad gør du vel der?»

Der var det ejendommelige ved Sophus Bauditz, at han kunde tale lige godt med en ung og en gammel Student; det var det friske og frejdige i ham, som lige til det sidste gav sig Udslag i et saa rent ydre Tegn, at Manden egentlig talt ikke ejede en Overfrakke. Der hang nok en hjemme i hans Entré; men den brugte han kun, naar han skulde ud i Kjole og Hvidt; ellers var han i bar Figur, og mødte han en paa Gaden, havde han den Vane uden Personsanseelse at tage vedkommende under Armen og spadsere løs med ham i et Tempo, som let kunde tage Vejret fra Ledsageren. Men saa kunde han standse og se paa en Belysning over den gamle By, paa Solen, der gik ned over Gothersgade eller en perlemorsfin Nuance af Taage imod Nyhavn, og hans Ord fandt saa fine og farvesarte Udtryk netop for Stemningen over Absalons By, at han rev en med sig.

Og saa døde han. Det var altfor tidligt; alle vi, der holdt af ham, syntes, han var saa ung og glad endnu, og hans Død ramte os haardt.

Et Par Dage efter sad jeg som Olaf Holbølls Gæst sammen med Helge Nissen og nogle flere og talte om ham, og vi blev da enige om, at det var kønt, om danske Studenter sang ham til Graven.

Det varede ikke længe, inden Helge Nissen havde fundet den Melodi, vi skulde bruge, og jeg gik da hjem og skrev Ordene, som jeg kort efter telefonerede til Holbøll, der lod dem gaa videre til Levysohn, der Dagen derpaa indstuderede dem med det lille Kor med Nissen og Holbøll som Forsangere — det hedder det vist ikke i det sangtekniske Sprog! — og

da Bauditz to Dage efter blev begravet fra Holmens Kirke, sang de danske Studenter et Farvel til ham, som lød:

Nu bor du i det Fjerne
bag lyse Stjerner Vagt;
men Hjertets Tak skal værne,
hvad godt du os har bragt.

Nu tied' brat din Stemme,
som klang saa frisk og klar;
men aldrig kan vi glemme
det Bud, den til os bar.

Om Danmarks Vang og Vænge
du kvad de bedste Ord;
nu bær' vi dig til Senge,
sov sødt i Danmarks Jord!

Blandt dem, der baade kunde tunle en Generalforsamling og ved sin Veltalenhed kunde gribe og endda vende en Stemning, mindes jeg fra mine yngste Aar Dr. William Thulstrup, som ejede vor fulde Sympati, fordi han var den yngste Senior; vi troede egentlig alle, at han var Rus i sit første Senioratsaar, men jeg er siden bleven oplyst om, at den eneste Rus, der blev Senior i Mands Minde, var nuværende Assurandør Godfred Schmedes, hvis skønne Dame-Talent gik saa vidt, at han baade kunde spille Prinsessen i »Der var en Gang« og Prinsesse Marie ved en Bazar, vi afholdt ved »Snobbernes Fest«, hvor Røde Bruhn var en dybt bukkende Kammerherre Løvenskiold, der lovede de af ham gelejdede allerhøjeste Herskaber, at Prinsessen ved den med allernaadigste Tilladelse snarlig indtrædende Fredag allerunderdanigst vil deltage i en Pas de deux med fem, seks andre udmærkede Videnskabsmænd.

Thulstrup var utrættelig som Senior; han var kendt og elsket paa begge Sider af Øresund, og det er ingen Overdrivelse at sige, at han havde en meget stor Fortjeneste af, at Lund og København atter begyndte at lade det skilte føje sig sammen. Og han evnede ogsaa paa Generalforsamlingerne at faa den rette Studenterstemning frem ved at faa »Afbrydere« nede i Salen. Selv har jeg været en af dem; senere — efter Thulstrups Tid — drev jeg dette Afbrydervæsen saa vidt, at jeg irriterede

den ledende Senior, Landsdommer Hørring, i den Grad, at han rasende raabte: »Det vilde klæde Hr. B. langt bedre, om han kom her op, naar han vilde sige noget. Nu kan ingen høre mig!« Da jeg svarede: »Hvis De saa til Gengæld vil komme her ned, er der heller ingen, der kan høre Dem«, druknede Hørring bogstavelig talt, og vi behøvede ikke at skifte Plads. Denne Hurtighed i Replikken fik jeg siden Brug for, da jeg blev Auktionarius ved de saakaldte »Skuffedarie-Auktioner«, hvorved man aarlig bortsolgte Skuffer, hvori Medlemmerne kunde opbevare deres Tobak og Piber. Der havde jeg Andreas Buntzen til professionel Afbryder, og vi endte altid paa Skrømt i det vildeste Skænderi, som nogen tog for Alvor. Nogle Aar senere holdt jeg et Foredrag i Foreningen. Da Buntzen ved Aftensmaden inden Soldet spurgte mig, om vi ved Soldet skulde skændes som i gamle Dage ved Skuffedarie-Auktionerne, gik jeg ind derpaa, men den daværende fungerende ledende Senior, Overretssagfører Falck — en af Foreningens uegennyttigste Ledere, — erklærede, at saa turde han ikke dirigere. Jeg lovede da at tage Klokken fra ham for selv at tumle Buntzen. Under Jubel gjorde jeg det ogsaa, og Resultatet deraf blev da, at »et herværende Blad« Dagen derpaa proklamerede, at jeg skulde være ledende Senior efter det forestaaende Valg, en Stilling, jeg aldrig kunde eller vilde have paataget mig.

Inden vi forlader Skuffedariet, vil jeg sige, at Møblet eksisterer endnu, det er smukt, men det staar i en Skammekrog nede i Kassererværelset. Det føler sig ikke hjemme i den nye Bygning, saa lidt som mange af os gamle gør det. Hvorfor — ja, vi har forandret Hjemmelivets Hygge til Selskabslivets Elegance; vi kender knap hinanden dernede mere. Den Gang var der ingen Aldersforskel.

Naar jeg endnu en Gang tænker paa Axel Sørensen, saa hænger mine Tanker nærmest sammen med mine Erindringer om Kampen for Kvindernes Optagelse i Foreningen. Der stod vi Side om Side. Det var en underlig Fortolkning af en Paragraf i Studenterforeningens Love, der lød, at enhver Student ved Københavns Universitet kunde blive Medlem af Studenterforeningen, skulde forstaas saaledes, at vedkommende Student absolut skulde tilhøre Hankønnet. Guderne maa vide, hvor

mange Generalforsamlinger og hvor mange »Udgange gennem Dørene« vi oplevede, inden vi fik den første kvindelige Student ind. Hun hed for Resten Paula Borre, var en Datter af en Læge nede ad Faksekanten til, og jeg havde selv demitteret hende til Artium. Men hun var saa ivrig for at blive »den første«, at hun stod udenfor Foreningen hver Aften, naar vi holdt Generalforsamling, for at komme først ind; og det lykkedes hende ogsaa. Siden blev hun gift med en norsk Maler, og hun lever sikkert et Steds deroppe. Nydelig var hun, men hun kom aldrig til at spille nogen Rolle i Foreningen.

Det var der derimod andre Kvinder, der gjorde. Og at det skete, tror jeg nok uden Pral at sige, at Dumreicher og jeg havde Æren af ved at forlange, at kvindelige Roller skulde spilles af Kvinder. Aaret i Forvejen havde Stellan Rye skrevet en Parodi paa »Lohengrin«; Æren for den tilkom dog vist nærmest Komponisten Harding Sonne, som havde sammensat flere hundrede Mélodier, saa det kom til at virke baade morsomt og imponerende. Men i dette Wagnerske Mesterværk blev alle Kvinderrollerne spillet af Mænd, og det virkede ret uappetitligt. Følgen var, at Dumreicher og jeg forlangte, da vi skulde skrive næste Aars Revue, at der skulde være Damer til Damerrollerne.

Men hvor fik vi dem fra? Der var en mærkværdig Ængtelse hos de kvindelige Studenter for at træde til. Ingen vilde være den første! Det lyder saa latterligt, naar man tænker paa, hvor tæt de kvindelige Aspiranter stod ned ad Trapperne, naar vi skulde besætte Nytaarskomediernes Dameroller og vælge de bedste.

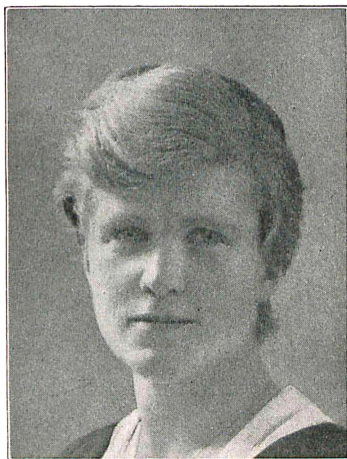
Der meldte sig altsaa just i Øjeblikket ingen; men saa havde Richard Krause til alt Held en Kusine, Frøken Polly Schmidt, Datter af Grosserer Axel Schmidt, altsaa Broderdatter til selve Alfred Schmidt, hvis Tegninger vi mange Gange havde glædet os over i Foreningen. Hun var Elev ved det kgl. Theater og vilde forfærdelig gerne prøve sine egne Vinger, og hun blev vor Primadonna. Jeg husker, at Dr. Bøcher, en af vore allerelskværdigste ledende Seniorer, spurgte mig: »Tror De nu ogsaa, at den unge Dame maa for sine Forældre?

Og De giver hende vel ikke andet at synge end netop noget pænt?»

Jeg kan kun sige, at Polly Schmidt kom, saa og sejrede. Hun var rent ud bedaarende. Skønheden var ikke det væsentlige, — køn er Fru Polly Sander jo for øvrigt, — men det var hendes mageløse Humør, der vandt og bandt. Og saa havde vi dog en Ærgrelse med hende. Hun sang i en Kuplet, som begyndte:

»Hør, Ungersvend, sig ikke Nej,
leg Djævlespil med mig,«

og med meget fri Fantasi kunde man gøre denne uanstændig. En skønne Morgen stod der i et herværende Blad, at Andreas Buntzen, som intet havde med Revuen at gøre og derfor var ren som Sne, og jeg,

FRU POLLY SANDER, F. SCHMIDT

der som gammel Pædagog maatte skamme mig, havde misbrugt en ung Piges Naivitet til at faa hende til at foredrage en Vise, hvis Dobbeltthed hun ikke anede. Der blev endda citeret et Par Linier af Sangen, som var fejlt citerede, og vi havde derfor let Spil til at tvinge Bladets Redaktør til Dagen derpaa at gøre os en meget alvorlig Undskyldning. Men der var jo det i Vejen, at man havde villet krænke Frk. Polly Schmidt, og det kunde kun være et Medlem af Foreningen, der havde begaaet denne Slyngelstreg, saa vi fik straks Æresretten nedsat.

Mærkværdigt nok udleverede Bladet mir nichts, dir nichts Synderen, — en senere Redaktør af et Reklameblad — og vi havde da den Fornøjelse at se ham idømt en Bøde til fattige Studenter; det blev slaet op paa Tavlen, at det var sket; men »Philadelphia«, som skulde hæve Pengene, har vist aldrig set dem. »Redaktøren« er nu død og borte.

Det, som vi særlig skal takke Polly Schmidt for foruden hendes udmærkede Spil i den Revue, som jeg før har omtalt

— »Ingenting og Alting« hed den, — og den var saa synsk, at den to Aar før Alberti-Skandalen sagde omtrent alt, hvad der vilde ske, saa nær op til det, at Alberti paa sin elskedes Spørgsmaal om, hvor de skulde faa Pengene til at gifte sig for, svarede: »Dem hugger jeg i den islandske Bondestands Sparekasse!« — er, at hun aabnede Vejen for de kvindelige Studenter, til hvem hun jo ikke hørte selv, saaledes, at der allerede samme Aar meldte sig hele tre, som vi ogsaa benyttede, og som blev vore gode Kammerater, ikke alene for Foreningen, men mellem os selv.

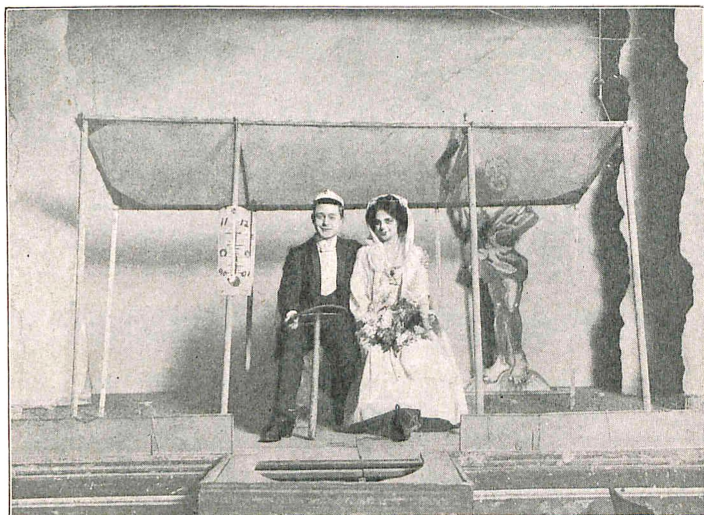
Det var Frøkenene Harriet Møller, Kamma Kier og Aase Schmidt. Den lille Aase Schmidt med de store, spørgende Øjne, er desværre død i en altfor tidlig Alder; alle, der kendte hende, holdt af hende; men vi holdt ikke mindre af de to andre, Kamma Kier trak sig hurtig tilbage, men Harriet Møller, som senere giftede sig med Gartner Povlsen i Nordsjælland, er endnu vor glimrende Ven og Kammerat, altid livsfrisk og glad, parat til at fornøje os andre. Hendes Portræt ses paa Erik Henningsens Billede fra den gamle Sal, hvor hun sidder som den første Dame i Forgrunden.

Siden hin første Gang har mange Damer spillet med i Studenterforeningen, — een har vi skabt til Skuespillerinde der nede —, det er Marie Hoff-Hansen, nuværende Skuespillerinde Fru Brandstrup; men den, som vel nok naaede de største Sukcesser, er Fru Elna Jørgen-Jensen, Primadonna igennem en Række Aar, lige fra hun, som vedstaaende Billede viser, — viste sig i Flyvemaskine af fri Fantasi, men dog ikke helt ulig de moderne, med »Lille Jes«, vore allesammens Kælebarn, Søn som han var af Professor C. C. Jessen og selv i Besiddelse af netop det, der gør en Mand til Student baade med og uden examen artium.

For at karakterisere Fru Elna Jørgen-Jensen som Studenterprimadonna maa jeg atter citere mig selv i en lille Vise, jeg skrev d. 30. Januar 1912. Den lyder:

Et Øjepar, jeg nøje har i Hjertet prentet mig,
 et Straalespil, som maale vil med Solens ikkun jeg,
 et frisk Humør, en god Kulør, som gerne jeg gad haft,
 et Bentøj, ikke rent Møg, nej med Spænding og med Kraft.

ELNA JØRGÈN-JENSENS

FØRSTEOPTRÆDEN, I »FLYVEMASKINE« SAMMEN MED LÆGE JESSEN.

En Lækkerpot, der strækker flot sin Ankel og sin Vrist,
fornøjelig og føjelig og aldrig melantrist,
saa nyskelig og kysselig, — ja, det ku' lide I! —
en nuttet en, en buttet en, ret til at bide i.

En lille Haand, et Smilebaand, en Næse, der gaar op,
hun svajer sig og drejer sig ret som en Snurretop;
en Klodsmajor, en Dosmer stor, en vældig Idiaat
den være maa, som ikke selv det Indtryk straks har faa't.

En sød Charmøs, en fisk Chaufføs, en herlig Kammerat,
en Balletøs, som, aldrig bøs, til Hjælp er straks parat,
et Kælebarn, selv fæle Skarn ej gøre vil Fortræd;
de Viser, hende priser, synger alle gerne med!

Ak, gift desværre med en Herre — (ganske dejlig Mand!)
thi — er det Lyv? — en Hjertetyv, som ingen modstaa kan!
Vi atter skal vor Nattegal, vor Scenes Excellens,
gi' et Hurra: Vor egen lille Elna Jørgen-Jens!

Skønt det nu er otte Aar siden, at vi sang saaledes, tvivler jeg ikke om, at alle vilde synge disse Ord igen den Dag i Dag. Der var jo nemlig det ganske bedaarende ved Ena

Jørgen-Jensen, — Elna Lauesgaard hed hun, da hun debuterede hos os, — at hun er lige eens mod alle, at hun sang en Vise, hun i og for sig slet ikke syntes var god, lige saa godt som den, der havde hendes Hjerte.

Studenterforeningens Redningskorps — en Sammenslutning af os, der har virket der nede — har kun hædret to Kvinder. Først fik Polly Schmidt en Brosche formet som et Djævelspil, derefter Elna Jørgen-Jensen en lille Guldsko, der ogsaa var dannet som Naal, og som jeg ved, at hun betragtede som en Art Æreslegion.

Blandt de Ikke-Studiner, der har optraadt i Studenterforeningen mindes jeg med Glæde Fru Ellen Aggerholm. Hun spillede med i et ganske sindssvagt lille Stykke, som Arctander og jeg skrev sammen oppe paa Grand Café paa Kongens Nytorv, lige som han var kommet hjem fra sin schweitziske Pariserrejse, jeg tror, det var i 1906. Hun var et Medium, som sad i en Sæk og siden skulde afsløres som det nye Aar, der ad en Spaan skulde marchere ned paa Soldebordene for at uddele Nytaarsgaverne, der skulde falde ned fra Loftet. Det gjaldt om at faa vor nuværende Konge, som da var Prins, til at række Hænderne op imod hende for at gribe efter Gaverne, for at hun kunde syngede de to tarvelige Linier:

»Nej, sid nu stille,
lad vær' at pille« —

men det lykkedes fuldstændigt. Forinden var det imidlertid mislykkedes at faa Fru Aggerholm til at sidde rolig under Sæken; hun kunde nemlig ikke lade være at le, naar Anker Kirkebye, der havde et stort Imiteringstalent, legede Herman Bang og deklamerede: »Det bødes der for i lange Aar« med en Version, der lød:

»Det blødes der for med lange Haar«;

det gjorde han saa sindssvagt grinagtigt, at Fruen maatte le. Og Sækken hoppede paa det vidunderligste.

Men paa sin Vandring ned til Bordet kom hun til at sparke Prins Christian i Hovedet, og da han bag efter bebrejdede hende dette, var det, at hun udbød: »Ja, Gud, jeg syntes jo nok, jeg traadte i noget blødt!« — og ligesom hun havde sagt

det, vendte hun sig til mig og sagde: »Men du mildeste Himmel, hvad var det, jeg sagde?« — Men Prinsen lo med en saa hjertelig Latter, at jeg kan høre den endnu.

Adam og Johannes Poulsen var sjældne Gæster i Studenterforeningen; men det Aar, de var Russer, sagde de mit Intermedium til Nytaarskantaten frem, idet de laa i en Figur, der var lavet som Sindings den Gang omstridte Statue »Moder Jord« og var henholdsvis det gamle og det nye Aar. Jeg husker, at vi, der var gamle nok til at mindes noget, blev halvt uhyggelige over, at Adams Stemme mindede i den Grad om Emil Poulsens, at vi med lukkede Øjne kunde tro, at det var ham, der sagde Ordene frem.

Det lyder som et Eventyr, men er ikke desto mindre sandt, at mit Minde om Fru Johanne Luise Heiberg knytter sig til Studenterforeningen. I mit Rusaar holdt nemlig Professor Peter Hansen, det kgl. Theaters senere Direktør, Oplæsninger med derpaa følgende Kommentar af Goethes »Faust« — og til anden Del deraf var der ingen Tilhørere ud over en halv Snes Studenter og N. W. Gade, Fru Heiberg og Krieger. Hvorledes det gik til, husker jeg ikke; men vi unge væddede da om, at den, der først kunde komme til at tale med Fru Heiberg, skulde slippe for siden at faa Lov at give Omgange nedenunder. Nu havde min Fader en pragtfuld Udgave af Goethe med store Typer, og Fru Heiberg sad med en lille Täubner-Udgave; fræk som en Slagterhund marcherede jeg hen til Gade og sagde, at jeg saa, at Etatsraadinden sad med en Bog med smaa Typer; jeg vilde tilbyde hende min, hvori hun langt bedre kunde følge med.

Gade blev dybt rørt. Det var sjældent, sagde han, at Ungdommen tænkte paa de ældre, det vilde glæde ham at overrække Etatsraadinden min Bog, især hvis hun maatte beholde den ogsaa ved de følgende Oplæsninger; jeg fik ordnet det saaledes, at Bogen blev liggende til hende til hver Oplæsning, og saa oplevede jeg altsaa, at selveste Johanne Luise en skønne Dag kom hen til mig, trykkede min Haand og takkede for den dejlige Bog. — Jeg vandt selvfølgelig mit Væddemaal; men jeg oplevede samtidig for eneste Gang at staa Ansigt til Ansigt med en af Danmarks største Skuespillerinder.

Der var Folk, der siden sagde til mig: »Lignede hun ikke en gammel Jødekælling?«

Jeg kunde for det første, fordi jeg hader alt, hvad der hedder Anti-Semitisme, men dernæst ogsaa, fordi jeg selv kunde se og maaske havde en Smule Forstand, svare: »Nej, jeg saa i hendes Øjne, og jeg har aldrig i mine Dage set noget dejligere end denne gamle Dames Blik, da hun sagde Tak«. Det var som, ja, hvad skal jeg sige? — som noget, der fortalte mig langt mere end hendes »Erindringer«, som ikke gjorde mig nær saa glad, skønt de jo faktisk er genialt sat sammen, — genoplevede er de jo ikke.

Ganske ejendommeligt er det, at mine Erindringer om Fru Heiberg og N. W. Gade er saa nær knyttede sammen fra hine Forelæsninger af Peter Hansen; thi de skulde jo dø samtidigt. Fru Heiberg døde d. 21. December 1890, Gade nøjagtig samme Dag.

Mine Indtryk af de to Personligheder var, skønt de vel næppe har særlig Interesse, da de jo er ret flygtige, at Fru Heiberg var Naturligheden selv, medens Gade var meget teatralsk, mindede mig lidt om Bournonville, og jeg bygger navnlig dette Indtryk paa, hvad jeg oplevede ved den sidste Peter Hansen-Oplæsning. Der stod N. W. Gade frem og tolkede i dybe Ord og med mange Gebærder sin og vor Taknemlighed overfor Peter Hansen, medens Fru Heiberg holdt sig stille i Baggrunden. Peter Hansen har sat Fru Heiberg et Minde i »Dansk biografisk Lexikon« ved at kalde hende »en af sin Samtids ypperste Kunstnerinder«, — naa, men det var jo ogsaa ham, der som Chef for det Kgl. Theater betegnede Henrik Ibsen som »en Kraft af første Rang«!

Det er underligt, saa springende mine Erindringer fra Studenterforeningen bliver, jeg vil selv indrømme, at de plumper ned; men maaske bliver de netop derfor friskere, og naar jeg skal skrive »min Ungdoms Bog«, synes jeg, det er Synd at rode i den, at flytte paa det; jeg har Indtrykket af, at jeg sidder og snakker gammelt med min bedste Ven, og derfor falder Ordenen i et Kaos, der fødes af et fælles »Kan du huske?«, som ingen har Ret til at tage fra os.

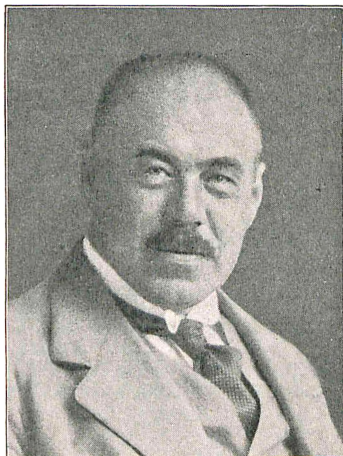
Jeg vender altsaa efter disse Digressioner tilbage til mine Studenterkomedier, hvor jeg dog levede en stor Del af min bedste Tid. Og saa er det mere de levende end de døde, jeg skal tale om.

De Medarbejdere, jeg havde der nede, Andreas Buntzen, Carl Arctander, Gnudtzmann og last, not least Ejnar Bruun, var og blev mig gennem Livet trofaste Venner, og jeg kan ikke finde de Superlativer nok, hver af dem fortjener; men eet kan jeg sige, at da Overretssagfører Thorsten Larsen traadte til som vor Afløser, hvad han var paa den kønneste og fineste Maade, fandt vi i ham den bedste Kammerat, den mest forstaaende — ja, kan man sige »Tagen Hensyn'er«, der kunde tænkes, og han var saa fin i al sin Arvtagen, at han aldrig saarede en af »os Gamle«. Det vil maaske glæde ham, at jeg kan bringe ham den Hilsen fra Axel Sørensen, at min gamle Ven sagde: »Lad os dog være himmelglade for, at han har den samme Manér som vi!« Det har han ogsaa, og jeg tror slet ikke, at Manéren er daarlig.

Nu har jeg talt saa meget om de Kvinder, jeg traf og satte Pris paa i Studenterforeningen; derfor er det vel ikke af Vejen, at jeg vender tilbage til mine mandlige Kammerater.

Men om dem skal der kun fortælles de Anekdoter, som har den Fordel fremfor andre, at de selv kan kontrollere deres Sandhed.

Jeg begynder her med mine Minder om de ledende Seniorer, og det er ikke den beskedne Dr. Bøchers Skyld, at hans Navn først falder mig i Pennen. Grunden er vel nok snarest den, at han er den af alle de ledende, der har holdt sit Arkiv — Privatarkiv altsaa — i den bedste Orden, og naar jeg blader i det, mindes jeg ogsaa, hvor haardt angreben den elskværdige

DR. E. BØCHER

Doktor var, især i Bladet »Forum«, der redigeredes af »English House«s nuværende Direktør, Hans Holten, som slet ikke havde saa lidt af en poetisk Aare, som han udnyttede under Mærket »Skriverhans«. Men Grunden til alle disse Angreb var vel nærmest, at Bøcher i sit Seniorat havde en meget vanskelig Mand, cand. jur. Otto Jensen, som kommanderede ret brutalt, og man mente, at han var den egentlige Aarsag til, at Bøcher, der navnlig igennem sin udmærkede Frues musikalske Forbindelser — hun havde endda selv sunget »Carmen« paa det Kgl. Theater, — i særlig Grad fik musikalsk Assistance til sine Lørdage, og der var jo enkelte Folk, der ikke var musikalske.

En morsom Skovtur fandt Sted under Bøchers Seniorat, og i den kom jeg til at spille en Rolle, som hverken var tiltænkt mig, eller jeg havde tiltroet mig selv at udføre.

Meningen var, at Turen skulde være gaaet til Hveen, men der blev noget Kludder deri, saa at man maatte rette sine Skibe mod Nivaagaard, hvor Godsejer Johs. Hage var en gæstfri Vært. Hvad der skete forinden er lettest fortalt igennem en ganske kort Notits i »Vort Land« d. 9. Juli 1906, som lyder:

»Paa Grund af forskellige Omstændigheder maatte Studenterforeningen opgive paa sin Skovtur igaaer at besøge Hveen, og i sidste Øjeblik besluttedes det at sætte Kursen til Nivaa paa Besøg hos Godsejer Hage. For at bøde paa dette bad Senioratet Forfatteren Knud Bokkenheuser skrive en Sang. Varslet var kun en Formiddag, hvor han desuden eksaminerede til Artium, men imellem Examinationerne lykkedes det ham dog at faa en kvik Sang afleveret til Trykkeriet i rette Tid. Den gjorde stor Lykke.«

Dette er en virkelig Begivenhed, og det mærkeligste ved det hele var, at jeg havde Professor Paludan til ministeriel Censor, og han var, hvad sikkert de fleste vil indrømme mig, — navnlig inden Frokost, hvor Sangen blev til, — den vanskeligste Meddommer, man kunde have i Dansk, da han bestemt i de danske Stile forlangte overholdt den Dialekt af Dansk, man da kaldte Palu-Dansk, — og det var ikke let at lære sine Elever det.

Det var ved Bøchers Rusgilde, at jeg havde mit store Sam-

menstød med Otto Borchsenius, som ikke kunde døje min efter min Anskuelse bedste Bog, »Drejers Klub«, og da jeg i Intermediet havde kaldt ham »den dannespragledede Borchsenius«, var han vred paa mig. Gnudtzmann, der holdt med mig i Striden om Bakkehus-Udstillingen, som jeg endnu hævder var det reneste Humbug, pustede til Ilden, og vi to sad overfor hinanden og spyede Gnister, skønt vi vel nok ved nærmere Eftertanke kunde have fundet den modus vivendi, to gentlemen, der vil til samme Maal, men blot ad forskellige Veje, altid burde kunnet finde. Hverken med Borchsenius, Paludan eller Alfred Ipsen er det nogen Sinde lykkedes mig. De var vel ogsaa nok saa nogenlunde tre Alen af eet Stykke, der ikke kunde maales med min æstetiske Tommestok.

Det var under Bøchers Seniorat, at Blicher-Busten blev afsløret ved en fortræffelig Sang af Carl Dumreicher og en lige saa dansk Tale af Sophus Bauditz, som vist nok denne Gang sidst optraadte officielt i Foreningen. Jeg husker, at der var 300 Kr. til overs fra Indsamlingen til Busten, og at Dr., Etatsraad Arnold Gamæl ved Soldet om Aftenen forøgede denne Sum med 1000 Kr., som gav Grundsummen til det nuværende Blicherfond.

Paa et Bal, der fandt Sted under Bøchers Seniorat, var jeg første Gang sammen med Herman Bang, som jeg senere lærte godt at kende, da vi blev Kolleger paa »København«. Den Aften var han paa Bal, fordi han skulde ledsage sin Guldatter, Frøken Dahl, en Datter af Redaktør Kr. Dahl. Han holdt en Tale, hvor under han spadserede paa Vindueskarmene hele Salen rundt og raabte, skreg og gestikulerede; men nægtes kan det ikke, at han talte glimrende.

Senere paa Aftenen, midt under Ballet, greb han fat i mit Kjoleknaphul og underholdt mig i over en halv Time om, hvilke Kræfter han havde ofret paa »Mikaël«, og hvad nu »De uden Fædreland« kostede ham af Blodsdraaber. Skønt Samtalen var meget interessant, var jeg fuldstændig skør, da den var endt; vi stod nemlig midt paa Gulvet, og rundt om os hvirvlede de dansende Par, hvad han ikke syntes at mærke. Jeg maa erindre om, at man den Gang virkelig dansede i

Studenterforeningen, ikke som nu spadserede, eller hvad man skal kalde det.

For at gøre Herman Bang færdig, maa jeg fortælle, at han en Gang senere havde lovet at læse op dernede, og, da jeg da kendte ham bedst, blev jeg attacheret ham, hvilket ingenlunde var nogen let Opgave.

Han forlangte at hentes og bringes i Vogn fra Lille Strandstræde, hvor han da boede. Han ønskede ikke, at nogen nyfigent overbegloede ham, naar han fra Senioratsværelset begav sig op til den store Sal; Trappen skulde være tom. Han bad om en lav Tribune, hvorpaa der skulde staa et Bord og to Stole; den ene skulde staa bag Bordet og vende Ryggen til Publikum. Paa Bordet skulde der staa to Lys, hvoraf det ene kun skulde være tændt. I Kunstnerværelset ønskede han en Flaske Champagne, hvoraf kun han og jeg maatte drikke, og han vilde forlade Foreningen umiddelbart efter Oplæsningen, lige saa lydløst som han var kommen, saa at der altsaa heller ikke ved hans Bortgang fandtes nysgerrige Ansigter paa Trappen. Det lykkedes at gennemføre alt dette, men kun med stort Besvær. Og Lykke gjorde han baade ved sin ypperlige Oplæsning og sin i høj Grad sælsomme Færd. Han kunde jo ikke gøre for, at han var saadan!

Det var ogsaa under Bøchers Seniorat, at den før omtalte islandske Revue blev opført, hvori Alberti spillede en fremragende Rolle ved Siden af Drachmann. Det fortæltes os siden, at Ekcellencen var blevet saa vred over, at Kronprinsen havde været til Stede ved en Forestilling, hvori en Minister var blevet haanet, at han henvendte sig til Kong Frederik og beklagede sig herover; men Majestæten havde svaret, at han ikke vilde blande sig i, hvor hans Søn søgte sine private Fornøjelser.

Blandt de helt unge, der medvirkede ved denne Revue, var ogsaa nuværende Kontorchef i Laane- og Diskontobanken, Kaptajn Brock, som mærkelig nok ogsaa i Stykket var Kaptajn, men rigtignok til Søs, og han gjorde stor Lykke med en Vise, Dumreicher havde skrevet, og som handlede om Søsyge paa en saa levende Maade, at adskillige af de tilstedeværende fik Kvalme. Det kan jo dog næppe forringe Kunst-

nerens Fortjeneste, at jeg véd, at der er Folk, der har saa fine Fornemmelser, at de bliver søsyge, blot de ser en Kontorchef i Marineministeriet. Tilfældet skal, maa jeg bemærke for at forebygge Misforstaaelser, dog være indtruffet længe inden, at min fortræffelige senere Studenterkammerat, Digteren Axel Juel, havde anet, at han kunde og vilde blive Kontorchef der oppe.

Det var ogsaa under Bøchers Seniorat, at Axel Sørensen med sin levende Evne til at gribe en Melodi og en Stemning, ved et Ruspilde skrev den eneste tyske Sang, han vist har skrevet. Det var Melodien: »Ein flotter Studio«, der havde inspireret ham, og Visen fortjener at citeres in extenso; den blev sunget hele Natten der nede og bagefter paa Gader og Stræder og lød:

»Heil dir im Siegerkranz
 du unser bester Glanz,
 werthvollste Michels-Gans,
 entzückt uns gar und ganz!
 In dulci júbilo
 anjauchzen wir dich froh,
 du flotter Studio
     hohoho, hohoho, ho ho!
 Dein Leben lang
 mit Sang und Klang
 du liebst ja Wein und Weiber und Gesang;
 Juchheisa doch,
 ein Gläschen noch
 hohohohohohoho hoho!
     Hoch, Hoch!
 Kommst du dann vom Sollen
 auch ein Bischen voll
 von den grossen Bollen,
 nimm es nicht mit Groll:
 Wirst du nur nicht beet, Rus,
 wirst du nur planet, Rus,
 lass die Rollen rollen,
 das ist nicht so toll:
 Heute bist du rex, Rus,
 nächstes Jahr nur Ex-Rus,
 zeig beim Basseralle, du bist echter Rus!«

Efter Islandsrevuen gjorde vor Tids bedste Studentskuespiller, Dr. Edgar Madsen, sit Mesterstykke, da han som »Jeppesen Madkær« afslørede en Statue, der blev overrakt Islands Alting af det danske Folketing. Den forestillede »Erik den Røde«, var tænkt i Legemsstørrelse og rødt Marmor, men da dette var for dyrt, havde han nøjedes med at fremstille Erik den Røde »som lille« i hvidt Gibs, og ved Afsløringen viste det sig at være — 7016, Sylvester Hviids berømte Reklamefigur.

Jeg kommer derved ind paa Dr. Edgar Madsens Indsats i Løjerne i Foreningen, og jeg fornærmer sikkert ingen, naar jeg siger, at han som Skuespiller var primus inter pares. »Strandæselet« eller bare »Æselet« kaldte vi ham, og han lyder Kæle-navnet den Dag i Dag; det kom vist af, at han en Gang havde spillet en Havnesjover, der bar dette Epiteton ornans. Vi glemte helt, at der i en saadan Tiltale overfor fremmede kunde være noget krænkende, og jeg husker Publikums Forfærdelse, da jeg efter en Gentagelse, medens Medlemmernes »Besøgende« gik ud af Salen, raabte op til ham: »Aa, hør, Æsell!« — men det hele opløste sig i Jubel, da »Æselet« oppe paa Balkonen viste sit halvt-afsminkede Gamin-Ansigt og svarede: »Ja, hva' Fa'en er der nu?«

Dr. Madsen var den flittigste og omhyggeligste af alle Skuespillerne, og han var altid villig til at møde og med paa de frækkeste Løjer. Selv kunde han ogsaa en Gang imellem slaa bag ud; jeg husker saaledes ved en Opførelse af Ingeniør Ejnar Bruuns og min Parodi paa »Jægerbruden«, at han overraskede den onde Jæger (Overretssagfører Cornelius Olsen), der laa død ude ved Rampen, med at have en Sifon med Sodavand indenfor sin Kappe og paa det højtideligste Sted at sprøjte Liget det ned i Ansigtet. Det gav et Spjæt i den afdøde, men han klarede Situationen ved at løfte Hovedet let og udbryde:

»Sodavand uden Whisky!
Sikken no'et Svinerisky!«

»Strandæselets« mange berømmelige Gærninger vilde det blive for vidtløftigt her at opregne. Han har overhovedet kun een eneste Fejl, og det er, at han for et Par Aar siden har nedsat

sig som Læge i Aakirkeby, som — hvad enhver Skolepige ved — ligger inde i Landet, og det er et højst uheldigt Opholdssted for et »Strand-Æsel«, som savnes haardt her i Byen baade af Studenterne og sine private Venner.

Det eneste Seniorat, vi Skuespillere og Forfattere ikke kunde med, var Senioratet West i 1909. Det var et Blandings-seniorat, og der sad nogle ganske forunderlig uforstaaende Mennesker i det. De havde een Mening den ene Dag og en anden den næste.

Det vakte derfor alle frivilligt assisterendes Harmen, at Senioratet, efter at Nytaarsrevuen havde været gentaget flere Gange under stor Tilslutning, pludselig forbød den, fordi den indeholdt

fornærmelige Ytringer mod daværende Kultusminister Enevold Sørensen, der var fremstillet som »et Faar fra en Enefold«.

Følgen blev, at vi dannede »Studenterforeningens Redningskorps«, der havde til Opgave det ene: »Studenterforeningens Vel«. Vi vilde bevare vor Ytringsfrihed, og vi fik alle med. Den Dag, Senioratet havde inviteret os til det obligate Afskedsgilde, sagde vi alle som een Nej og tvang to Statister til at tage mod Indbydelsen, medens vi andre festede ude i Andreas-Ordenens Bygning i Frederiksberg Allé. Der blev sunget Viser af os alle sammen, og vi iværksatte virkelig en kraftig Strike; først lo man ad os, men siden, da vi fik selve Conrad Møller gjort til vor Helgen, og der gik Ry af vore lukkede Møder, tog man os mere i Alvor, og senere Seniorater regnede med os som en Faktor, man aldrig gik udenom i Foreningen.

Som før omtalt fejrede vi siden Bauditz ved en stor Fest; men Conrad Møller-Festen var vor første store Sukces. Vi havde alle vore Tegnere med, og de havde fremtryllet »de 13's Udstilling«, der altid drejede sig om Conrad Møller. Kata-

DR. EDGAR MADSEN,
»STRANDÆSELET«.

loget over de 13 Numre kan maaske genkalde Erindringen om disse Mesterværker. Det lød:

- 1) Klaverer fra Tiden omkring Conrads Fødsel.
- 2) Klaverer fra Tiden efter Conrads Fødsel.
- 3a) Conrads første Tangent.
- 3b) Conrads Forældre ere Strenge imod ham.
- 4) Conrads Noder og Unoder.
- 5) Universitetspedalen modtager ham.
- 6) Conrad grubler over Filosofien.
- 7) Oppe til Filosoficum. (Hr. Sibbern ses i Baggrunden).
- 8) Conrad træder Karne-valsens.
- 9) Flygler fra Tiden før og efter Conrads Bryllup.
- 10) En Dame, der ikke har noget at hænge sin Hat paa, (bør tilhøre Fru Agnete Møller*).
- 11) Conrad holder Akkord.
- 12) Conrad bliver Helgen.
- 13) St. Lumbago-vagabundus bevæger sig med Elegance i de sfærere Regioner.

Til det sidste Billedes Forstaaelse maa der knyttes den Bemærkning, at da vi vilde kanonisere Conrad Møller, knéb det med at finde paa Navnet, men da han nylig havde lidt af Lumbago, fik han Tilnavnet »Lumbagovagabundus«, som han bærer den Dag i Dag med saa stor Ære; thi hans Lumbago er heldigvis nu saa vagabundus, at den snart er helt rabundus.

En lille Solo fra Kantaten ved hans Indvielse vil vække alle musikinteresseredes Interesse. I al sin Simpelthed havde den valgt »den glade Enkes« Melodi og lød:

»N. W. Gade,
Weyse, Heise,
I. P. E.,
Johan Svendsen
Fini, Robert,
Callemand,**)
Henrik Rung og Berggreen,
ukendt Komponist,
Kuhlau, Mozart, Grieg og Olfert
Jespersen.«

*) Conrads Svigerdatter, den yndefulde Fru Agnete Møller, født Goos. **) Dette skal være Hr. Gottschalksen!

Dette var, skulde man synes, alt, hvad selv Hornung og Møllers Klaverer kunde taale, naar Harmonien ved Gildet skulde bevares. Men det mærkelige var, at Flygelet blev udsat for et endnu værre Angreb.

Pludselig rejste en af Komitéen sig og meddelte, at Conrad Møller havde skænket det af Hornung og Møller udlaante Flygel til Redningskorpset, og at man nu vilde bortlodde det. Lodderne kostede 35 Øre, — tre for en Krone —, og der blev solgt for flere hundrede Kroner Lodder. Sagen var, at der var Underskud paa Festen, og det skulde dækkes. Det mærkeligste var, at de fleste troede paa Alvoren i det hele, og selv Conrad Møller blev nervøs. Axel Sørensen købte i Naivetet 3 Gange 3 Lodder, — i hans efterladte Papirer ligger endnu No. 59, — Resten har han vel ikke turdet vise Konen! — og som det gik ham, gik det flere; men Situationen reddedes ved, at Conrad selv vandt sit Flygel.

Der var dog ogsaa Alvor i denne Fest. Den var baaren af en hjertelig »Villen sige Tak« fra de yngre til vor første Visesanger, og vi havde alle kappedes om at gøre Festen saa fin og varm for ham som muligt. Bedst fandt dette muligvis Udtryk i den Sang, Carl Dumreicher havde skrevet til — »nkl« — Conrads berømte Mærke, og hvoraf jeg skal citere:

Og endnu det hænder en gammel Student
 en Aften, naar Tusmørket falder,
 at stille han nynner en Sang, han har kendt,
 og hvori nu Minderne kalder —
 og smilende han husker da: Javel,
 den Vise bær' jo Mærket — nkl.

Man siger, Studenten er ikke som før,
 at endt er hans Herrelivs Dage.
 Naa — endnu har han dog sit gode Humør
 og endnu sin Sanglyst tilbage.
 Men Visen selv — gaar den ikke paa Hæld —
 aa nej, naar blot den mindes — nkl.

Saa tag da af os, som nu træder dit Spor,
 den Krans, vi om Skuldren dig slynger,
 bestandig dit Hjerte dog dernede bor —

i Aften vi nu dig besynger.
Til dig Studentersangen staar i Gæld,
til Conrad Møller eller — nkl.

Conrad Møller-Festen var for de tilstedeværende lige saa uforglemmelig, som han selv og hans elskelige Personlighed vil være det for alle os, der kendet ham, skatter ham og ser op til ham. Det er ikke for intet, at vi gjorde ham til vor »Helgen«, — endda under saa spøgefulde Former, at han kanoniseredes i sin Svigerdatters Frisérkaabe —; han staar som Typen for den nyere danske Studentersang, og han var vel ogsaa den, der først helt mestrede Pointens Kunst. De Forfattere, der siden traadte i hans Fodspor, har ham meget at takke for som deres Mester og Lærer!

Blandt dem, med hvem jeg i de senere Aar skrev Revuer, har jeg en ganske særlig Grund til at mindes Ingeniør Ejnar Bruun, der havde en ejendommelig Evne til netop at tage fat der, hvor en anden var ved at løbe tør. Det var mest Nytaarskomedier til den nye Bygning, vi to har skrevet sammen; vi sad gerne i det lille Kassererkontor og leverede vore Sager op til den utrættelige Instruktør, Direktør Vilhelm Petersen (»Peter Vilh«), efterhaanden som de blev færdige.

Samarbejdet mellem Forfattere og Instruktører var ikke altid lige let. Der var jo nogle, der var mere herskesyge end andre, og dog husker jeg egentlig kun en ganske enkelt virkelig Konflikt; den havde jeg med min gamle Ven og Elev Egill Rostrup, og den bilagdes hurtigt. Han havde en egen brutal Maade at virke paa, og bl. a. havde han, hvad jeg ikke vidste, den Manér at affyre en Revolver, naar der var noget, der mishagede ham, eller han ønskede at standse Prøven. Jeg kom saa en Aften op paa den store Sal for at aflevere ham et Stykke Manuskript. Paa Scenen stod en Del unge Mennesker, hvoraf de fleste var mine gamle Elever, der plejede at behandle mig med respektfuld Elskværdighed.

Ligesom jeg styrer hen mod Rostrup, fyrer han et Skud af omtrent lige i Ansigtet paa mig; jeg var ærlig talt af lutter Forbløffethed ved at sætte mig paa Halen, men inden jeg kunde samle mig, knaldede der endnu tre, fire Skud af, som fik mig til aldeles rasende at flygte ned i Senioratsværelset, hvor jeg

søgte at afsvale min Vrede til Rostrup, der vel nok havde indset, at han havde drevet sin Spøg lidt for vidt, kom ned og gjorde mig god igen. Det var han, Charmeur som han er, hurtig Mand for.

Rostrup er Student fra Bokkenheusers Kursus; men han var den Gang lige saa luddoven, som han senere er blevet en flittig Mand. Da han var oppe til Artium, som han tog med den mindste tredie Karakter, der er præsteret her til Lands, var Dansk hans sidste Fag, og jeg var baade hans Demissor og Examinator. De sidste to, tre Dage før Eksamen havde jeg læst med ham omtrent fra Morgen til Aften for om muligt at indhente det forsømte. To Timer inden han skulde op, var vi i Litteraturhistorien naaet til Hauch, men da var han saa dødræt, at han smed sig paa Sofaen og erklærede, at han nu ikke kunde samle en Stump mere. Jeg gennemgik dog Hauch for ham, men jeg mærkede tydelig, at jeg prækede for døve Øren.

Saa mødtes vi ved det grønne Bord, og det første, den ministerielle Censor sagde, var: »Naa, lad os saa høre noget om Hauch!« Jeg blev rædselsslagen, og Egill ikke mindre, men med den største Ro sagde jeg: »Hauch! Aa, ham hørte jeg jo i Gaar, skal vi ikke tage noget andet?« — og Censor, det var for Resten afdøde Dr. Winkel-Horn, svarede godmodigt: »Jo, lad os saa høre lidt om »Kærlighed uden Strømper«. Dette var Vand paa Rostrups Mølle; thi det var Sager, han havde studeret con amore udenfor sit Kursuspensum. Han fik ug. i Dansk Litteraturhistorie, satte ganske vist Karakteren noget ned ved sit Oldnordisk; men det var denne lille Behændighedskunst fra min Side, der gjorde ham til Student.

Samme Aar — det var i 1894 — debuterede han ved Julegildet i Foreningen paa en mildest talt meget original Maade, der ogsaa viste den Selvtillid, som i mange Maader baade var hans Fejl og hans Styrke.

Han havde, skønt Rus, faaet det Hverv at fremsige en Art Prolog, der skulde forestille det gamle Aars Afsked og ende med, at han skulde uddele Nytaarsgaverne.

Ingen menneskelig Magt kunde formaa Asenet til at prøve først. Tæppet gik op, og jeg ser ham endnu staaende ved

Gavebordet i Baggrunden af Scenen, hyllet i en sort Kappe og med et langt hvidt Skæg.

«Det er forbi —»

begyndte han med Gravrøst; men saa kunde han ikke huske mere. »Det er forbi!« fortsatte han i en blidere Form og Tonart; men det hjalp ikke. Han ilede saa hen til Sufflørkassen, stampede fortvivlet i Gulvet og brølede: »Det er forbi!« — men i sin Selvsikkerhed havde han ikke en Gang givet Suffløren sit Manuskript, saa denne var lige saa hjælpeløs som han, og Følgen af det var, at Tæppet under skraldende Latter maatte gaa ned; det var forbi med det samme.

Betegnende for ældre Tidens Respekt for Studenter og Studenterforeningen er det, at min gamle Fader, der altid var med til de Gilder, hvor jeg havde skrevet Komedier, blev meget indigneret over denne Begivenhed, og da Rostrup efter Soldet ved Kaffen hilste paa ham, der ogsaa var hans gamle Lærer og Examinator og holdt en Klat af denne »grand danois Hvalp med al dens Charme og Unoder«, som han plejede at kalde Egill, var han temmelig kølig imod ham. For at slaa Uheldet hen i Spøg sagde Rostrup saa: »Ja, Hr. Professor, der er kun een Gang tidligere, jeg har kunnet lige saa lidt af mit Pensum; men da klarede De Sagen for mig. Det var, da jeg var oppe i Mathematik til Artium hos Dem«. — Det skulde han ikke have sagt; thi den Gamle blev rasende og svarede: »Det var ikke Skik i min Tid, at man haanede examen artium i Studenterforeningen!«

En enkelt munter Episode fra en Prøve paa Studenterkomedie rinder mig med det samme i Hu. Vi skulde under Senioratet Hedemann opføre »En Spurv i Tranedans« paa Casino; men Prøverne afholdtes selvfølgelig paa Salen i Studenterforeningen. Hedemann var selv Dronning Gunhild; han vaklede jo i lang Tid imellem, om han vilde være Skuespiller, Lærer eller Præst; han endte som det sidste; men i de Dage tog han sin Opgave højst alvorligt. Da vi nu ikke havde nogen Klap, hvorfra Dronning Gunhild kunde stige op fra Mosen, maatte den »ærede ledende Senior« sidde paa Hug paa Scenen, til det Øjeblik kom, da han skulde stige frem som Dronning. Denne Stilling

var i sig selv besværlig; men den blev yderligere komisk, fordi det i Skovdekorationen tog sig ud, som om han foretog et højt

DET SIDSTE NYTAARSGILDE I DEN GAMLE SAL

nøvendigt Ærinde henne ved Buskene. Men Jubelen brød dog først ud, da hans Stikord faldt, og han rejste sig og begyndte med de klassiske Ord: »Oh, hvor det letted'!»

Det var Overretssagfører Oscar Lehmanns Fortjeneste, at Julegilderne forvandlede til Nytaarsgilder under hans Seniorat

og antog langt mere storslaaede Dimensioner end før. Selv var han en fornøjelig og fiks Vise- og Devise-Forfatter, og navnlig en enkelt Vise om Købekontrakten af den nye Grund i Aborreparken, formet i fuldt juridisk Maner til Gammelmandsgildet ved Afskeden med Gammelholm mindes jeg som en af hans bedste.

Bandt de meget aktive Seniorer var nuværende Fuldmægtig Max Viale. Han var Økonomisenior, og som saadan har han indlagt sig meget stor Fortjeneste af Foreningen; men vi, der skulde arrangere, havde sommetider i al Venskabelighed Konflikter med ham paa Grund af hans »Nærighed«. Et af de første Sammenstød, jeg havde med ham, var, da en Reyue, hvor Asger Ryg skulde vende hjem til Fru Ingeborg og fandt sin Kone med Tvillinger, skulde gaa. Da Dekorationen ved en af de sidste Prøver kom frem, — Meningen var, den skulde forestille en Hal —, viste det sig at være et almindeligt tapetseret Værelse, der kunde tænkes at være lejet et Sted i Mayonnaise-Kvarteret. Selvfølgelig blev vi to Forfattere — Rektor Hartvig Møller og jeg — aldeles oprørte over denne Blasfemi; vi fór hen til Viale og protesterede mod denne Opfattelse af en middelalderlig Hal; men han trøstede os roligt med at sige: »Dekorationen er da pæn; den er da i al Fald hell« — hvortil Hartvig Møller mundrapt svarede: »Men den er, Gud hjælpe mig, ikke Hal!« — og dette blødgjorde Viales Hjerter i den Grad, at han i et forbigaaende Anfald af Flothed indkaldte Forfatteren Gustav Bauditz, der i hine Tider ernærede sig som Landskabs- og Theatermaler (det sidste dog kun som gratis assisterende i Studenterforeningen) og lod ham omskabe det tapetserede Boudoir til en virkelig nordisk Hal, der gjorde en saa glimrende Virkning, som kun et Værk, skabt af denne Mesterpensel, kunde gøre.

Til Trods for disse Smaa-Skærmydsler med Viale, elskede vi ham alle sammen, og da han gik af som Senior, gav dette Anledning til en ganske ejendommelig Fest, der blev forberedt saaledes, at Ofret selv intet anede om den, førend han var midt i den. Efter Julegildet tilskrev Arctander, Hartvig Møller og jeg ham et Brev, hvori vi anmodede ham om at komme til Stede ved et Møde i Foreningen, da der var Ting, vi absolut

maatte have afgjort, inden Regnskabet afsluttedes. Til sin yndige Kone, som vi desværre ikke kunde have med, men som vi havde indviet i vort Anslag, sagde han, da han fik Brevet: »Aa, kan de Bæster nu ikke lade mig i Fred, nu da jeg gaar min Vej!« — »Du maa gaa der ned, Max!« sagde hun blidt. Hun kendte nemlig vor Indbydelse, der lød paa, at vi for at haane Viale vilde indbyde ham til en Fest saa overdaadig, at han maatte blive syg deraf. Der tegnede sig en umaadelig Masse Deltagere, der alle havde været »misfornøjede« med Viales Administration igennem Tiderne. De mødte alle i Kjole og Hvidt og samledes i Sangforeningens Lokale, medens vi tre Anstiftere i dagligt Tøj listede op paa den lille Læsestue for at tage imod Ofret, der ogsaa ankom intet anende paa aftalt Tid. Vi sad lidt og talte, men derefter forsvandt vi lidt efter lidt alle tre under et eller andet Paaskud, og da den sidste var gaaet — vi skulde jo klæde os i Galla — fik vi Forvalter Andersen til at laase Viale inde saa længe. Til sidst blev han utaalmodig, og da han mærkede, at han var lukket inde, begyndte han at blive gal i Hovedet og dundrede paa Døren; men Forvalteren hørte naturligvis intet.

Pludselig gik Døren op, og der stod vi tre Komitémedlemmer i Selskabsdress og førte Max ned ad Trapperne, fra hvis nederste Afsats til Forhallen der paa begge Sider paa hvert Trappetrin stod et kjoleklædt Medlem og hyldede ham med de haanligste Tilraab, hvorpaa han førtes til Bords, hvor vi indtog en lukullisk Souper, og der blev drukket Vine med de mest besnærende Navne.

Ved Bordet blev der udført en Kantate, hvis Solist var den altfor tidlig afdøde Skuespiller Lemche ved det kgl. Theater, en Broder til Lyngby-Doktoren, — det er med dyb Vedmod, vi mindes denne udmærkede Kammerat, hvis Kunst altid i Spøg og Alvor stod til Foreningens Tjeneste —. For at give et lille Indtryk af Kantatens — og som Følge deraf ogsaa Festens — Tone, skal jeg citere nogle Vers saavel af Solo som af Kor:

»Slavekirkens værste Slave,
nærlige Bandit!
Ej du mere Fest skal lave,
som du gjorde skidt.

Slavekognak du os skænked
og det bedste i os krænked,
Ve, Viale, M. Viale,
Gammelholms Skandale!«

Men vi var bekymrede; det prøvede Seniorat Falck var afløst af et Seniorat Godskesen, hvis Leder ganske vist bar sin Broder Overretssagførerens i 1887 prøvede Navn, men som ingen af os kendte uden deraf, at han, der for Resten nu er død og borte, havde skænket Foreningen et nyt Møblement til første Sal. Siden viste han sig som en meget habil, om end lidt upersonlig ledende Senior.

Saa lød i Solo en bekymret Røst fra Senioratet Falck til Rosamunde-Melodien fra »Bertran de Born«, smeltende sunget af Lemche:

Max Viale!
Den flygtige Falck, hvorunder vi sad,
har endt sit Kvad,
men Anker skrives endnu paa Blad,
de Blade saa hvide og rene!
Punchens Væld har endnu sit Kluk,
Værten sit lønlige Suk,
Godskesen er jo nok ung og smuk,
ak, men alene!

Max Viale,
helt sjældent du saa din blomstrende Viv,
dit Alt, dit Liv,
hun hvisked' dit Navn og et fristende: »Bliv,
forlad din Forenings Scene!«
Kassens Flor du dog hver en Kvæld
passede nøje og vel.
Godskesen venter kun stakket Held,
husk, han er ene!

Og siden sang — ligeledes til »Bertran de Born'ske« Toner
— Lemche de dragende Ord fra det nye Seniorat:

»Max Viale! Bliv her!
Over Bjerge du vinder,
du klarer hvert Skær,
bliv hos os, til Metoden vi finder
Du kan ikke la' vær',
om en Hals er vi, husk vi har Fjender!

En Krone vi gi'r for hvert Raad af din Mund,
— een fem og halvfjerds vel for to! — o. s. v.

Karakteristik for Festen var det ogsaa, at — hvor Tiden dog gaar — vi der, det var d. 9de Maj 1904, første Gang i Studenterforeningen hørte en Grammofon.

Sagen var, at Axel Sørensen paa dette Tidspunkt endnu, — saa meget han end havde digtet, — aldrig havde holdt en Tale i Studenterforeningen. Det vakte derfor Forbavselse, da Dirigenten pludselig rejste sig og sagde, at Overlærer Axel Sørensen hidtil havde sparet paa sin Stemme for nu at ødsle den til Viales Ære. Men endnu mere forbavset blev man, da Axel Sørensen slet ikke rejste sig. Da lød der pludselig henne bag Gardinet i Vindueskarmen en Tale, holdt med Overlærerens Stemme til Viales Ære.

Da vi skulde hjem, havde vi fundet paa noget nyt. Det var en Aftale mellem Senioratet og mig, naar jeg arbejdede med paa Nytaarskomedierne, at jeg, naar Tiden trak ud over Sporvognstid, da jeg boede paa Østerbro, skulde have en Droske^t paa Foreningens Regning. Hver Gang det skete, og det var tit, skrev Tjeneren til Senioratet en Seddel: »Bokkenheuser kørt hjem, Kr. . . .«. Da man en Gang senere, da dette var glemt, ryddede op i Senioratsskabet, fandt man en Mængde af disse Sedler, og dette gav Aarets Revueforfatter Lejlighed til at lade Fru Elna Jørgen-Jensen paa en skælmsk Maade variere Oplæsningen af alle disse Sedler, snart var jeg kørt hjem, snart var jeg »kørt hjem«. Men Viale havde med sin udprægede Sparsommelighedssans et skævt Øje til disse mange Droskeudgifter, han mente, at jeg kunde gaa, naar der ingen Sporvogn var, og det ene Ord havde en Gang taget det andet i den Anledning. Da nu Festen for Viale var forbi, erklærede vi, at der ikke var Raad til at køre ham hjem i Droske; han kunde køre hjem i Sporvogn. Det var langt ud over Sporvognstid; men ved venskabelig Overenskomst med Selskabet holdt der udenfor Foreningen en Sporvogn, oven i Købet med Bivogn, der kørte Hædersgæsten ledsaget af hele Selskabet til Raadhuspladsen. Det var Etatsraad, Dr. Arnold Gamél, der havde betalt den Fornøjelse, som sikkert ikke har været helt billig.

Ved at nævne Dr. Gaméls Navn kommer jeg til at tænke

paa Tilblivelsen af Erik Henningsens Billede fra den gamle Sal, »Fest paa Salen«, som det hedder. Det var nemlig ham, der reddede Billedet. Ideens Fader var jeg selv, og der blev tilstaaet en Sum til dets Fuldførelse; men det var langtfra nok for det Arbejde, der skulde ydes; saa traadte Arnold Gamél paa den grinagtige Betingelse, at han selv vilde være »blandt Forgrundslømlerne« til og støttede Sagen med en større Sum; andre fulgte efter, og Billedet blev malet. Først blev det tegnet i Sortkridt, og da var det egentlig bedre end som Maleri; thi Erik Henningsen er større Tegner end Maler. Saa havde vi det Mas med, hvem der skulde med. Der var mange baade store og smaa Ærgerrigheder, der gerne vilde portrætteres; men een vidste vi maatte være Midtfiguren i Billedet; det var det foregaaende Aars ledende Senior, Forstander A. T. Høy paa Jægerspris. Han blev det da ogsaa, det er ham, der staar oppe paa en Stol og deler Sangene ud. Og hvorfor skulde han netop være Midtfiguren?

Det sagde sig den Gang af sig selv; det var ham, der i de Dage var Typen paa en ledende Senior. Han ejede ikke en Gnist af den Selvherskervigtighed, der sommetider betager en saa mægtig Mand, han var heller ikke Allemands Ven, men han var den, baade ung og gammel kunde gaa til baade i de Timer, hvor vi spøgede, og naar der var noget, der trykkede den ene eller den anden. Altid var han glad, hjertelig og hjælpsom. Han spurgte aldrig hvorfor eller hvordan, han forstod øjeblikkelig, og han var vel nok over bredden Bord den muntreste Kammerat, man kunde finde.

Naar Erik Henningsen skulde male paa sit Billede, behøvede han foruden sin øjeblikkelige Model een, der skulde faa vedkommende til at se livlig ud og desuden kunde danne Skygge for den næste; dertil blev jeg anvendt; jeg sad Aften efter Aften og underholdt Modellen, og det gik altid godt. Men Henningsen skulde desuden have Røg i Salen, som jo var tom, medens han malede. Dertil meldte sig frivillig en Student, som ellers gjorde en ret latterlig Figur i Foreningen og blandt Kammeraterne gik under Navnet »Gimmerlam«. For at faa Lov at komme med blandt »Baggrundslømlerne«, sad han hver Aften og pustede Røg ud af en lang Pibe, og det maa have

været en haard Tørn; thi han røg ikke selv, men med paa Billedet kom han da — meget langt tilbage.

Naar vi taler om de lidt komiske Studenter, kan jeg ikke lade være at mindes Lewerk-husen, hvis Navn stadig gav Anledning til Omfortolkninger. Han er nu død og børte; men enhver Student fra 80—90'erne husker ham; han var ikke saa lidt forstyrret og hyppig Genstand for de yngres Narrestreger, hvad der var fristende, men egentlig Synd. Det hændte endda en Gang, at man fandt paa at drille et konservativt Seniorat ved at opstille ham som Senior, og først i sidste Øjeblik lykkedes det at hindre, at Opstillingen fandt Sted.

Han skrev lange Anker i Protokollerne, og naar Senioraterne kun besvarede dem med »Læst«, beklagede han sig, indtil en Senior fandt paa at besvare dem med »Ikke Læst!« — Saa-danne vittige Svar var ikke sjældne i Ankeprotokollerne. I Madprotokollen stod der saaledes en Gang, at Værtens Bøf var haard som Saaleleder, og Senior, nu Overretssagfører Schia-witzsky Dalberg, svarede mundrapt: »Det kommer af, at hans Stedfortræder er Skomager!«

Det var den lille pukkelryggede Skomager Aas, som boede i den lille Pavillon, der hørte til Foreningsbygningen; han brugtes til Sufflør og Sminkør ved vore Forestillinger. Naar Værten, der var Marketender, var ude at rejse, besørgede Aas Maden, og den var sædvanligvis endnu værre end, naar Værten var hjemme, hvilket til Dato vil sige noget. Samme Aas huggede for Resten alle Komodie-Manuskripterne, der blev brugt til Suffløreksemplarer, og solgte dem i dyre Domme til Samlere. Jeg har med største Forundring langt senere truffet mine egne Manuskripter rundt om i Verden — solgt af Aas til Liebhave, medens jeg selv ikke har kunnet opdrive dem.

Saa var Westermann noget andet! Der var ikke den Del eller Ting, denne Tusendkunstner ikke kunde lave i Retning af Udstyr. Det kunde gælde kunstige Figurer, Flyvemaskiner, store Ophængninger under Loftet, som paa et givet Signal skulde falde ned som Gaver ved Julegilderne, alt arrangerede han, og for ham var det »nur Behändigkeit, keine Kunst«; men een Gang var det hele dog nær gaaet galt, det var ved et Nytaars-gilde, hvor der var anbragt store Papirluftskibe oppe under

Loftet. Og pludselig midt under Soldet gik der Ild i det ene Luftskeib.

Nu maa man huske, at i den gamle Bygning var der kun een eneste Nedgang; det er forunderligt, at Brandvæsenet endnu den Gang tillod, al vi arrangerede disse Fester, og at Scenen var saa brandfarlig, som den var. Da vi flyttede til den nye Bygning forlangte de straks et Theater af Asbest; og havde vi ikke haft Erik Jørgen-Jensen, som forærede os det, havde det ikke været der den Dag i Dag, og alle vore Revuer var blevet udelukkede.

Men, som sagt, der gik Ild i Luftskeibet oppe under Luftet, og der var lige ved at blive Panik, for alle vilde ud. Da gjorde Andreas Buntzen, som den Aften dirigerede, sit genialeste Værk i Foreningen. Han rejste sig og ringede med den af Amtsforvalter Knud Bauditz skænkede Klokke, saa det skar gennem Salen. Han ligefrem befalede enhver at blive paa sin Plads og kommanderede derefter to af os, — den ene var mig — til at gaa op paa Bordene for at rive det brændende Flyveskeib ned, og for hver Flage med Ild i, der faldt, skulde Bordformanden trampe løs paa det; der blev højtidelig Stilhed i Salen, medens dette gik for sig, og til Ære for Buntzen og de danske Studenter kan jeg sige, at der i dette kritiske Øjeblik ikke var en Sjæl, der rørte sig fra sin Plads. Alt blev reddet, og kort efter kunde Gildet fortsættes i normale Former. Men oppe paa Galleriet sad Westermann og græd. Han havde jo lidt sit første og eneste Nederlag i Foreningen, og det var ærligt talt Synd, at han fik det. Ja, nu er han død og borte.

Naar jeg taler om de medhjælpende som Aas og Westermann, kommer jeg ganske naturligt ind paa Foreningens Funktionærer. Da jeg blev Student, havde vi ingen Forvalter; det var en Mand, der hed Leemeyer, troer jeg, der som en Art Understøttelse for et havareret Livs Skuffelser fungerede baade som Kasserer og Inspektør ved Bygningen, navnlig ved Inventaret; men han døde, og saa kom der en anden Ordning, hvorved »Hans« efterhaanden blev til »Andersen« og til sidst til »Forvalter Andersen«, der nu oven i Købet som Anerkendelse for lang og god Tjeneste af Kongen selv har faaet

Dannebrogsmændenes Hæderstegn, som han bærer med fuld Ret.

Jeg vil gerne fortælle lidt om »Hans«, fordi der er saa mange unge, der gør ham Uret, da han jo har et stort Ansvar og skal være Bussemand.

Da han var »Hans«, ejede han den glimrende Egenskab, at alt, hvad man bad ham stille paa Plads, var der, naar det var forlangt. Men han gjorde det aldeles ikke som en Pligt; det var en Selvfølge, at han tjente den Forening, hvis Tjener han var; og han kunde saa sikkert som noget altid finde netop det Sted, hvor han skulde være, saa at vi kom til at stole paa ham. Havde vi under de mange Omskiftelser, vi ved Gildernes Forberedelse var underkastede, ikke haft ham, ved jeg, min Sandten, ikke, hvorledes vi skulde have klaret os. Det er meget vanskeligt at arbejde sammen i over 30 Aar med en Mand, som altid skal staa paa Pinde for en, selv i de mest sindssvage Situationer, uden at man finder et Punkt for en Konflikt; men jeg kan forsikre, at i netop dette Tidsrum har jeg arbejdet med Forvalter Andersen, og det har aldrig været Tilfældet, at vi to er stødt sammen. Jeg har Ord for at være hidsig, og jeg skulde gerne hvert Aar have »en lille Ballade« med Komitéen; men med Hans Andersen har jeg aldrig haft nogen. Det er hans og ikke min Skyld.

Nede i Glashuset ved Indgangen til den gamle Forening sad i mine Dage »Jens«, som havde afløst den enbenede Lars, »der vakled' mellem Huerne og Hattene, indtil de mange Glas i Vagten har gjort, at Hattene fik Overmagten.«

Jens havde ogsaa en vis Tilbøjelighed til disse Glas, men trak sig dog fornuftig tidlig tilbage for at købe sig et Hus paa Landet, hvor han vist nok endnu er en flittig Husmand, der ikke mere tilhører Historien, og det gør hans Efterfølgere ej heller.

Oppe ved Buffetten paa første Sal stod altid Foreningens første Tjener, som hvad enten han hed det eller ej, altid lød Navnet »Kresjan«; den første af disse Faktotummer, jeg har kendt, blev Ægidius' Arvtager som Foreningens Vært, senere har han ejet Vedbæk Hotel og ejer vist nu Taarbæks; han kom ikke til at spille nogen Rolle i mine Oplevelser; den næste Kresjan blev Vært paa »Café Gyldenløve« og saa husker

jeg ellers ikke flere Kresjaner, da jeg aldrig havde for Vane at tage paa Kredit.

Derimod husker jeg en Tjener, der blev til noget. Vi lagde ikke meget Mærke til ham oppe i Foreningen ud over det, at han var den hurtigste og flinkeste af dem alle, og saa havde han den mærkværdige Evne, at han kunde huske os alle ved Navn. Da han var kommet bort fra Foreningen, hvor vi kaldte ham ved et Fornavn, jeg ikke erindrer, traf jeg ham som Tjener paa Charlottenlund Badeanstalt, faa Aar efter som Overtjener paa Skydebanen og sidst som Kammerraad Mathiesen samme Sted. Det er jo ganske bemærkelsesværdigt, at to, der har tjent deres første Penge i Studenterforeningen, Kammerraad Nimb og Kammerraad Mathiesen, har drevet det til Førstestillinger indenfor Restavratørfaget, mon ikke den Lære, de gik igennem der nede ved at skulle præstere Dinéer til 40 og 60 Øre har været dem en god Forskole for Fremtiden? I alle Tilfælde er jeg ganske sikkert overbevist om, at den Omgangstone, der gjorde dem det let at færdes mellem »the upper ten«, har de lært ved Holmens Kånal.

Der var en lille Begivenhed, jeg aldrig glemmer, siden jeg nu en Gang er ved Tjenerne, fordi den gjorde et frygteligt Indtryk paa mig som ungt Menneske. Der var en lille, pukkelrygget eller skævrygget Tjener der nede, som altid gjorde Indtryk af at være fortrykt og genert; men jeg syntes i Grunden godt om ham. Da jeg gik fra Foreningen en Aften sent, var han den sidste, jeg sagde Farvel til. Da jeg næste Dag var paa Vej fra mit Hjem ned til Efterslægten paa Østergade Klokken lidt før otte, var der Opløb ved Holmens Bro. Jeg gik der hen og saa, at man havde opfisket en Mand, der havde druknet sig. Det var den lille Tjener. — Han spøgede i mine Drømme mange Nætter derefter, og jeg kan endnu den Dag i Dag se det uhyggelige Syn for mig, der brutalt brød ind i mine Studenterminders lyse Solskin.

Lidt udenfor Funktionærernes egentlige Række stod en Dame, som i en lang Aarrække var knyttet til Foreningen; hun kaldtes imellem os og i hurtig Tiltale kun »Pless«; hun var knyttet til den Kørnerske Theaterforretning og var Paaklæderske. Jeg maa sige, at hun var mageløs! Hun ejede den mest beundrings-

værdige Evne til »at lade være med at høre«, hvad vi sagde til hinanden, naar vi skulde klædes paa. En Replik som den: »Aa, vær saa venlig at give mig Bryst, Frøken Pless!« fandt hun ganske naturlig, og hun havde den Smag altid at kunne faa Parykker og Dragter til at staa til hinanden. Et mægtigt Arbejde bestred hun, særlig ved Karnevallerne, i Løbet af beundringsværdig kort Tid. Det er nu een Gang slet ikke nogen let Sag at snøre et Mandfolk i Ryggen, saa han kommer til at se ud som en Prinsesse. Og det har hun gjort for mig. Men det gjorde himmelsk ondt, og den Bøf, jeg skulde have ned inden Forestillingen, naaede ikke sit Bestemmelsessted.

Nu maa jeg gaa lidt over til mine svenske Venner fra Foreningen. Det var jo Skik, at vi skulde veksle Besøg ved visse Lejligheder, og første Gang jeg var Repræsentant for de danske Studenter i Lund, var Overretssagfører Arthur Henriques og Adjunkt Gundel mine Ledsagere; jeg var, for at bruge et svensk Udtryk, den ordførende, og da jeg vidste, at Turen kunde blive haard, — det var ved Hundredaarsfesten for Esaias Tegnér's Minde, — havde jeg formaaet mine udmærkede Kammerater til at tage over med første Baad om Morgen for at slippe tidligt til Lund, saa at vi undgik Frokosten, der ellers ventede os, hvis vi var kommet med det Tog, man regnede med. Vi tog straks ind paa Grand Hotel, men gik derefter ud paa Landevejen til Monumentet over Slaget ved Lund, som »förenade efterkommare« har rejst, og vi undgik altsaa alt, saa vi mødte fuldkomment friske til selve Festen.

Nu vidste vi kun, at vi i Lundagaard skulde gaa i Fakkeltog om Tegnér's Statue; vi mente, at Studentersamfundet ogsaa vilde lade sig repræsentere; men det udeblev, altsaa var jeg »ordførende«. Jeg havde jo tænkt mig, at det var tids nok, til vi kom indenfor; men næppe havde vi sat Foden i Lundagaard, hvor der var stuvende fuldt af Tilskuere, før det lød: »Nu kommer de danske Studenter!« — og vi tre sølle Mandfolk stod belyst af det straalende Fakkelhav og den ordførende traadte frem og hilste »bröderna från hinsidan« velkomne, og jeg maatte øjeblikkelig improvisere en Takketale, hvorpaa vi fik en Fakkeltale hver og gik rundt om afdøde Tegnér.

Saa kom vi op i »Akademiska föreningen«, og jeg tænkte,

vi skulde have noget at spise, men nej, vi kom ned i det, vi her hjemme kalder Senioratsværelset, og der fik vi Punch, og lidt efter kom vi op i selve Festsalen, og der fik vi ogsaa Punch, og vi blev mere og mere sultne. Det var forfærdeligt at gaa igennem! Og saa stod der oven i Købet en Talerstol, der lignede en mægtig Himmelseng, og hver Gang der skulde tales, blev der slaaet paa Gongon, og vedkommendes Navn blev raabt ud. Jeg vidste, at min Tur skulde komme, og endelig befandt jeg mig i Himmelsengen, og jeg maa alligevel have klaret mig godt; — thi da jeg gik ned igen, stod begge Lunds Redaktører ved Foden af Himmelsengen og bad om mit Manuskript til deres Blad. Da jeg forsikrede dem om, at jeg altid har improviseret og aldrig bruger Manuskript til mine Taler og Foredrag, troede de vist nok, at det var Løgn. Men sandt er det nu alligevel.

Saa kom vi da endelig op til Maden. »Gubben Ask« og Domprovst Eklund tog sig faderligt af mig. Vi fik »smörgås« først. Og jeg trængte saa rædselsfuldt til noget varmt. Klokken var vel blevet 12. Vi fik »supar«, baade »renade« og krydrede; og jeg huggede i Fortvivlelse løs paa Smørugaasen, der for øvrigt var udmærket. Langt om længe naaede vi saa op til det varme Bord, hvor jeg havde den Ære at have selve Rektor Blix til Vært, og da saa Maden kom, var det Flæskesteg, som vilde have vendt sig sytten Gange i mig, om jeg skulde have haft den ned paa den Tid af Natten.

Naa, Tiden gik, og vi gik ogsaa hjem til Grand Hotel, ledsaget af muntre og syngende svenske Kammerater. Nu ved jeg ikke rigtig, hvorledes det er arrangeret med Lejlighedsforhold i Lund; men jeg ved, at i en Stueétage eller Kælder, lige i Højde med Stenbroen, laa en ældre Herre for aabent Vindue og læste, og vi fandt paa at marchere der ind alle syv og tyve — mine to danske Ledsagere var da forlængst sendt hjem i Seng — og saa sang vi »Hvila vid denna källa«, — og den ældre Herre rakte bare Haanden ned under sin Seng, hvor der for øvrigt ogsaa stod et andet nødvendigt Møbel, og trak to Flasker Svensk Cederlund frem og sagde: »Gaa hjem til Jer selv med det Møg, og lad mig hvile«. Saa gik vi.

Men da vi kom ned ved Hotellet, hvor jeg skulde synges i

Seng, stod der midt i Anlægget der foran paa en af Havestolene en underlig svensk Student og holdt en Tale, der begyndte: »Mine danske Venner!« — Mere hørte jeg ikke, og der var ingen, der nogensinde fik mere at høre. Han troede, han havde en stor Forsamling om sig og bildte sig ind, at han endnu havde Faklernes Skær over sig, og saa var det hele tomt. Jeg sov godt den Nat; men jeg tog med første Tog om Morgenens fra Lund med mine unge Kammerater. Ellers var vi blevet der endnu.

Og dog har jeg povet mig til Lund een Gang endnu, egentlig ikke som Student, men som Journalist. Men skønt jeg var der som Journalist, blev jeg kun Student der ovre. Og herom lyder Beretningen saaledes:

Der skulde være et stort Sangerstævne med to Koncerter i Lund, to i København og een i Malmö, og Begyndelsen skulde ske i Lund. For at sætte mig ind i Sagerne tog jeg Dagen inden Stævnets Begyndelse til Lund, og da jeg erfarede, at de svenske Sangere netop holdt Prøve under den udødelige »Fader Berg«s Ledelse, gik jeg op til Prøven og satte mig i Baggrunden af Salen for at høre lidt derpaa uden at forstyrre. Det varede imidlertid ikke længe, inden Fader Bergs skarpe Øje havde observeret, at der var en fremmed til Stede, og han spurgte, hvem det var. Man sagde ham, at det var en Journalist fra Danmark. »Det er umuligt«, svarede han, »saa havde han været mere paagaende. Dette maa være en Student!« — Saaledes blev vi præsenterede for hinanden, og den Aften var vi sammen som Kammerater hele Aftenen, og Fader Berg og jeg blev, inden Natten var til Ende, Dus, og vi skiltes egentlig ikke siden. Næste Dag kom Sangerne, og det viste sig jo, at jeg var gode Venner med dem alle, baade Christopheresen, der var Formand, Levysøhn, der var Dirigent, Holbøll, Helge Nissen, Anders Møller, Poul Knudsen, Elmqvist og hvem der ellers var med, og vi tilbragte herlige Dage sammen, blandt andet ved en uforglemmelig Frokost en familie hos Fader Berg. Men saa hændte det besynderlige, at der kom en cand. jur. som præsenterede sig som Sanger og Repræsentant for fire københavnske Blade. Dette med de fire københavnske Blade imponerede jo i høj Grad de uvidende

Svenskere; men det viste sig hurtig, at der var bluff i det; Manden, der paa Grund af, at han var persona ingrata blandt Sangerne, ikke var bleven taget med paa Turen, havde tigget sig til at faa Lov at repræsentere de Ferslewske Blade, hvilket han kaldte at være Repræsentant for fire Blade. Han blev derfor nogenlunde negligeret, men paatrængende som Fyren var, stillede han sig, da Sangerne skulde fotograferes, foran Universitetet i Lund, i sidste Sekund op paa den ene Fløj og kom med paa Billedet, oven i Købet i rund Hat og ikke i Studenterhue. Da det blev opdaget paa Billedet, blev Sangerne rasende; men heldigvis var han yderst, saa han kunde retoucheres bort, og saa solgtes Billedet for 3 Kr. med cand. T., for 4 Kroner uden. Der blev ikke solgt et eneste til 3 Kr.

I Malmø gjorde Borgerne Fest for Studentersangerne; det var en stor og flot Banket; midt under denne rygtedes det, at Kong Gustaf paa Rejsen ud i Evropa vilde passere Malmø, og en svensk Borger foreslog da, at Studenterne skulde hilse ham med en Sang paa Banegaarden; men den brave Mand tog Fejl og kaldte ham under megen Munterhed Kong Oscar. Det blev selvfølgelig paatalt.

Saa drog vi i Flok ned paa Stationen. Der kom Kongen, og han blev hilst med Sange, bl. a. husker jeg, at Helge Nissen meget smukt sang: »Du gamla, du fria« med vort Brummekor til. Jeg stod omtrent lige overfor Kongen, der ikke saa særlig begejstret ud, og jeg hørte ham spørge sin Adjudant: »Hva' fan er det for postyr?«

Det gik nu imidlertid meget godt, indtil Christophersen sprang frem og ved en lignende lapsus som Malmø-Manden raabte: »Længe leve Kong Oscar den Anden!« Det gav et Spjæt i Kongen, og Hurraraabene kom jo ogsaa lidt mindre spontant, end de ellers vilde have gjort. Christophersen var ulykkelig, men da vi sejlede hjem over Øresund med Svenskerne, der nu var blevet vore Gæster, omdøbte vi med Tanken paa Lund, Oscar og Malmø Ingeniør Gustav Lunn til Oscar Malmø.

Til de skønneste Minder fra min Studentertid — og med det vil jeg slutte denne lille springende Bog, hører Billedet af J. P. E. Hartmann, Studenterforeningens sidste Æresmedlem.

Personligt stod jeg ham ikke nær før lige det sidste Aarstid eller saa, før han døde højt oppe i de 90. Da havde jeg skrevet en Sang i en eller anden højtidelig Anledning til Foreningen, og da den var forbi, vendte den gamle Komponist sit skønne Ansigt om imod mig og sagde: »De maatte kunne skrive noget, der passede for mine Toner. Har De ikke en Tekst, eller kan De ikke skrive en, jeg kunde sidde og lege lidt med nu paa mine sidste Dage?«

Jeg blev ganske perpleks; men jeg lovede at komme ned til ham i Kvæsthusgade den næste Middag. Her tog han med største Hjertelighed imod mig og sagde, om jeg ikke kunde skrive en kort Sang om noget middelalderligt — om en gammel Borg, f. Eks., smilede han. Jeg svarede ham, at jeg gerne vilde forsøge, og jeg gik hjem og skrev et Digt: »Ved en gammel Borg«, som jeg sendte ham; nogle Dage efter fik jeg Brev fra ham, at han gerne vilde skrive Musik dertil; der var blot en Linie deri, han gerne vilde digte om. Den lød: »Spørernes Klang mod de stenhaarde Fliser«, og, — ikke sandt — Fliser var jo af Sten og maatte i Forvejen være stenhaarde; det gav intet Billede; men om jeg ikke syntes, vi kunde skrive »tavlede« Fliser i Stedet; det gav dog Interiør. Selvfølgelig bøjede jeg mig med Glæde for dette Argument, og jeg fik da ogsaa Musikken tilsendt med Anmodning om straks at sende den tilbage, naar jeg havde prøvet den, da den gamle Professor havde lovet den bort til et nyt Foretagende.

Jeg blev unægtelig noget forbavset over, at det viste sig at være til »Hver 8 Dag«s Musik og Sang, der udkom hver Uge; dette lille populære Musikhefte bragte baade Hartmanns Billede, hans vistnok af Olfert Jespersen stærkt populariserede Musik og min Tekst med de tavlede Fliser. Det var, som om gamle Hartmann gerne paa det sidste higede efter at række alt det nye, alt det, der begyndte, en hjælpende Haand; derfor hjalp han mig og det unge Forsøg i den populære Musik.

Der var noget højtideligt og gribende ved den Ceremoni, der gjentog sig, hver Gang gamle Hartmann til sine seneste Aar var vor Gæst i den gamle Forening. Naar han rejste sig for at gaa, rejste vi os alle, og saa kvad Sangforeningen:

»Snart er Natten svunden«.

Naar andet Vers var forbi, var Hartmann naaet hen til Udgangsdoeren fra Salen; han vendte sig da om, vinkede med Haanden og sagde under aandeløs Tavshed: »Tak, mine unge Venner, Tak for i Aften!« — hans Stemme var sprød og klar; men saa brød Bifaldsjubelen løs, og medens han gik ned ad den brede Stentrappe, brusede Sangens sidste og tredie Vers ned over ham, og vi var et Billed rigere, Billedet af en af de ældste og skønneste Studenterskikkelser, jeg har kendt.

Naar jeg nu afslutter disse mine Studenterminder, de muntre og lyse blandet med de vemodige, er det ikke, fordi jeg ikke har mange flere, som jeg godt kunde have taget med, ikke fordi jeg ikke gerne vilde have bragt mange andre af mine gamle Venner der nede fra en Hilsen under det kendte: »Kan du huske?«, som altid samler om en hyggelig Passiar, men det er, fordi jeg nødvendig vil have heftet paa mig det gamle latinske Ord, som stod i Madvigii Grammatik:

»senectus est natura loqvaciore!«

Noget har jeg dog endnu paa Hjerte; det er en Tak til min Ungdoms Venner; jeg har sat deres Indsats i mit Liv i Mindets Sparebank, og »jeg kan ta' op dera'« lige saa tit, som jeg trænger til Lys i disse mørke Tider.

Skældsord og Ondskab har fulgt os danske Studenter fra vore Fjender i den anden Lejr; man har sagt, at vi spildte vor Tid og Kraft med Drik og Puncheri; det er sagt urbant indenfor de gamle Mure i et forøvrigt udmærket formet Digt af nuværende Kontorchef Wesenberg, der selv under almindelig Opstandelse deklamerede det ved en Lørdagssold — Digtet citerer jeg nedenfor. Jeg gør det, fordi det smukt viser en sund Opposition i Modsætning til Ove Rodes personlige Vrængen. Det lyder:

Der ligger en Bygning, gammel og graa,
paa Hjørnet af Holmens Kanal,
de grønne Træer omkring den staa,
og Vinden lader sin Luftning gaa
indunder den mørke Portal

og løber sig saa en Hvirveltur
om Hjørnerne paa den gamle Mur
og banker paa hver en Rude,
men bliver dog pænt — holdt ude!

Og skyller det ned fra den mørke Sky,
og ruller Tordenens Brag,
og lysner det trindt over Land og By,
saa finder man der det sikreste Ly
under Skiferets blanke Tag;
thi der — i den lune Kakkellovnskrog,
hyggelig gemt bag Avis og Bog,
hvor Punchebollerne venter —
der sidder de danske Studenter.

De har det saa rart bag den tykke Væg,
naar Vinden i Murene ta'r,
de sidder saa lunt som Blommer i Æg
og ryger og faar sig om Kejserens Skæg
en rar, loyal Passiar,
og Røgen tætner, og Snakken gaar,
men ude paa Gangen sørgmodig staar
med sin matte, flimrende Lygte
den Vismand, der Mennesker søgte.

Se blot, hvor de iler ad Trappen op
forbi den tungsindige Mand,
som vilde de stige i sluttet Trop
til Helikons eller Parnassets Top
og herske i Aandernes Land
og sprede for Vinden med gavmild Haand
det Overmaal, som de har af Aand,
kort sagt, være aandelig Vægter
for Nuets og Fremtidens Slægter.

Det straalder deroppe af hundrede Blus
paa den store, bepakkeede Sal,
hvor Hr. studiosus perpetuus
tømmer om Kap med den unge Rus
den bredfyldte Punchepokal,
og Duft af Drikken og Bægerklang
lægger i Munden dem Sang paa Sang,
og den om den manglende Kærne,
den synger de navnlig saa gerne.

Naar Røgen lægger sig tungt og slapt
 om Busternes støvede Slør,
 og tavse sidder i Marmoret skabt
 Aanderne, som vi forlængst har tabt,
 Aander, som døde og dør,
 og stirrer mørkt paa den nye Slægt,
 der raaber paa »Traditionen« frækt
 og dæmmer for Tidens Strømme
 med smuldrede, døde Drømme.

Der ligger en Bygning, gammel og graa,
 paa Hjørnet af Holmens Kanal,
 de grønne Træer omkring den staa,
 og Vinden lader sin Luftning gaa
 indunder den mørke Portal;
 men indenfor i den lune Krog
 hyggelig gemt bag Avis og Bog,
 hvor Punchebollerne venter —
 der sover de danske Studenter!

Det mærkelige ved det er, at selv om vi sloges der nede paa den ene og den anden Maade som føre Karle i Prosa og Vers, paa Generalforsamlinger og i Ankeprotokollen, saa gemte vi dog allesammen i vort Hjertes inderste Dyb en Kammeratskabsfølelse, der den Dag i Dag, hvad vi saa i de unge Dage havde haft udestaaende med hinanden, bandt os sammen, saa at vore Øjne nu straalere af Glæde, hver Gang vi med maaske mange Aars Mellemlum mødes og opfrisker Minderne.

Studenterforeningen løste i min Ungdoms og Manddoms Tid en kulturel Opgave; den gav os, selv om den i Hovedsagen var det Sted, hvor vi søgte hen i Hvile, Impulsen, der bar os fremad; vi lærte under Kammeratskabets ubundne Former noget, der forpligtede; vi vandt meget, der byggede op under os, og vi var solidariske i en ganske sjælden Forstand. Der findes næppe nogen anden Aand, der har ejet saa megen Samfølelse som den, vi Studenter fra Gammelholm ejer. Derfor, og fordi vi hver for sig dog naaede at udrette noget senere i Livet, har vi Lov at være stolte af vor Stand, af vor Forening og af, at vi hørte til dem, der bar Fanen højt, bevarede Ven-skaber, der maaske' af og til var sluttede i et flygtigt Øjeblik ved en Punchebolle, — et Apparat man overhovedet slet ikke

skal foragte som Bindeled; desværre er det nu forsimplet og erstattet af Bajersk Øl og Whisky —, saa at det var en Fryd for os at mødes igen omkring Mindernes muntre Bord.

Vide har jeg vandret, og meget har jeg lidt; men hvor jeg traf en gammel Studenterven, det være sig, at han sad højt paa Straa i Kongens Raad, eller han var at finde i en hyggelig Præstegaard eller Lægebolig ude paa Landet, ja, selv om jeg fandt ham saa fjernt som i Finland og Wales paa mine Sommerrejser, var det, som om et usynligt Baand knyttede os sammen; vi fandt ingen større Glæde end ved at mødes i de fælles Ungdomsminder; sad vi saa en Aften sammen, hvad jeg haaber at komme til mangen Gang endnu, saa var det rigtigt, hvad Hostrup har sagt i en af sine skønneste Studenterviser, at

»vi saa ved Lampen Musernes Dans«.

NAVNEREGISTER.

- Aas**, 42, 93.
Abrahams, A., 46.
Aggerholm, Ellen, 72.
Alberti, A., 78.
Ancher, Anna, 25.
Ancher, M., 25.
Andersen, Hans, 10, 89, 94 ff.
Andersen, Vilh., 25.
Andresen, Ludvig, 31 ff.
Arctander, Carl, 55 ff., 72, 75, 88.
Ask, 78.
- Bang**, Herman, 77 ff.
Bauditz, Gustav, 88.
Bauditz, Knud, 94.
Bauditz, Sophus, 63, 77 ff.
Behrens, Carl, 11.
Bergmann, Emil, 31.
Bergsøe, Vilh., 3, 18, 20.
Bjørnson, B., 59.
Blaumüller, E., 29.
Blix, 98.
Bojesen, Aage, 57.
Bojesen, Ernst, 30, 57, 61.
Bokkenhenser, Fr., 86.
Borchsenius, O., 26, 77.
Borre, Paula, 68.
Brandstrup, Marie, 70.
Brock, Jørgen, 78.
Bruhn, Jhs., 40, 66.
Bruun, Ejnar, 75, 80, 84.
Bruun, se Messingjens.
Bull, O., 61.
Buntzen, Andreas, 48, 67, 75, 94.
- Bøcher**, E., 25, 68, 75 ff.
Bøcher, Frue, 76.
Bøgh, C. Nicolai, 56.
Christian, Prins, 72, 78.
Christiansen, Einar, 59.
Christophersen, Dr., 99.
Cold, C. E., 23, 61 ff.
- Dahl**, Frantz, 4.
Dahl, Kr., 77.
Dalberg, S., 93.
Dons, E., 35.
Drachmann, H., 14 ff.
Drachmann, P., 26.
Dumreicher, C., 28, 68, 77, 78, 83.
- Eklund**, 98.
Ellinger, H. G. O., 47.
Elmqvist, 99.
- Falck**, E., 67, 90.
Fjord, I., 62.
Frederik d. VIII, 60, 78.
- Gad**, O. T., 46.
Gade, N. W., 73.
Gamèl, A., 77, 91.
Gjellerup, S. M., 6 ff.
Gnudtzmann, A., 16, 54 ff., 77.
Godskesen, M., 19.
Godskesen, N., 90.
Grøn, M. E., 46.
Gundel, 97.
Gustaf V, 100.
- Hage**, Johs., 76.
Hagelberg, Vagn, 60 ff.
Halling, A., 14.
Hansen, Hoff, Marie, 70.
Hansen, Peter, 73.
Hanssen, Cato, 54.
Hartmann, J. P. E., 100 ff.
Hartvig, 6.
Hedemann, 15, 44, 86 ff.
Heiberg, J. Luise, 73.
Henningsen, Agnes, 25.
Henningsen, Erik, 92.
Henriques, Arthur, 97.
Herold, V., 36.
Heyman, 26.
Holbøll, O., 64.
Holtén, H., 76.
Høffding, H., 26.
Hørring, 67.
Høy, A. T., 92.
- Ibsen**, Henrik, 19 ff.
- Jens**, 16, 93.
Jensen, Otto, 76.
Jenssen, C. C., 70.
Jessen, Jes, 70.
Juel-Hansen, Erna, 25.
Jørgen-Jensen, Elna, 49, 70, 91 ff.
Jørgen-Jensen, Erik, 94.
- Kirkebye**, Anker, 72.
Kjerulf, Ch., 25, 26, 29.
Kjær, Kamma, 70.
Knudsen, Poul, 99.

- Koch, Jørgen, 14.
 Kolling, Vald., 34.
 Kondrup, Ivan, 61.
 Krarup, Torben, 35.
 Krause, R., 28 ff., 68.
 Krieger, A. F., 73.
 Kringelbach, 7.
- L**achmann, V., 25.
 Larsen, A. C., 10 ff.
 Larsen, Karl, 30.
 Larsen, Mimi, 31.
 Larsen, Thorsten, 75.
 Larssen, Anna, 28.
 Lehmann, Oscar, 87.
 Lemche, 89.
 Lewerk-huusen, 93.
 Levysohn, S., 34 ff. 65, 99.
 Lund, Carl, 63.
 Lund, H. C. A., 6, 14, 15, 16 ff.
 Lunn, Gustav, 100.
- M**adsen, Edgar, 80 ff.
 Mathiesen, Kammerraad, 96.
 Martensen-Larsen, H., 24.
 Messingjens, 4.
 Miskow, S., 28.
 Mygind, S., 15.
 Møller, Agnete, f. Goos, 82.
 Møller, Anders, 99.
 Møller, Carl, 31 ff., 43 ff., 54.
 Møller, Conrad, 47 ff, 54, 81 ff.
 Møller, Harriet, 70.
 Møller, Hartvig-, 29, 35, 88.
- N**ansen, Betty, 25.
 Nansen, Peter, 25.
- Nathansen, Joh. Ludv., 14, 44.
 Nellemann, S., 60.
 Nullemanu, V., 14.
 Nielsen, Vilh., 25.
 Nimb, 23, 96.
 Nissen, Helge, 34, 64, 65, 99, 100.
 Noack, Frk., 37.
 Normann, Dr., 57.
 Nyholm, D., 61.
 Nørgaard, 34 ff.
- O**lsen, Cornelius, 64, 80.
 Otto, 53.
- P**aludan, Jul., 45, 76.
 Paulli, 6.
 Petersen-Dorph, 34, 42.
 Petersen, Sophus, 34.
 Petersen, Vilh., 84.
 Pingel, V., 26.
 Pless, Frk., 96.
 Ploug, Carl, 47.
 Poulsen, Adam, 73.
 Poulsen, Emil, 34, 73.
 Poulsen, Johs., 73.
 Poulsen, Olaf, 34.
 Prudhomme, 59.
- R**eitzel, Carl, 46.
 Rewentlow, E., 11.
 Rode, Edith, 26.
 Rode, Helge, 26.
 Rode, Ove, 11, 18, 45, 62.
 Rostrup, Egill, 84.
 Rye, Stellan, 68.
- S**ander, Polly, f. Schmidt, 68 ff, 72.
- Saxild, Frk., 25.
 Schick, 39.
 Schmedes, Godfred, 36.
 Schmidt, Aase, 10.
 Schmidt, Alfred, 68.
 Schmidth-Schulin, 55 ff.
 Schram, P., 51 ff.
 Schrøder, Chr., 57.
 Seligmann, G., 6, 14.
 Simonsen, N. I., 34 ff.
 Skovgaard-Petersen, C., 24.
 Skytt, Clara, 37.
 Sonne, Harding, 68.
 Steinthal, H., 15, 44.
 Stephensen, Bjørn, 49.
 Stigaard, 34.
 Sødning, Frue, 57.
 Sørensen, Axel, 3, 48 ff., 67, 75, 79, 82.
 Sørensen, Enevold, 81.
- T**hiess, Axel, 64.
 Thulstrup, W., 66.
 Trier, H., 11.
 Tuxen, L., 25.
 Tvermoes, Max, 45.
- V**iale, Max, 88 ff.
 Weidenann, C., 53.
 Wesenberg, M., 102 ff.
 West, 81.
 Westermann, 64, 93.
 Whitte, H. K., 4 ff.
 Wiehe, Charlotte, 56.
 Winkel-Horn, 85.
 With, Politiaassistent, 38.
- Z**inck, Otto, 34, 41 ff.
 Ægidius, 23, 62.

